

בעזרת השם יתברך

מי שלומד בכל יום ארנ שלשת
הלמודים האלו, בונה לעצמו

בי"ת נצחי

זוה מרה שהו'ף לפניו ק'עו'מי
עו'לים ולנצח נצחים (אשר בחל).

למוד יומי

ב'בלי י'רושלמי ת'וספתא
בעריכה מפארת מוקדת ומפסקת

פרשת אחרי תשפ"ב

היכל הקודש ברסלב

181 Huschke Road, Liberty NY 12747

היכל הקודש

כארא פארק

1011 41 Street
Brooklyn NY 11219
718.384.1652

היכל הקודש

קרית יואל

8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
845.243.0563

היכל הקודש

מאנסי

32 Dolson Road
Monsey NY 10952
347.733.7551

היכל הקודש

וויליאמסבורג

27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
718.384.1652

היכל הקודש

קרית יואל

8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
845.467.5299

היכל הקודש

בלומינגראוו

24 Merriewold LN S
Monroe NY 10950
845.238.0804

צו הערן די
הערליכע שיעורים
פונעם ראש ישיבה שליט"א
רופט:

קול ברסלב

212.444.9191

חיזוק פאר די אידישע שטוב

212.444.9169

ג'דפס ע"י

**קרן הדפסה
היכל הקודש**

181 Huschke Rd.
Liberty, NY 12747

718.387.2691

www.BreslevCenter.com

1 רבי אליעזר אומר אביה בו – במיסבר קראי פליגי. אי ימי נפקא מינה אמנו אביה
2 ואמה או נתניור. ורבינו יהודה בן בון פירש דלרבי עקיבא צריכה שתחפור בעבודה
3 וזה קודם שתבעה לו. ולפירושו של אחי כרבי עקיבא הא דקתני לעיל במה דברים אמורים
4 שלא לקבלה עליה.

5 ירח שלשים יום – וכן בפרק קמא דנדרו (הא):
6 ואמרו שלשים יום כדכתיב: "ע"י חדש
7 ימים". משמע דסותם חדש שלשים. אמר רבאמרין
8 בראש השנה (ו.ס.) מוכרינו (י.א.א.) כמה עבור
9 שנה – שלשים יום. רבן שמעון בן גמליאל אומר
10 – חדוש היבא דמוכח – שאני.

11 א"ר מקימין – פירש רבינו יהודה בן נתן: שלא
12 ינסך יינו. וקשיא לרבינו יצחק דאם בן כי
13 אתני משהיה מנה גתו. ודמשתרש לו רבי
14 לשמעון בריה דרבי שמעון. ומדאורייתא פליגי: מילין
15 לרבינו יצחק דרעמא דרבי עקיבא לפי שעה
16 הקדוש ברוך הוא. אלא לבראשית למול עבדיו. לכן
17 אלא קודם ששנים מולין.

18 זה גר תושב – פירש בקינטי: שקבל עליו
19 שלא לעבוד עבודה זרה. ומחלה שבת
20 עובד עבודה זרה. וקשה דאם בן נפשי ליה
21 משבע מנחה ומסכתא בעבודה זרה (ד.ס.) משמע
22 דבשעת מצות שקבלו בני נח אקרי גר תושב
23 ועד, ודבר "ארבע מיתות" (סנהדרין נ"ג.)
24 אמרין ודבר שבעת ימים מיתה אפילו בחול. כל
25 שכן בשבת. ובפרק "אריבע מחסרי פסיה"
26 (מירוח ס"א.) קשה רבי עקיבא דגר תושב אי
27 מותר על השבתו ודבר היבא עובד משה מלאכה
28 לנורך ישראל. רומיא דרינפס בן אמתך.
29 הוי"א דלא פסקא וכו' – פירש רבינו הם.

30 ריה"ג מילי ארדבי יהושע קאי. ר"ל
31 פסקא ליהיב רבינו – היינו שכל שעה רוחא אוטו
32 מימי ליום משול. אבל היבא דפסקא למלתיה
33 של ימול כולל – התם אין מקימין. ולא משמע
34 כן. דהני מילי ארדבי עקיבא קאי וראה לרבינו
35 יצחק פפירוס. אבל ארדבי עקיבא קאי, והיבא
36 דתרעה למול ודוחו – התם אין מקימין. והוא
37 ומצה למול, ושדויה מנחה לא משקין. אבל
38 היבא דפסקא שלא ימול – אינו מחייב למולו בעל
39 כרחה. ומגולל שנים עשר חדש נעמי. א"ר חייא ריה"ג.
40 וכן פירש בשעת דרב האי בשל רביעי.

41 שאני עשין מאהבה אלא מיראה – בפרק
42 "נטיל" (כ"ט ב"ב.) משמע ששנים רעים,
43 ובפרק "כספה" (ט"א.) משמע ורשעים רשעים.
44 ואמר רבינו יצחק דמארכת ומיראה ומיראת
45 הדיקום – וזה תרידו לשבת מאהבת אדם
46 ומיראת אדם – תרידוהו לגירענות. או כמו
47 שפירש שם בקינטי: מאהבת אדם, והנין שאם
48 לא יהיה לו שער – תוחא על הראשונות ואין
49 שיהא אלא על מנת לקבל פרי. ומיראה – היינו
50 מיראת קעוש. אבל היבא קעוש. דנטק מאהבה
51 לשבת ומיראה לגירענות. והוי מצי למיטר
52 אפסא: או תרידוהו לגירענות. או תרידוהו
53 לשבת **אשר** באת לחותב – פירוש: משדויה.

54 ותימה, דברסר מי שאמר הריני מול ושמע חבירי
55 ואמר ואני (נ"ג.) אומר: וזה בת בני של
56 עולל בני של בלק מלך מואב היתה, ובכתושבו
57 שנתו על ש אדור שרור עוללן עד תום ימים של
58 אבנן. דהיינו: בעוב. תמצא ויהי מנאמחם שנה.
59 ולעת וקתו נשאר. ודכתיב: "לבלתי לבת אחרי
60 הבורח" (ו. ס.) קשה: רבת בני של קעולל
61 דוקא. אלא לכוונת דמושת היתה, כמו בן בני של
62 נסדר הרשע (תנחומי י"א.) וקבא קרי לה נערה.

1 כי הני – ששים. ואדור כן תבא אליה – אדור שיעור אדור כזה תבא אליה. הרי הוא
2 אוסר וינפש בן אמתך – והאי עבד ערל כתיב. כדמפרש לקמן. בין השמשות של ערב
3 שבת ולא הספיק למולו – ומתורו הכותב לרבו על עבדו לנח ביום התהורה. ולא על
4 שבת הבאה. שדרי ערר למולו בשבת זו. וזכין דמל – מקרא אדור נפקא מילמען עול
5 עבדך, ולקמן מוקי לה עבד בשלמי. גר תושב

6 – שקבל עליו שלא לעבוד עבודה זרה. ואכל
7 גבלות. והדחירו וכתבו על השבת. דמחיל את
8 השבת כעבוד עבודה זרה. האמר אין מקימין ולא על
9 אפילו יום אחד. הני מילי – דאין מקיים היבא
10 ולא פסקא למלתיה – דלא קיבל מעולם
11 להתייר. ולא פסק מניעות. אבל היבא דפסקא
12 למלתיה – בשעת לקחתה. ותפסיס להתנייה,
13 ואדור כן חור בו – מגלגלין. שמת אדור
14 ויתרעה. לכן מותר. לישא ויתרעא. גתו מילי –

15 דאין מקימין. היבא דלא פסק למלתיה.
16 ששקמינן סתם. אבל היבא דפסק אמרו לו
17 דהיינו מגלגל עקב שנים עשר חדש. ובה לא
18 תמול מאמרו אמתך – מותר. דהוי גבא כשכיר
19 בעלמא. ולישא ויתרעא – האי הירעא דרב פפא
20 דהייבא דפסק למלתיה – משדוין. לישני ליה

21 הא – כגון דפסק למלתיה. כיון שקמינן כל
22 שנים עשר חדש. חד מרבי מנפיי – שני ליה.
23 וכל רבתי אפרי לי משה – חרבי אלטא.
24 הפסד מחרות – משמטת את הרוממות. דכרי
25 גורו עליו שיהא עמא כול לכל רבוי. לפפי –

26 "מקראי בלע"ז. כרך גמולדיל בין ארץ ישראל
27 לארץ העמים. שלא יקמו מצות – שבוין
28 נברים. ועד השתא אלא אפירש מנייהו.
29 ופדערות עוזה לרם לעתיד לבא. אבל
30 בשעתניין – נפרעין מרם ביד למרס חובתן.
31 כבין שנולי – ואינו נענש על שבעי. מיראה
32 – מיראת גידתם והפדערות האמורה עליהם.

33 אמתך – שמדורת לא תאחד.
34 אפילו

35 אפילו – אמר רבי עקיבא, ר"ל
36 היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – האמר
37 אין מקימין! אמר ליה רב פפא: אפילו
38 היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
39 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
40 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
41 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
42 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
43 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
44 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
45 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
46 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר

47 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
48 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
49 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
50 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
51 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
52 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
53 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
54 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
55 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
56 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
57 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
58 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
59 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
60 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר

61 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
62 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
63 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
64 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
65 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
66 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
67 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
68 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
69 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
70 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר

71 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
72 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
73 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
74 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
75 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
76 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
77 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
78 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
79 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
80 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר

81 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
82 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
83 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
84 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
85 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
86 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
87 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
88 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
89 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
90 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר

91 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
92 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
93 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
94 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
95 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
96 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
97 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
98 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
99 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר
100 רב פפא: אפילו היבא דלא פסקא. ר"ל רבי עקיבא – אמר

שמעון ותינוני אומר בר הלכה כדבריו – אף על גב דאין למיך הלכה מפי אמר
 1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44

מנשה כל שאר ביהו שריא בלא יא – כל קורבה שריא בלא, ואפילו אן בה כרת,
 כנון אונס אביו, ורבי יהודה דרואי בלאו דלא יגלה בנה אביו. וממח
 קורבה, כנון גישו וחלוטו, דרבי ב"ל אבנר דרזי לאו דקורבה בלא כרת. כל שחיובן
 עלוי ברת – אבל נשא חלוטו לא דרזי ממוך. לקיים דברי רבי יהושע – לא היה כתוב
 במגלה, אלא ארישא קאי: אמר רבי שמעון בן
 עזאי לקיים דברי רבי יהושע: **בן מנשה** איש –
 1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44

איש פלוני ממוך מאשת איש בר – תימנה, דלא נקט חיובי מיתות בת דין סתם. ואי
 משהו דבעשה שיהיה כן היה – אן כן מנא לי דרזי רבי יהושע: רש לומר:
 דנקט אשת איש לרבותא. דאף על פי שדאן כל משאר חיובי מיתות. דרזי בתקב ויהי על
 דתרי בתי אסורה.

הולד ממוך.

וכתוב לא יאב ימור – אל האמני. דאן תפסיק קרא דלא יאב פועל בתיבתם
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65

לכתוב רחמנא לא יאב ויהי על גלה – בקשנרס סוף הכתוב: רחמנא לא יגלה, ופירש: וימלא
 יגלה לחייהו שמעון: דשם ממוך מחייבי בריחות לרבנן. וא מחייבי לאון לרבי יהודה לא יקח אשת את אשת איש
 1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44

1 **מוסיפין** לו - הוא דאמר בענין קטן (במא), בני חיי ומזוני לא בוחא תליא מילתא
 2 אלא במולא תליא מילתא - פשיטא דכות גרול מעילי, דאמר בשבת
 3 (קג"ב) אין מול לישראל. מיהו, לא שכיח ששתנה זמול, דבוחא בתענית (במא), גבי
 4 עובדא דרבי אילעו בן פרה.

5 **משלו**
 6 תוספו לו - וקרי ליה תוספת - לפי
 7 מה ענורו לפנות על ידי ען, הוא
 8 דאמר ברק קמא דהניעה (ג"ב) ובי איתתא
 9 מנדלא שישא: כי חזינן אורבא מרגנן דמעבר
 10 אמילא מוספין ליה - אמר רבינו יצחק גיטא
 11 אפילו לרבי עקיבא, דאין זו תוספת, כיון שענורו
 12 לשום אדם.

13 **תדע** שדרי נביא עמר - ואם תהא תולא
 14 לא תהא תולא וקדוהו על עמבד היה
 15 היה בנאה משהו אלא על בדרך א"ל
 16 הנביא מתנבא אלא מה שראוי להיות אם לא היה
 17 חזקא. אם כן, הכי מוכח שבאנו ודמשלו תוספו ליה
 18 אפילו לא תוספו לו משלו, ודח כבר כל שנתו
 19 ענורו לו - מה שלא נתקיימה הנבואה. אלא
 20 שחטא, ואילו לא חטא ונשא אשה בשנים
 21 הראשונים - היה מוליד? ואומר רבינו יצחק:
 22 דשטא דהורות נגורו לדעולא באותו הזמן ובאותו
 23 הפרק שהם נולדים. ובשני התוספת נגור לו
 24 ולחידו מנשה. **שנה** רבי משנה שאינה יריבה
 25 פירש הגמ"ס: דחיל קרי ב' ר' הוא. וקשה:
 26 דבכמה מקומות שונה דהנא מה שבספק בפירושו
 27 ועוד: ודמה מותר באותה ארבעה ארבעין
 28 למדיק, ולא לא מותר - אסיא, דלא חייב
 29 בחיאה, ודרשינן לה דבפרק קמא (ג"ב) מעילה
 30 בחייה - כל שבחיה, אפילו בתרשיש אלא
 31 נראה לרבינו יצחק דיבמותא היא משנה שאין
 32 צריכה, דכין דתנא אשתו - כל שנן יבמות.

הדרן עלך החולץ

1 **רבן גמליאל אומר:** אין גט אחר גט, ולא מאמר אחר
 2 מאמר, ולא בעילה אחר בעילה, ולא חליצה
 3 אחר חליצה. והקמים אומרים: יש גט אחר גט, ויש
 4 מאמר אחר מאמר, ואבל לא אחר בעילה ולא אחר
 5 חליצה כלום. צריך עשה מאמר ביבמתו, ונתן לה גט
 6 צריכה הימנו חליצה. עשה מאמר וחליצה - צריכה
 7 הימנו גט. עשה מאמר ובעל - הרי זו פתוחה. נתן
 8 גט ועשה מאמר - צריכה גט וחליצה. נתן גט ובעל -
 9 צריכה גט וחליצה. נתן גט וחלץ - אין אחר חליצה
 10 כלום. חלץ ועשה מאמר, נתן גט ובעל, או בעל ועשה
 11 מאמר, נתן גט וחלץ - אין אחר חליצה כלום.
 12 אית

13 **רבן גמליאל** - אין מאמר אחר מאמר. אתי
 14 אפילו ברבנן דרבי עקיבא, אף על גב
 15 דקדושיה ליהוה ותוספת בחיובי לאוין. והתפי
 16 קדושיה אחר ביאה - התם הוא משום דרוו קדושיה ארוייתא, דע"י ביאה פקעה זקה. אבל
 17 הבא, שהיא וקפה לו - אין לו לחפוס אלא מדרבנן, ולא תקון רבנן שיהא מאמר אחר
 18 מאמר. ולחייב לא קאמר בנמרא עלה זו דרבי רבי עקיבא. ולא בנו שפירש יודיה בן
 19 דרן תרנן גמליאל כרבי עקיבא. **ולא** בעילה אחר בעילה - היינו אחר בעילה כשרה. אבל
 20 אחר בעילה פסולה. בנן ביאה שאחר הגט - נא ארשיה ביאה, כי הכי דיש ארשיה מאמר,
 21 כמו שאפרש בנמרא. **ולא** חליצה אחר חליצה - היינו אפילו אחר חליצה פסולה.
 22 **עשה** מאמר ביבמות ונתן לה גט ויריבה חליצה - היינו נתנן על סתם, אף ליתקא. אבל
 23 אם נתן על למאמר - שריא אף ליבם. דאמר ברפך "ארבעה ארין" (לעיל ג"ב), דהותרה
 24 אפילו היא, ומאי דערב - שקליה. **עשה** מאמר וחלץ צריכה הימנו גט - הבא לא תני:
 25 אין אחר חליצה כלום - משום דרבתי ביבמתו אפילו לא חלץ, ובעל אחר חליצה הכי
 26 דאחר חליצה אין צריך לעשות כלום. **חלץ** ועשה מאמר ב' - אמר רבינו יודיה בן נתן:
 27 לא היה צריך למינהי כלל, דכין דתנא נתן גט וחלץ אין אחר חליצה כלום, אף על פי שהיא
 28 חליצה פסולה - כל שכן דאחר חליצה כשרה אין ארשיה כלום, אלא כל הענינים שנתה.

29 **רבן גמליאל אומר:** אין גט אחר גט, ולא מאמר אחר
 30 מאמר, ולא בעילה אחר בעילה, ולא חליצה
 31 אחר חליצה. והקמים אומרים: יש גט אחר גט, ויש
 32 מאמר אחר מאמר, ואבל לא אחר בעילה ולא אחר
 33 חליצה כלום. צריך עשה מאמר ביבמתו, ונתן לה גט
 34 צריכה הימנו חליצה. עשה מאמר וחליצה - צריכה
 35 הימנו גט. עשה מאמר ובעל - הרי זו פתוחה. נתן
 36 גט ועשה מאמר - צריכה גט וחליצה. נתן גט וחלץ - אין אחר חליצה
 37 כלום. חלץ ועשה מאמר, נתן גט ובעל, או בעל ועשה
 38 מאמר, נתן גט וחלץ - אין אחר חליצה כלום.
 39 אית

אית

1 שני יודות - ענינם שפוסקין לאדם בשעת לידתו. ובה מוסיפין לו - והאי "אמלא" -
 2 לשון תוספת הוא. משלו תוספו לו - אלא שמתחלה היו רוצים לפנות משניו. תדע -
 3 שמתחלה כשנולד נפסק לו כל אותו תוספת. שריי נביא נתנבא - בימי דרבעא שנים
 4 הרבה קודם "זמנו בן גולד לבית יהוה ואישה שמו", ובשעת חילו של חזקיה עדיין לא
 5 נולד מנשה שזמנו ניא אישהו. הרי אומר:
 6 בשעת חילו גרול לפנות משניו, וכשרה -
 7 השלמו לו, משה שאינה צריכה - דחיל קרי ב' ר'
 8 רב הוא "חליצה בחייה", לא שכיח נאסרה אחרתה
 9 אלא בחייה.

הדרן עלך החולץ

10 **רבן גמליאל אומר:** סדר משנה זו - שלא
 11 תעשה לשבח הנידאם שבספרים - סדר
 12 יבם אחר יבמה אחת: תחלה מפרש דין ג'
 13 וחליצה וביאה שאחר מאמר, ואחר כך מפרש
 14 דין מאמר וביאה וחליצה שאחר הגט, ואחר כך
 15 דין מאמר וביאה שאחר החליצה, ואחר כך
 16 דין מאמר וגט וחליצה שאחר הביאה. וכן סדר
 17 יבם אחר ושתי יבמות. אין גט אחר גט - שהי
 18 יבמות לאדם אחר מאן אחר, ונתן גטו ולא
 19 לו - אינו אסור בקרובות שניה, דא קמא ארתי
 20 - הא פקעה זקה דתרייהו, יהוי כמנשר
 21 נבירה. ואי קאנא לא ארתי למיודו - בתרא מג'
 22 לא ארתי, והלכך לא גורשוהו. וכן שני
 23 יבמין לביבמה אחת. נתן זה גט זה - וסורין
 24 אתי כלום, ומוכחי בקרובותיה. ש' גט אחר
 25 כדפרישתי. ולא מאמר אחר מאמר - בין ביבם
 26 אחר לשתי יבמות, בין שני יבמין ליבמה אחת
 27 - דארוין אין כלום לפסול לא הראשונה עליו.
 28 אינה צריכה דמטו גט, ולא ליאת בקרובות
 29 השנה. ולא בעילה אחר בעילה - בא על זו
 30 וחרו ביה הוא או אדוה על ערטה - ביאת ונת
 31 בעלמא דהוא, ואין אסור בקרובותיה. ש' גט אחר
 32 גט - דקמא לא דחה לגמרי, הלכך אבתי איבא
 33 פלגא זקה, דאין ביאה חליצה. הלכך, ארתי
 34 בתרא דהוי גורשוהו, ואסור בקרובותיה. כיצ' -
 35 לא אפולגתא קאי, אלא מלאת באנפי נפשה היא, ואיבם אחר ואיבמה אחת קאי.
 36 ודכי קאמר ביצד דין יבם ויבמה, ודכי מפרש בנמרא. צריכה הימנו חליצה - ואם רצה
 37 לבטל - לא יבטל, דכין דהתחלה בנידושיה - קיימא עליה בי'א יבמה. צריכה הימנו
 38 גט - דחליצה אפקעה לחיזה, ובעי גט לאפקועי קדושיה דיליה, דחליצה לא מפקעת
 39 קדושיה. הרי זו מופשטת - מפרש בנמרא: אי זו כמנותרת, וכן גט ועשה מאמר - באותה
 40 יבמה עממה, אפילו רבן גמליאל מודה דיש מאמר אחר הגט. דמספקא ליה אי גט דחי
 41 אי לא, ולדמטו גט לא דחי, וארתי מאמר ביבמן ביה. וכל שכן לרבנן, דאמרין: נט דוחה קצת
 42 ומשדיר קצת - אדמטו מאמר למינקי שורא דגט, ועריך נט למאמר חליצה ליתקא.
 43 ויבמי - לא, אדמטו קמא קיימא עליה בי'א יבמה. נתן גט ובעל - אסור לקיימה דקמה
 44 עליה בי'א יבמה, וצריכה גט וביאה וחליצה ליתקוח. נט למיאהו, ואפילו לא עקיבא
 45 דאמר אין קדושיה תוספת בחיובי לאוין, דהא דך מתנינן כולה רבי עקיבא היא,
 46 כדמפרש בנמרא. אבל מודי דחפסי קדושיה ביאה. דגט לאו בוחלצה דמי לאפקועי כולה
 47 חליצה, הלכך לא עמדה עליו בלא גמור. וחליצה - ליתקוח. נתן לחודיה לא מפרסא,
 48 [כמו] שאחר כנס את יבמתו שיכול לפטרנה בגט. משום דהוי ביאה פסולה משום גט
 49 קמא. ודאי קרא לגמרי. אין לאחר חליצה כלום - ואף על גב דחליצה פסולה היא. דאי
 50 היה גט ויריבה גט לא מעט, ואפילו בני אשלו, ובג ארשיה כלום. דאין דרור ומקשה לה מנאמר לא בכיאה - לא לענין גט, וכדכרי עקיבא דאמר אין קדושיה תוספת בחיובי
 51 לאוין. ודכי מפרש בנמרא, דהותנינן רבי עקיבא היא. חלץ ועשה מה מאמר - אין נתן נט אחר חליצה, או בעל אחר חליצה - אינו כלום, כדתייבא בספרא: אין אחר חליצה כלום. שאין
 52 מאמר וביאה אפסדי בה אחר חליצה כרבי עקיבא, ונתן דאחר חליצה לא היה צריך למינהי לאשמועינן דאין כלום, דלמאי ליהוי? ליתסורי בקרובותיה - לא דמיתסר וקאי ממתמ
 53 חליצה. ואין חליצה דבעי מיתני גט דאחר בעילה, דקדקתו או בעל ועשה מאמר ונתן גט. לאשמועינן דאין לאורח ביאה כלום דקת יבומים, ובהאי נט סני ליה בלא חליצה - גט
 54 נמי נט דאחר חליצה, ודכי מפרש בנמרא. אי בעל ועשה מאמר - אין נתן נט אחר ביאה, או חלץ אחר ביאה, או חלץ אחר ביאה כלום. דקת יבמין דגט שנתן אחר ביאה מנרש לה
 55 באשתו מנורה, ולא בעיה חליצה. ואם רצה לחלוסי - מיהודה, וחליצה ששה אחר ביאה - אינה מועלת כלום, דאין עליה וקת יבמן. ומאמר דאחר ביאה לא היה צריך למינהי,
 56 דפשיטא לן דלא מתיי. דלמאי ליהוי? לאשמועינן רבי עקיבא דאין קדושיה תוספת בחיובי לאוין. ודכי מפרש בנמרא, דאין חליצה כלום, אלא אידי דתנא
 57 רישא חלץ ועשה מאמר. דאצטריך לאשמועינן רבי עקיבא דאין קדושיה תוספת בחיובי לאוין. ודכי מפרש בנמרא. אין אחר חליצה כלום - ארישא קאי,
 58 וכפרישתי לעיל. ואלישנא דסיפא. דקתייבא על בעל ועשה מאמר או נתן גט וחלץ, היה שייך למינהי אין אחר ביאה כלום, ובנמרא קא בעי ליה.

אית

1 **דמספא** ליה גזי א דדי א לא דדי – לא מצי למימר דפשיטא ליה דגזי דדי דדי
 2 ומאמר דדיא קונה – דאם כן אמאי מדעי מאמר אורי הגזי וזו אורי מאמר
 3 ואף על גב דאבתי לא ידע ברייתא דסמון מרדכי רבן גמליאל דיש גזי אורי מאמר בו –
 4 מתניתין משתמע ליה דיש גזי אורי מאמר לרבן גמליאל, דרוקא נקט גזי אורי גזי מאמר אורי
 5 מאמר לא מדעי, אבל מאמר אורי הגזי גזי
 6 איכאבא – מדעי.

7 **עריפא** ממאמר דרילו מאמר בו – דמאמר
 8 האחרון אין יכול לחפס במקום
 9 חפסם היאקון, וביאה פסולה תוספת אורי מאמר
 10 אורו צד עצמו חפסם המאמר, ודבראי הוא שאין
 11 תוספת אלא אורו צד חפסם המאמר, והרדויהו
 12 לקטו. והיוו משום עדיף ממאמר, לפי שהיא
 13 דארייתא ונריטא ממאמר – שיהי אורי מאמר
 14 הגזי כפי כלולה אורי גזי. שדרי אין מאמר
 15 מועיל אחריו, אבל ביאה לא קני כלולה שיווא
 16 דגזי, שדרי מאמר מועיל אחריו. ואם היהו קונה
 17 כל תשיר – לא היה מאמר מועיל אחריו לתשש
 18 מה שתפשה הביאה. וביאה עריפא ואלימא לפי
 19 שהיא דארייתא. כדפרישית. ואחי לפרשי
 20 טעמא דלא תקשה דא הביאה עריפא ממאמר
 21 אף על גב דנריטא בני גמליאל עריפא נריטא
 22 דאילו ביאה אורי גזי לא קניא כלולה שיווא
 23 שדרי, שביאה אורי ביאה פסולה וחזמה דלא
 24 אשבתון, הדיא יקניא לזמאי שחתיא לרבן
 25 גמליאל ביאה אורי ביאה פסולה מיהו, יש
 26 לרוקק דשי ביאה אורי ביאה פסולה לרבן
 27 גמליאל. דאי אין ביאה אורי ביאה פסולה, משום
 28 שכל קני דריווי לביאה עשהה ביאה הראשונה
 29 ואין האחרונה יכולה לתפוש אחריה אף על גב
 30 דדאשתי לא קניא כלולה שיווא דגזי, אם כן –
 31 מנא ליה כשנאמר קונה כולה שיווא דגזי? שנת
 32 גזי ומאמר משדרי אלא שאין במאמר אורי חב
 33 לחול אחריו במה ששדרי, כמו שאין ביאה אורי
 34 ביאה פסולה אף על פי ששדרי לקונה מאמר
 35 אחריה.

כלוהו

1 **מאי טעמא דרבן גמליאל – דמספא ליה: גזי, אי**
 2 **דחי אי לא דחי, מאמר, אי קני אי לא קני. גזי אי דחי**
 3 **אי לא דחי, אי קנא דחי – בתרא מאי קעדי? ואי קנא**
 4 **קנא לא דחי – בתרא נמי לא דחי. מאמר אי קני אי**
 5 **לא קני, אי קנא קני – בתרא מאי קעדי? ואי קנא**
 6 **לא קני – בתרא נמי לא קני. איתביה אבני: ומדרי**
 7 **רבן גמליאל שיש גזי אורי מאמר, ומאמר אורי הגזי,**
 8 **וגזי אורי ביאה ומאמר, ומאמר אורי ביאה וגזי. ואי**
 9 **מספא ליה רבן גמליאל – תתיו כביאה דלכתלה,**
 10 **ותקני? דהא תתיו תבעילה, לזמן שהיא פתוחה – אין**
 11 **אחריה כלום. אלא אמר אבני: לעולם שישטא ליה רבן**
 12 **גמליאל בגזי דדחי, ומאמר דקני. מהו אמר רבן:**
 13 **הא יבמה, בתר צד מהני בה גזי, ובתר צד מהני**
 14 **מאמר. גזי אורי גזי – לא דחי, דהא ידחה ליה קנא,**
 15 **ומאמר אורי מאמר – לא קני, דהא קני ליה קנא. גזי**
 16 **אורי מאמר, ומאמר אורי הגזי – האי מליקתא קא דחי,**
 17 **והאי מליקתא קא קני. ורבנן: כל חד וחד תקינו ליה**
 18 **רבנן גזי ומאמר ביבמה. והאי ביאה פסולה עריפא**
 19 **מאמר אורי מאמר לא מהני, ואילו ביאה אורי מאמר**
 20 **מאמר, ונריטא ממאמר, דאילו מאמר אורי גזי קני**
 21 **כלולה שיווא דגזי. ואילו ביאה אורי מאמר**
 22 **ליה כלולה שיווא דגזי. תנו רבנן: ביצד אמר רבן**
 23 **גמליאל אין גזי אורי גזי? שתי יבמות שגפלו לפני**
 24 **רבם אורי, ונתן גזי לזו וגזי לזו – רבן גמליאל אומר:**
 25 **חולץ לראשונה ואסור בקרובותיה, ומותר בקרובות שניה. והקמים אומרים: נתן גזי לזו וגזי**
 26 **לזו – אסור בקרובות שתייה, וחליצה לאחת מהן, וכן אהת אומר בשני יבמים ויבמה אחת,**
 27 **ביצד אמר רבן גמליאל אין מאמר אורי מאמר? שתי יבמות שגפלו לפני רבם אורי ועשה**
 28 **מאמר בו ומאמר בו, רבן גמליאל אומר: נתן גזי לראשונה, וחליץ לה, וקמים בקרובותיה,**
 29 **ומותר בקרובות שניה. והקמים אומרים: נתן גזי לראשונה, ואסור בקרובות שתייה, וחליצה**
 30 **לאחת מהן, וכן אהת אומר בשני יבמים ויבמה אחת. אמר מר: נתן גזי לזו וגזי לזו, רבן**
 31 **גמליאל אומר: חולץ לראשונה ואסור בקרובותיה, ומותר בקרובות שניה. לימא תתיו חויקתא**
 32 **דשמואל, דאמר שמואל: חליץ לבעלת הגזי – לא נפטרה צרת! אמר רב שמואל: פי אמרי אגא**
 33 **אליבא דימאן דאמר יש וקה, ורבן גמליאל סבר אין וקה. ומרבנן גמליאל סבר אין וקה –**
 34 **רבן**

1 **מאי טעמא דרבן גמליאל – דאמר: אין אור גזי בשתי יבמות או בשני יבמין, ולא**
 2 **מותר בתרא בקרובותיה. שיש גזי אורי מאמר – מאמר לזו וגזי, פסל את הראשונה**
 3 **ואסור בקרובות שתייה, ויבמה אחת – גזי לזו ומאמר לזו, בעלת מאמר עריכה גזי.**
 4 **וגזי אורי ביאה ומאמר – אורי ביאה שאורי מאמר, כגון מאמר לזו ובעל לזו וגזי**
 5 **לשלישת – מדעי גזי אורי בקרובותיה.**

6 **(דביאה פסולה היא בשניה, ומאמר עשהה**
 7 **מאמר בראשונה – פסולות כשניה). ומאמר**
 8 **אורי ביאה וגזי – גזי לזו ובעל לזו ומאמר**
 9 **לשלישת – קנה מאמר, ועריכה גזי ואסור**
 10 **בקרובותיה. ואי אמרת מספא ליה – ברחיית**
 11 **הגזי וקניית מאמר. תתיו – הך ביאה אמצעית**
 12 **כביאה בתולה, ותקני, ולא תתני מעשה**
 13 **לשלישת. אורי ביאה גזי אורי ביאה ומאמר, גזי**
 14 **במאמר אורי ביאה וזו – מהמ פשטא גזי אורי**
 15 **ביאה ומאמר לא ליהו, דאי ליהו, דאי קנא קני**
 16 **למנא – דו לא מדעי ביאה וגזי אחריה, ואי**
 17 **מאמר לא קני מדי – מנצאת ביאה על אחריו**
 18 **ביאה בתולה ושדרי, ותו לא מדעי גזי אורי**
 19 **בשלישת. דהא נתן בעילה בזמן שהיא**
 20 **בתולה – אין אחריה כלום. וכן במאמר אורי**
 21 **ביאה וגזי, דאי גזי קנא קני – דו לא מדעי**
 22 **ביאה ומאמר אחריה, ואי גזי לא דדי מדי –**
 23 **מנצאת ביאה על אחריו בתולה, וכשהיא**
 24 **וקונה ומאמר בתורה לא כלום איהא אלא –**
 25 **פשיטא ליה דגזי דדי קני ומאמר קני קנה.**
 26 **הלכי, וקנא על אחריו קני אנה חולה. ומיהו**
 27 **מאי טעמא שש מאמר אורי גזי לא כלום איהא –**
 28 **ואין מאמר אורי מאמר ולא גזי אורי גזי –**
 29 **דאמר רבן בתר צד מהני בה גזי לרשות עדיה.**
 30 **ודד צד מהני בה מאמר אורי גזי. מהו אמר**
 31 **גזי לא דדי אורי אורי ליה קנא – כל בה כח**
 32 **הלכי לאו כלום הוא, ומותר בקרובותיה. וכן**
 33 **מאמר אורי מאמר, דהא קנה קנא כל בה**
 34 **מאמר. ואי מליקתא בו – גזי אורי מאמר, יש**
 35 **שדרי מאמר מן קמיתא – דדי גזי בבתייהא.**
 36 **וכן בשני יבמין, מאי שדרי מאמר קנא – דדי**
 37 **גזי. ודברתיא. מאמר אורי גזי – מאי שדרי גזי**
 38 **דקנא מן הויקה, ולא דדיה – קני מאמר**
 39 **בדתיא. ורבנן – דפליגי עליה דרבן גמליאל**
 40 **דאמרי: יש גזי אורי גזי. אמר רב, כל חד וחד –**
 41 **מן היבמין תיקנו רבן רבן גזי ומאמר בכל**
 42 **היבמות. הלכי, ליבא למימר קנא דיה כל בה**
 43 **הגזי. דקנא כל בה דדיה אורי דיה בוד**
 44 **יבמה דוד דדחה, אבל כח האני כל בה דדחה**
 45 **יבמה. וכן נטא דדיה ברתה – לא דדה, וכן**
 46 **לעני מאמר. והאי ביאה פסולה בו – כלמה**
 47 **לחכי אורי גזי גמליאל יש גזי אורי ביאה שאורי**
 48 **מאמר גזי מאמר אורי ביאה וגזי, דהא ביאה**
 49 **אמצעית. שהיא פסולה עריפא ממאמר ונריטא**

50 **ממאמר. עריפא מעלייתא בו – דאילו ביאה אורי מאמר מתייא, כדקנא: יש ביאה אורי מאמר. ונריטא ממאמר דאילו מאמר אורי הגזי קני ליה כלולה**
 51 **שיווא דגזי – כל מה ששדרי גזי למאמר, ואין מאמר אורי מועיל כלום אחריו, אם חו ועשה מאמר בשלישת. כדקנא רבן גמליאל: אין מאמר אורי מאמר, לא שני אי היה מאמר**
 52 **ראשון אורי גזי אי לא אין מאמר אחריו, ולכן פלוג בין שהיה מאמר בתולה, בין שהיה אורי גזי. ומלא חתק: מיהו רבן גמליאל שיש מאמר אורי מאמר וגזי. ואילו ביאה**
 53 **אורי גזי לא קניא ליה כלולה שיווא דגזי – כל מה ששדרי גזי לביאה, שדרי מאמר אורי ביאה וגזי. כדקנא: מיהו שדרי מאמר בתולה אין אחריה כלום. אבל באמצעי שדריה**
 54 **כלום, וכדאמר טעמא לעיל: מאי טעמא אמור רבנן ביאה פסולה יש אחריה כלום בו. הכי רסנין: נתן גזי לזו וגזי לזו רבן גמליאל בו. חולץ לראשונה – וכל שכן דחי חליץ לשניה**
 55 **דדי חליצה מעלייתא – דבין דגזי רשעה אין גזי חליצה ידעה מעלייתא היא. אלא עשה טובה שמעתיק, שלא יאסור עצמו בקרובות שניה, שאם חליץ לה –**
 56 **מנצא דו גרשתו וזו חליצתו, ואסור בקרובות שתייה, וכן אהת אורי בשני יבמין ויבמה אחת – נתן דו זה וזה גזי, רבן גמליאל אומר חליץ לה דראשון והשני מותר בקרובותיה.**
 57 **ולדרי חכמים שניהם אסורין בקרובות. מאמר בו רבן גמליאל אומר: נתן גזי לראשונה גזי, לקמן פרך בין דאין מאמר אורי מאמר, ליבמין בני חותבים כדבריהם. דהא**
 58 **לא פשיטה עליה לימא תתיו חויקתא דשמואל דאמר שמואל: חליץ לבעלת הגזי – נפל לפניו שתי יבמות, נתן גזי לאחת מהן, ואחר כך חליץ לה – לא נפטרה צרתה, משום**
 59 **דקנישתי ויקתא, לא אלימא חליצה באפקועי וקה אלימא דצרתה. דהא, כיון דאמר רבן גמליאל אין גזי חליצה, וקנא עשה שלימה, וקנא גזי נפטרה צרתה, וקשה**
 60 **לשמואל, ומרבנן ליבא לאותווי לשמואל, אף על גב דאמר רבן חליצה לאחת מהן, אלמא חליצה בעלת גזי פטרת צרתה – לא קשה לשמואל, דהא היינו נעמטו והרדויהו**
 61 **ויקתא קלישא, דהא אמרי רבנן יש גזי אורי גזי – יש וקה – אלימא ויקתא, ולא מקשה וקה שלימה אלא בחליצה מעלייתא. רבן גמליאל סבר אין וקה – כדאמר בפרק 'בית שמאי'**
 62 **(בבבבב טא:א) אם מיאנה – מיאנה בו. הלכי, כיון דלאו אלימא וקה – מקשה בחליצה לא דדי.**

רבנן

1 כולוה סמירא ליה – אין התנאים מולן שוק, דלביט שטאי קונה מדאורייתא, כומשע
2 בפרק "ארבעה אויך" (יבמות כטא) ולכולוה תנאי אי קני אלא מדרבנן, ולרבן
3 גמליאל לא קני אלא בהא דלא מצינא מאמר בתריה. וכן עזאי מפליג בין שני יבמין ויבמה
4 אחת ובין שני אחד ויבמה. ולרבי שאשון מספקא ליה אי קני א לא קני. ובכאי גזנא
5 איבא בפרק קמא תוסהא (ג.כ.א) ביבא אשתא

6 ביאה בו – משנה היא לקמן ביבאשה רבה
7 (עג.) וקאמר תני קאמ דשני פסל על ידו
8 לראשון, ואם התנאי לרבי שמעון בני היאסר
9 לראשון, משום דיתנה תחתיה, ובקונטרס פירש
10 דאין נאסרת על בעלה אלא על ידי קניו וסתירה
11 ואמר רבתי יצחק: שזוא טעט טופר, ולא פירש
12 רשי מעולם. דבער דאדא רבי אינה נאסרת אלא
13 בקניו וסתירה, אבל בעיר טעמא – ויבמות כ"א
14 קניו. ואן לומן: משום דרבי נשואין דרבנן גזנז
15 לא חשו לאוסרה – רכל דתיקון רבנן כעין
16 דאורייתא תיקון, ועד, דתיסרת משום דרב
17 הבטנא, דאמר: שזמרת יבם שזיתנה אסודה
18 ליבמה ואמר רבתי יצחק: דמייירי ובא על עליה
19 בשוגג, שעינה נאסרת. אי נמי בקטנה, דפתיח
20 קטנה אונס הוא. אי נמי בא על בעלה בעל כרחיה
21 התנאי אף על פי דביבאת בן חושבנא, ומאמר
22 בעל כרחא לא מצינ. כדאמר בפרק שני יבמות
23 ט"ב, ועל הכפזים ביבאת בן חושבנא בעל כרחיה
24 במאמר מרע, וללא שני לן ביבאה ריבמה בן
25 מרע לבעל כרחיה. בן עזאי אומר בו –
26 בקונטרס בראה לו יבקר גריסין אין מאמר אדור
27 מאמר בשני יבמות ויבם אדור, משום דלקמן
28 (גנא.) אמנתין קבעה עשה מאמר בוו ומאמר בוו בו
29 קאמר מתניתין דלא כבן עזאי, ורבינו יצחק אומר
30 אומר דשפיר גריס אשכא, ולקמן סמך אסיפא.
31 דקתיב בין שני יבמין ויבמה אחת, ולרבי נקטיה
32 אמנתין דקתיב מאמר בוו ומאמר בוו, לפרשי
33 דעלה קאי מתניתין, דלא כבן עזאי, ובכאי גזנא
34 איבא בפרק קמא תוסהא, וכן על זלו ויבמה היטב
35 חליצה, ומסקי: לזנא סמיעי ליה לרבה בר בר
36 חונא דאמר חליצה פסולה עריכה לחזור על כל
37 האתי, ומתחא לביא סייעתא, שיש לחלק בן
38 מיפטר נפשה למיפטר ערה, כדאמר בריש פרק
39 "ארבעה אויך" (יבמות כ"א) אלא אסיפא סמך,
40 דקתיב בין זלו ויבמה אחת, ויש ססיים
41 שכתוב בהם: כיצד עשה מאמר ביבמות בו עד כן
42 שני יבמין ליבמה אחת, ופלה מסיק מתניתין דלא
43 כבן עזאי. **ביאה** – משנה שזוא אדור ויבמה

44 וקתיב דאין ארייה כלום – פירשו: שזוא אדור אין מאמר. תימה: דסוף פירקין מפרש טעמא
45 דרבי תמייה דליבא למינר ביאה שזוא הונג מאמר אלא ביאה שזוא חליצה וביאה, כיון
46 חליצה וביאה מדאורייתא – מידע ידע, ואם כן מנול דלא אי כלום אחר מאמר ויאמר
47 דרב רבינו יצחק בן זלוי חרין דעל כרחין לרבי תמייה וזו המאמר דאורייתא, דלפנין מקיל
48 דחומר משאי נשמי. לית ליה הני מיעוטי דברקין קמא קודקודשין (ד"א). דאי אפשר לומר
49 שזוא מדרבנן לרבי תמייה, דכיון דאית ליה רביאה חליצה דאורייתא מידע ידע, דאם כן
50 לא שייך למינר דני גזירות חליצה לחריצי, ודאי לקנות ומאמר לקנות.
51 כן הוה ליה למינר נמי דאין חגט כלום ועד. ולישא דהתלמוד דא משמע שבא לדיקק מכח זה. ונראה לרבינו יצחק, דרבי פירשו: והא ביאה במאמר שזויה רבנן, שזוא ארייה כלום
52 שזוא חליצה, ודל חל ארייה אמר, ודא עשית רבני חקתי נמי רבנן שזוא מאמר אדור מאמר, אף על גב דנסתרא הוה לן למינר ברבן גמליאל דאין מאמר אדור מאמר. לפי ששקב המאמר
53 הראשון לן מיה לרבי שמעון לקנות. אלא משום דרבנן, דאי אברין דאין מאמר אדור מאמר – אחי למינר נמי דאין מאמר אדור ביאה פסולה, ולא גריעא ביאה במאמר, לכך חקתי שזוא
54 מאמר אדור מאמר וגט אדור נט. דגט ומאמר ענין אחד, דשדחין דרבנן, ואי אמרת דאין גט אדור נט – אחי למינר נמי דאין מאמר אדור מאמר, ולא מאמר אדור ביאה פסולה, אם כן לרבי
55 תמייה אין מאמר, לדלדייה ליה למינר מיד, דהא לית ליה לרבי תמייה וזו המאמר דאורייתא, דקתיב: (ביאה פסולה) אין ארייה כלום, ואם האמר: אמאי חקתי רבנן לרבי תמייה גט
56 ומאמר כלל ביבמה: כיון דאדור חליצה מידע ידע – ליכא למינר דגט לחריצי חליצה בו! ויש לומר: דהתולס סבורים דגט ומאמר מרעו מן החרח מקל חומר דברקין סמך
57 קודקודשין (שם), ואף על גב דאיבעט – מכל מקום אדור קני, כמו מאמר כשתי אשאי, ולרבי, אי שרית למינר אדור לן ומאמר – אין למינר אדור אדור חליצה וביאה. אבל בהא לא קני טעם
58 שיאמר אדור דגט ומאמר שביביל חשקנה ביאה קניו נמי חקנה כמו כן קניו גזנר אדור ביאה חליצה, ויבא לבעול ארייה, דהא ודאי ידע דחליצה וביאה טריפא גנט ומאמר, שכתובין
59 בהדיא, וגט ומאמר נתמעטו. רבינו יצחק.

1 רבנן מברי יש יזקה – ולאקשויה אתי, כלומר: אף על גב דממילתייהו לא שמעיתין ליה, וקמי
2 גמליאל בגט אדור גט, הכי פליגי בויקה, ואף על גב דממילתייהו לא שמעיתין ליה, וקמי
3 סיפא וכן איה אומר בשני יבמין – דאם נתנו שניהם גט – וחילץ לא אחד מהם, אפילו
4 לרבנן דאמרשי יש יזקה – סגי לה ברוך חליצה רשעה חד מיעינה. ליבא תייה ויבמה
5 אחיבא בפרק קמא תוסהא (ג.כ.א) ביבא אשתא

6 רבנן קברי יש יזקה. וקתיב סיפא: וכן אתה אומר
7 בשני יבמין ויבמה אחת. ליבא תייה ויבמה דרבה
8 בר רב הונא אמר רב. דאמר רבה בר רב הונא אמר
9 רב: חליצה פסולה – עריכה לחזור על כל האתי!
10 אמר לך רבה בר רב הונא: בין רבן גמליאל בין לרבנן
11 סברי אין יזקה, ויזקא בגט אחר גט ומאמר אחר
12 מאמר קמפליגי. אמר מר: עשה מאמר בוו ומאמר
13 בוו, רבן גמליאל אומר: נותן גט לראשונה וחילץ
14 לה, ואסור בקרובותיה, ובזוהר בקרובות שניה. מקמי
15 קסבר רבן גמליאל אין מאמר אדור מאמר – ראשונה
16 נמי חתייבס! נזירה דלמא אחי לייבומי לשניה, אמר
17 עזאי ורבי נחמיה – פסולה סבירא להו: מאמר קונה
18 קנין גמור. רבן גמליאל – הא דמאמר, בית שמאי –
19 דתנן: שלשה אחיו, שנים מהם נשואין לשתי אחיות
20 ואחד מופנה, מת אחד מפעלי אחיות ועשה פה
21 מופנה מאמר, ואחר כך מת אחיו השני, בית שמאי
22 אומרים: אשתו עמו, וחלווה תנא משום אחות אשה.
23 רבי שמעון – דתניא, אמר להו רבי שמעון להכבדים:
24 אם ביאת ראשונה ביאה – ביאת שני יבמין, אם
25 ביאת ראשון איש וביאה אחת, ולרבי נקטיה
26 והא ביאת גט, דקמאמר שזויה רבנן, ואמר רבי
27 שמעון אינה ביאה, כן עזאי – דתניא, כן עזאי אומר:
28 יש מאמר אחר מאמר בשני יבמין ויבמה אחת, ואין
29 מאמר אחר מאמר בשתי יבמות ויבם אחד. רבי
30 נחמיה – דתנן, רבי נחמיה אומר: אחת בעולה ואחת
31 חליצה, בין פתחלה בין באמצע בין פסוף – אין
32 אחריה כלום. והא ביאה פסולה, דקמאמר שזויה רבנן
33 וקתיב: אין ארייה כלום. "כיצד עשה מאמר בה".
34 הא

35 קודקודשין באשה אחת, ויש מאמר אדור מאמר בשתי יבמות ויבם אחד – דהא תירווד
36 קמייה רמיין, וכל דאדא אית להו כח יבמין, וללא כח ביאה תיבי רבנן למאמר למינר. ולמינר
37 ולא פיק עקב דהבחרהו, דביאה הוה דפטר. ולשון ראשון עיקר, ולקמן מוכחא מילתא
38 בפירקין, והא ביאה פסולה במאמר שזויה רבנן – ולא נפקא מיעיה בגט, דלא כבן עזאי
39 חליצה ליתקו.

40 חליצה ליתקו רבנן למאמר, ואין קודקודשין אדור
41 קודקודשין באשה אחת, ויש מאמר אדור מאמר בשתי יבמות ויבם אחד – דהא תירווד
42 קמייה רמיין, וכל דאדא אית להו כח יבמין, וללא כח ביאה תיבי רבנן למאמר למינר. ולמינר
43 ולא פיק עקב דהבחרהו, דביאה הוה דפטר. ולשון ראשון עיקר, ולקמן מוכחא מילתא
44 בפירקין, והא ביאה פסולה במאמר שזויה רבנן – ולא נפקא מיעיה בגט, דלא כבן עזאי
45 חליצה ליתקו.

1 **א** כעל ועשה מאמר פשיטא דהא קניה בביאה – הא לא פריך פשיטא דקניה בביאה
 2 לזוהי – דמאז לא היה משני מדי. אלא הכי פריך: פשיטא שזמאמר אחר ביאה אינו
 3 מנרע, ואם בביאה לזדן קנה – בשביל מאמר שאחריו לא נרע ומשני. אימא אם בעל כלא
 4 מאמר קנה, דסלקא דעתך לא קני אלא אם כן עשה במצותה. מקדש ואחר כך ביולה.
 5 ומתניתין דתנן בירוש' קידושין (א.ר.) היבמה
 6 נקתה בביאה – לא שמעיתן לה, דלגמא היית
 7 מדוריה, ומאורייתא, וכן דהן הבא במתניתין (יבמות
 8 ג.ב.) הבעלה, וכן שזמאמר שחידא בתולה אין אחריה
 9 כלום – דלגמא נמי היינו משום דמדאורייתא קני.
 10 ופריך: והתייא לוקח וידע שפיר מדרבנן לוקח,
 11 אלא דסלקא דעתך דלוקח מדרבנן משום
 12 דעשאוהו בחימס בפגוע באשת אה שלא במקום
 13 מעוה, ואם כן מדרבנן לא קני לא בלא מאמר.
 14 ומשני: מכת מדרות מדרבנן, ומשום פריצותא
 15 בעלמא, כדכר.
דמבטל גיטא – אף על גב דרב שמעט
 16 דסבירא ליה בירוש' השולח"ג (גיטין
 17 ל.ג.) דביטלו שם מבוטל כרכן גמליאל, בני דהא
 18 דאמר רב יוסף נזיח אנן, נכלל מקום קאמר הבא
 19 דלק – משום דמציא ליה על הגט.
דמסר מדעתא גיטא – אפילו היה מבטל כל
 20 מדועי, נכלל מקום היה מלקח אותה,
 21 משום דמציא ליה על הגט. דאיכא דשבע
 22 במודעתא ולא שבע בבטול.
דמתפקח בשלה רבי דינא – כן גירסת
 23 הקונטרס. ויש ספרים שכתוב בהן:
 24 מנא נדעמרע שליחא דרבנן. וכן בתבוא
 25 הספרים בפרק קמא דקידושין (י.ב.), ומיהו, גם
 26 שם פירש בקונטרס: שליחא דרבנן – שליח בית
 27 דין, ותיאה דבכל שליחא דרבנן כל ליתוק, אף על
 28 גב דלא ידע שליח בית דין, כדאשכחן בפרק
 29 "עשרה יוחסין" (קדושין ט.א.) דשמניה רב יהודה
 30 לחזיא טבאה דציער שלוחו. ודמציא רב יהודה
 31 דהוה אבגרא, כדמוכח ב"קמס שגרי"ג (פסחים
 32 ג.א.) – שזמאמר חזירי עליו משום שביחה את רב
 33 יהודה עצמו. **דמקדש** בביאה – אמר רבתי
 34 דהא דאפילו ביבמה דצריך ביאה – דפריצותא
 35 הוא שעשה תחלה קנינו בביאה. **הדר** בבית
 36 תמי – אנן סמכינן אנדריעי, דאמרי: כבולדז לא
 37 מנגיד רב אלא אמאן דמקדש בביאה, דבשל
 38 סופרים הלך אורי ומיקל. **על** הנידן או על
 39 הדין – אמר רבתי דהוה כרבי אליעזר אתיא,
 40 ולרבי מאיר, דאמר רבינו חייא ותיבמה כרתי – על
 41 מנינ' דרבי שיכול לדחיקי אתי, ודמציא דקידושין
 42 נמי בעי רבי מאיר עדי תיבמה, כדמוכח בפרק שני
 43 דקידושין (מ.א.), ובפרק קמא דקידושין (ט.א.)
 44 דיבר המוחלל "כבה" פרישה.
שאין בו שוה פירוטה – פירושה: ואינה
 45 מתקדשת משום ספק – מקדשת משום
 46 שטר, גבי שדי מבורה לך בפרק קמא דקידושין
 47 (ב.א.) שדמוכח ונתן שטר. תימה: אמאי נקט אף
 48 על פי שאין בו שוה פירוטה ודאי – שם הובא
 49 דכך לך שוה פירוטה מנא אין שוה פירוטה שדי
 50 לזמנ' דמשום דכתב ביה נתינה אחרי חיבת' את
 51 ספר המבוקש, סלקא דעתך דליבעי שיה פירוטה.
לכשאכנסנה ארשתה הוא וגו' – תימה
 52 דבפרק ז'כל הגט' (גיטין ב.ב.)
 53 אמרין דאיתו נה, שלא יאמרין נה עסק לבנה. וקונטרס פירש: דהא נמי לא קאמר דרתי – שלא בדיעבד, שכבר בדיעבד, וראינו נתינה. וראינו נתינה – דאפילו גט ישיר לא הוי, שלא נתייחד עמה אורח אהוה וכתבוה כנסה.
 54 ואומר רבתי דהוה רבא כשכתב בו זמן שארד נשואין, שהוא זמן נתינה – דאפילו גט ישיר לא הוי, שלא נתייחד עמה אורח אהוה וכתבוה כנסה.
 55 רחרי

1 **הא** נה אחר נה הוא – בתמימה: ודו כדו נה אורז נה? דקניני ירשא: והחמים אמורים יש
 2 נה אורז כו' ומפרש כיצד עשה מאמר כו' – דהיינו נה אורז מאמר. כדאמרינן – בבביתא
 3 דלעיל, לרבי ארוב גמליאל כו' ובמתניתין לא פירש. והואיל דאמר גו' – בפרק ארבעה
 4 ארובי (יבמות ג.ב.), והתייא לוקח – ואין מלקת ארבעים אל על דברי תורה. אלמא
 5 דאורייתא יהיא: והיא אמרת קנז? וקושני: ואי
 6 לוקח לאו מלקת ארבעים הוא, אלא מכת
 7 מדרוה, מכת ירדיו מדרבנן, שנהג קלות ראש
 8 בעצמו, ולעולם קנה. רוב מנגיד – מכת
 9 מדרוה. אמאן דמקדש בביאה – משום
 10 פריצותא. ואמאן דמקדש כשוקא – אפילו
 11 בבספא, ומנהג זה הוה פריצותא דהא. דמתפקח –
 12 לשון חרצא, שמעניו פניו להתרס עם שליח
 13 בית דין. מירס היה ירימא חתיבי מיה –
 14 חתובה היהיה חתובה ממנו. נתן לה כסף או שוה
 15 כסף – ואמר לה התקדש לי במאמר יבמני.
 16 ואף על גב דרבה לא מדיי – לאו קידושין
 17 גומרים הן קידושין תורה, שהרי אין קידושין
 18 תופסין באשת אה, והתורה לא התירחה לו
 19 לעשותה כאשה כבית אלא כסדר המעוה.
 20 וביאה הוא דרכבה רב הרמא. ובשטר כיצד –
 21 ואם קדש בעלמא יבית כבה בו? והדון: בירז?
 22 בתמימה, והא כיון דקידושין כסף אמרת נתן לה
 23 כסף כשאר נשים, ממילא שמעניו שטר נמי
 24 כשאר כל שטר ארוסין בעלמא, כדאמר
 25 בקידושין: כתב על דמיר או על החרס, אף על
 26 פי שאין בו שוה פירוטה, הרי את מקדשת בך.
 27 **אמר אפי'** – ואף תבא לאו אשטר מאמר קאי,
 28 אלא אשטר כתובה קאי. על גב נכסי בעלה הראשון
 29 – ולא על של יבם, מאי טעמא – כדאמר
 30 ב"הלל" (יבמות ט.א.): אשה הגתו לו בו
 31 השמים, נתן לה נ – יבם ליבמות. שוה –
 32 לפוסלה על אחיו ועליו כהאי גיטא, התיקס
 33 עליה בלא יבנה. והאי נה לא מהני באשת איש
 34 להתיריה לנשאר, והבא נמי – לאו ורושין
 35 למוקם בלא יבנה. לאחלושי בנישא – ולכנסת
 36 יבמה אורח הגט. אהוה ספול כבחוה – כיון
 37 שנתן על מנה לאשטו אסרה עליו, והלכך תביע
 38 לך או מהני מדרבנן. אלא פאשה – ולא התירה
 39 לזדן אורח. הרי זה ש – ואם נתנו משכנסה –
 40 דרי זו מנרשתה, והואיל ובידו לנרשה משכנסה –
 41 ואי משום גט ישן, דקיימא גט (גיטין ע.ט.) בית
 42 הלל פוסלין, ותנן: איהוה גט ישן – כל שנתייחד
 43 עמה אחר כתיבה, הוא איתמר בפרק "הוריק"
 44 (שם): אם נתגרשה – תנשא איתמה. ולאשה

1 **הא** נה אחר נה הוא! **אמר** רב **יהודה**, **הכי** **קאמר**:
 2 **גט** **אחר** **הגט** **ומאמר** **אחר** **מאמר** **דראמין**, **דבם** **אחד**
 3 **ורבימה** **אחת** **ביצד** **ההרתין**? **עשה** **מאמר** **ביבמותו**
 4 **ונתן** **לה** **גט** – **אריכה** **הימנו** **חליצה**. **עשה** **מאמר**
 5 **ובעל** **הרי** **זו** **פמצינותה**. **לימא** **משינע** **ליה** **לרב** **הונא**,
 6 **דאמר** **רב** **הונא**: **מצות** **דקמה** – **מקדש** **ואחר** **כך**
 7 **בוטל**. **אימא**: **אף** **זה** **פמצינותה**. **פשיטא**: **סלקא** **דעתך**
 8 **אמינא**: **פיון** **דאמר** **מר**: **העושה** **מאמר** **ביבמותו** –
 9 **פרחה** **הימנו** **ויקת** **יבמיו**, **וחלה** **עליו** **ויקת** **ארוסין**
 10 **ונשואין**, **אימא** **לאו** **מצות** **קעבד** – **קא** **משמע** **לך**.
 11 **גופא**, **אמר** **רב** **הונא**: **מצות** **דאמר** **מקדש** **ואחר** **כך**
 12 **בוטל**, **ואם** **פעל** **ועשה** **מאמר** – **קנה**. **ואם** **פעל** **ועשה**
 13 **מאמר**, **פשיטא**, **דיתא** **קניה** **בביאה**: **איא** **אימא**:
 14 **אם** **בעל** **כלא** **מאמר** – **קנה**. **והתייא**: **לוקח**: **מפה**
 15 **מדרות** **מדרבנן**, **דרב** **מנגיד** **מאן** **דמקדש** **בביאה**,
 16 **ומאן** **דמקדש** **בשוקא**, **ומאן** **דמקדש** **בלא** **שדוכי**,
 17 **ומאן** **דמבטל** **גיטא**, **ומאן** **דמסר** **מודעתא** **אמינא**, **ומאן**
 18 **דפקדו** **שליחא** **דרבנן**, **ומאן** **דשחי** **שמתא** **דרבנן** **עליה**
 19 **תחתין** **וימין** **ולא** **אתי** **לבי** **דראי** **הקבע** **לשמיתיה**, **ועל**
 20 **מאן** **דאדיר** **בבי** **המודה**. **דראי** **אין**, **דהלף** –
 21 **לא**. **והא** **הואו** **דחליף** **אבבא** **דבי** **תמיהו**, **ונגידה** **רב**
 22 **ששת**: **תהא** – **מדיד** **תהו** **דיים** **מתמיהו**. **נתרדע**
 23 **אמר**: **ככחלו** **לא** **מנגיד** **רב** **אלא** **למקדש** **בביאה**,
 24 **ובלא** **שדוכי**. **ואימא** **דאמר**: **אפילו** **בשדוכי** **נמי**,
 25 **מישום** **פריצותא**. **תנו** **רבנן**: **ביצד** **מאמר** – **נתן** **לה**
 26 **כסף** **או** **שוה** **כסף**, **ובשטר** **ביצד**? **בשטר** **ביצד**?
 27 **דראמין**: **כתב** **לה** **על** **הנידן** **או** **על** **החרס**, **אף** **על** **פי**
 28 **שאין** **בו** **שוה** **פריטה**: **"הרי** **את** **מקדשת** **לי"**! **אמר**
 29 **אפי**, **הכי** **קאמר**: **שטר** **כתובת** **דאמר** **ביצד** **כתב**
 30 **לה**: **אנא** **פלוגי** **נמי** **פלוגי** **קבילות** **ת** **פלוגית** **דבמתו**
 31 **עלי** **לזון** **ולפרנסה** **כראי**, **ובלבד** **שתהא** **כתובתה** **על**
 32 **דכסי** **פעלה** **הראשון**, **ואי** **לית** **לה** **מראשון** – **תקינו**

1 **לה** **רבנן** **משני**, **כדי** **שלא** **תהא** **קלה** **בעיניו** **לחויציהא**. **בעא** **מיהו** **אפי** **מרבח**: **נתן** **לה** **גט**,
 2 **ואמר**: **הרי** **את** **מקדשת** **הימני**, **ואי** **את** **מותרת** **לכל** **אדם**, **מהו**? **גט** **דקמה** **דרבנן** **הוא**, **גט**
 3 **דמהו** **באשת** **איש** **מהני** **ביבמה**. **גט** **דלא** **מהני** **באשת** **איש** – **לא** **מהני** **ביבמה**. **או** **דלמא** **אתי**
 4 **לאחלושי** **בגיטא**? **אמר** **ליה**: **חוישין** **דלמא** **אתי** **לאחלושי** **בגיטא**. **מתקין** **לה** **רב** **רב** **תנן**:
 5 **אלא** **עמתה**, **ודיב** **לה** **יורה** **עלמא** **הכי** **נמי** **דמספקיה**? **אמר** **ליה**: **התם** **אל** **כפיל** **בכחונה**,
 6 **הקא** – **מקפסל** **בכחונה**. **והתייא**: **והתייא** **גירשה** **אמינא** **שלא** **רמי** **לא** **נתגרישה** **אלא**
 7 **מאשה** – **לא** **יקחו**, **ותיינו** **ריח** **הגט** **שפוסל** **בכחונה**. **אמר** **רמי** **בר** **המא**: **הרי** **אמי**, **אמר**
 8 **אחד** **ללכך** **פתוב** **גט** **לארוסתי**, **לכשאכנסנה** **אנרשה**? **הרי** **זה** **גט**, **מפני** **שבדיו** **לנרשה**.
 9 ולאשה

אמרין דאיתו נה, שלא יאמרין נה עסק לבנה. וקונטרס פירש: דהא נמי לא קאמר דרתי – שלא בדיעבד, שכבר בדיעבד, וראינו נתינה. וראינו נתינה – דאפילו גט ישיר לא הוי, שלא נתייחד עמה אורח אהוה וכתבוה כנסה.
 ואומר רבתי דהוה רבא כשכתב בו זמן שארד נשואין, שהוא זמן נתינה – דאפילו גט ישיר לא הוי, שלא נתייחד עמה אורח אהוה וכתבוה כנסה.
 רחרי

1 ו"הרי זו וגו' ודאמר, הוסיפו לדרשו בו לכתחלה. והדאי דכל הגו' - שכתב וכן דקדם
2 שנואין, וגרע טפי מן פוגט. ור' דבנן ישן אי לכא אלא יחיד בעלמא. לכך אמר נגטרשה
3 בו תנשא לכתחלה. אבל התם דבכסה. ואיכא דרבי ביאה - איתו נט ככל.
4 **ולאשה** בעלמא אין גו - ואפילו כתוב בו וכן אדאר שנואים. כיון דאין בידו לנרשה
5 בשעה שעשאו שליה. ונראה לרבינו יצחק הדיוט
6 ודאק למאן דאמר אין אדם מקנה דבר שילא בא
7 לעולם. אבל למאן דאמר אדם מקנה - וזו דתנן
8 דרבינו לרשה. כמו בשחרור ודמתי לוקח עבד על
9 מנת לשחררו וכחלו לו לבשאקדו חצי עסקין קמי
10 לך מעבדו. בדאמר בראשאה רבדי (יבמות גגב.)
11 ובקידושין בפרק "האומר" (טנא.) ונט שחררו ונט
12 אשה שכיב לרב רבד. הדא ליפני' לה' לה' אשה
13 **מאשה. ליבמותו** מודו - אין לפייה דמיביאי
14 ליה אם גירשה וכו' וזה לארזי שפירש יבמין
15 גמורין ואי היה גו אי לא - דפשיטא דאין נותרת
16 בגו גו לשוק. הדא ברחאי שתא לא היה בידו
17 לנרשה ולהתיריה לשיקש על ידי גו. ונמי קאמר
18 נמי או דלמא כיון דלא עבד בה מאמר לא אי.
19 מתינת להנרשה אודי שותיבמ. דנאמר בלא ידי
20 אלא מדרבנן. ודא רבינו יצחק. ודלפסלי
21 מנהנה גמביאי ליה. אי חשיב ריה הגו נפסלי
22 לכהונה אי לא. ורבינו יצחק בן מאיר הגיה
23 בפירושיו דמיביאי ליה אי כתבו קודם מאמר.
24 ועשה מאמר ונרש בה מודו שיקפיק את מאמר.
25 **או** דלמא האי לחודיה קאי - פירש
26 בקונטרסו אי כתב גו למאמר ולא לוקח -
27 אסורה לו ומותרת לאחיו. דנאמר דעבד ליה
28 שקליה. ופשה ליה זיקה בעמיקרא. ולרבינו יצחק
29 נראה ללירשן דאמר רבא - הותרה אפילו אידי.
30 ואם כן, הבא נמי שריא לדידיה. וללירשן דהיא
31 אסורה. ודמילפסא בכללה הגו. הבא נמי אסורה
32 אפילו לאחיו. הדא בעלה הוא אסורה על כל
33 אחיו. ודא שריא ריהה אפילו בתנון לו למאמר.
34 משום דבאות משיני בתים. וכן אפילו היה נתנו
35 גו ליקוחו היתה צרתה ומותרת.
36 **בעוד** נבכס הגו - אומר רבינו יצחק
37 דמיורי ליה זיקה יבמין ענון דאמר לה
38 התקדשי לי תתם. ורלשם יבמות' היינו - דגלי
39 ארעתיה בכתורתה יבמין מקדשה. דאי נאמר לה
40 ברחאי במאמר יבמין - לא היה ספיר ליה אביי מי
41 דמי. ודא אביי קאמר בסמוך ודיכא דאמר לה
42 במאמר יבמין - ולא קני לרבי, אלא בסחם אידי.
43 אי נמי באמר לה התקדשי לי לשם יבמות, ולא
44 משמע דאמר מאמר רבא. ובמאמר יבמין
45 משמע - בתורת יבמות אלא בתורת קידושין.
46 אבל לשם יבמות - לא משמע בתורת יבמות.
47 אלא שכבוד שיעיני היא וקתקא. **א** אמר לה
48 ותקדשי לי ביקת מאמר יבמין מי לא מתינת -
49 דאפילו למאן דאמר אין זיקה - היט לענין אשוח
50 וקתו ויבואו בה, אבל פשיטא דמדיני לשון
51 זיקה, שהרי היא וקתו ועומדת בפניו.
52 רבינא
53 קאי והאי לחודיה קאי. מעיקרא, אילו אמר לה
54 מהינני השתא נמי מתינת רבא אמר: אי דאמר לה
55 דמהינני, והבא במאי עסקינן - בגו דאמר לה
56 התקדשי לי ביקת יבמות'. רבי סבר:
57 **ולאשה בעלמא** - ובכסה וגירשה בו - איתו נט. והואיל כשנכתב לה היה ראו לגידושין.
58 ליבמותו מודו - כתבו קודם שכנסה. וכשנכתב נתנו לה, מודו שהתגרש בו? כתב גו
59 ליקוחו ולא למאמרו או למאמרו ולא ליקוחו - והוא עשה בה מאמר לחתמו. מודו
60 שתיפסל עליו בקר? מאמר עליו זיקה יבמין - כשעשה מאמר נרש בה גו. הויקח, ונתקח
61 עליה - ואין גו מעיל ליה בלא זה. וכיון
62 שנכתב בתוך הגו ששלא עשה אלא לאחיו מודו
63 - היה לו מאמר חצי אשה, ולא כלום אחין
64 ומותרת לו. או דלמא האי לחודיה קאי והאי
65 לחודיה קאי - ומדתי. ודיכא דכתב ליקוחו ולא
66 למאמר - אסורה עליו ועל אחיו, דפקע זיקה
67 דעבד שקליה, ופשה ליה זיקה בעמיקרא. נתן
68 גו למאמרו - ולא ליקוחו, בארבעה אחין
69 (לבא.) גבי זיקה ושניו יבמין - שלשה אחין
70 שנואין לשם נכירות. ומודו אחז חוק, ועשה בה
71 השני מאמר ומת - דדי אילו חלצת' בו,
72 וקאמר רבא עלה. נתנו גו למאמר ואודי כך מה
73 הותרה אשוחו ויראשנה שהיא צרתה לאחיו
74 השני. דאי לאו נט היה אסורה עליו משום זיקה
75 שני מבמין. אלמא, האי לחודיה קאי. מארתינו
76 שתיפסלו צרתה לאחיו השני. והוא הדין דהיא
77 נופה נמי שריא לאחיו, אלא דתמלפא בכללה
78 נט גמור ליקוח בעמיק מאמר, ולא ליקוח ומאמר.
79 והכי אמרינן בארבעה אחין. זו דביי רבי
80 קייבא. אחלץ ועשה בה מאמר, קאי וקתני
81 ולא תפיס מאמר. אחרי שליו - כלומר
82 מדכתבי: אשר שלחתי קרא יתירא ולא עריך.
83 ובי קאמר שר לך משלש שאמר לחתויו אודי
84 שלוחה אפילו לא נישאת. ואזו - זו יבמתו. וכן
85 דבאלו קאי - והכי מתיני בה חו מאמר? אימתי
86 יש אחר חליצה תפיסת קידושין. כיון
87 שקדשה לשום אשות - בקידושין גמורים, ולא
88 במאמר יבמין. ודדאי קידושין תופסין יבמות
89 לאחין. אבל קדשה לשום יבמות - אין קידושין.
90 שהרי אין כאן דר ייבום, והוה לודו קידושי טעות.
91 בעוד - דחפר וסבבר שלו חו, ודא בתנון לחתויו -
92 הגו סמוך לקרקע, ונתן הגו ואין לו ירושתין.
93 והכתובין בבכסיו קנה וזה דחפר בקרקע הגו.
94 וכסבבר שוה קרקע שלו, ולא בתנון לחתויו -
95 דלא קני. והאי נמי סבור שקדושי יבמה תופסין
96 בה, ולא בתנון לקנות אלא כמא ייבומי אודי -
97 והוא פקעו להו. חכם אף קמיבוינו למיבין -
98 דהא סבור שוה חו. הבא מבוין למיבין - מכל
99 מקום. אל דמיא בו' - קאי הוא דאשק
100 ואילו וכפבר של גו אחרי הוא - ומתכוון
101 לקנות מכל מקום. והאי נמי קסבר לקנות מכל
102 אחיו. ואינו קונה אלא מבתו - ומכל מקום כנין
103 דבא. מאמר עליו זיקה יבמין - מאמר התקני
104 ורגן לכל היבמין, לא תקון אלא דיכא דקיימא
105 זיקה. ותאמא מאמר ואיתוסף עלה. והבא ליכא
106 למימר רבי, דמתאי חליצה מפעקה לזיקה. האי
107 לחודיה קאי בו' - ולא מתיני זיקה למאמר.
108 דחלבי, דהשתא בעמיקרא; מעיקרא, אילו אמר
109 על גב התקדשי לי במאמר יבמין, מי לא קני? ואן
110 על גב דא מתיני ליה זיקה. דהאי לחודיה
111 קיימא - השתא נמי מתיני.

יבמות. רבן גמליאל – פרק חמישי דף גג עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – שטיינזולץ"
 קנא תוספות

1 **רבינא** אמר רבוי עילמא ש תנאי בחליצה – תימא לרבינא ימקח דני אמוראי אתו
 2 ולא בחלמא, דקימא לן בפרק מצעות חליצה (יבמות ק"א) ובידמיר
 3 (כחכות ע"א) חליצה מוטעת כשידה, דאין תנאי בחליצה, משום דתקון מנתיב בני גי
 4 ובני ראובן, רבענן דאפטר לקימני עדי שילת, דא סבידא ליה דאן תנאי – אל דהו להו
 5 לאוקמי פלוגתא דרבי ורבנן בבחי' ועד
 6 ארומפלני בש תנאי בחליצה לענק אממר
 7 אשארזח – פילפלו לענק החרה לשוקו ואומר
 8 רבני עזיקה דלענן החרה לשוקו לבולי עלמא
 9 הויא חליצה, כדקימא לן דאן תנאי בחליצה
 10 אלא לענק דהויא חליצה פסולה דלא מפיק לה
 11 זיקה דמרי, שלא יועיל אחריה מאמר בלשן
 12 זיקה יבמין קאמר דיש תנאי, ושוב מנא רבני
 13 יצחק בשם רבני תם, לויקא מסייע ליה
 14 לשמואל ותיבתא לרב יוסף – אממר לו דחלץ
 15 לזו קאי, ואם תאמר, אמאי הוי חיובתא לרב יוסף
 16 דהוא דאן חלץ לבעלת אממר – משום
 17 דשמואל דחלץ לבעלת נאמר לא נפטרסו עדה
 18 וש' ולמר דרבי קאמר, לימא מסייע ליה לשמואל
 19 או אחריה חיובתא דרב יוסף, דאי לא מסייע
 20 לשמואל מפיטפסו עדה בחליצה בעלת אממר –
 21 אב, כן, וזו דנקט נאמר לזו דחלץ לזו לאשמועין
 22 דחלץ לאוזו שריעה, לאפוקי מדרב יוסף, דקאמר
 23 לא ישפוך מי בורו ואחרים קדימין לו.
איצטריך לאשמועין דאן קדושין תוספין
 24 בחיבי לאין – אף על גב דרב
 25 אשמועין לעיל – מילת לה נמי רבא אבא שאר
 26 נגזני, כון דלא מוקחא דפשיטא אדא
איצטריך לאשמועין דאן קדושין תוספין
 27 באשת אחת – פירושו: דקני
 28 סיסא, וכן בשני יבמין ריבמה אחת – דלמא
 29 דא דנקט געל ועשה אממר – משום שני יבמות
 30 ריבם אחד נקטיה.
סלחא דעתיך אמנא ליה מאמר רבתי
 31 חליצה ב' – דנקט ש' ליה מר' שרץ
 32 וזה דלעיל דהו נתיא לרבי יוחנן דאיצטריך
 33 לאשמועין דאן קדושין תוספין בחיבי לאין, אף
 34 על גב דרבתי אשמועין לה מירשאה, ודכי בני
 35 תיבה להו, כהא רבא, מתיא טעמא נופיה.
 36
 37
 38
 39
 40

הדרן עלך רבן גמליאל

1 **אבין ורבא דאמר** תרין יוחי, תני: אין אחר ביאה כלום. ותנא ירדן - התרת יבמה לשוק
 2 עדיפא ליה. "בין יבם אחד לשתי יבמות כו". בשלמא לרבי יוחנן, דאמר: בפרה ביאת בלאו
 3 קא, איצטריך לאשמועין דאן קדושין תוספין בחיבי לאין, אלא לרש' לקיש, דאמר: מנה
 4 ביאת בכרת קאי - איצטריך לאשמועין דאן קדושין תוספין בחיבי כריתות? אפר' אפר
 5 ריש לקיש: ולטיעמיה, סיפא דקנתי: בעל ועשה מאמר, איצטריך לאשמועין דאן קדושין
 6 תוספין באשת איש? אלא: אידי דתנא הרת יבם אחד ויבמה אחת - תנא נמי שתי
 7 יבמות יבם אחד, ואידי דתנא שתי יבמות יבם אחד - תנא נמי שתי יבמין ויבמה אחת.
 8 "חלץ ויבמה"
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40

1 יש זיקה – דאי דרפיס מאמר בעלמא בבי האי ליטשא – משום דיש זיקה, והשתא אחאי
 2 חליצה פקעה, ולכא למיור חבי. אין זיקה – און כן לזיקה, ואפילו חבי מעיקרא חוי
 3 מאמר, וב' שריא אפר – או דאמר לה בוקת יבמן – כולי עלמא לא פליגי דלא מתיב,
 4 דיש זיקה, ואחאי חליצה ואפקעה, והבא בחליצה פסולה – כון שחלץ אחר הגט
 5 קמפילגי, רבנן סברי: לא אפקעה שיה, וש
 6 אחריה כלום, הלכך קני אמוראי. יש תנאי
 7 בחליצה – שחלץ על מנת שתתן לו מנאחם
 8 וזו, רבי סבר: אין תנאי מנאחם חליצה, ואפילו
 9 לא נתנה לו אין תנאי מנעול, והוי חליצה, הלכך
 10 לא תפיס מאמר שעשה בלשן זיקת יבמן
 11 אבתרה, דהא אפקעה לזיקתה, ולרבנן יש
 12 תנאי, וכל כמיה דלא קיימא לא פקע זיקה, וכי
 13 אמר לה התקשר לי עדי כלפי כה בוקת יבמן
 14 עק, יבתי רסיניו, ורינא אפר רבוי, וכלפי
 15 תנאי בחליצה – אף על גב דקימא לן (יבמות
 16 ק"א) חליצה מוטעת כשידה – דני תנאי לא
 17 סבידא להו, חליצה תנאי פול קמפילגי – ובגן
 18 דלא פכילי לתנאי, לרבי בעינן תנאי פכיל
 19 כתנאי בני גי ובני ראובן, והאי דלא פכילי אב
 20 תנאי תנא חליצה, ואם לא תתני לא תנא
 21 חליצה – לא הוי תנאי פכילי לחליצה, ועינא
 22 נמי אין לארר ביאה כלום – דהא ביאה שכיבא
 23 למייר סדיפא, דקנינא או בעל ועשה מאמר נתן
 24 וט חלץ, דא לאו א קנתי, ובבעל ועשה מאמר
 25 או בעל נתן וכו', נמי חליצה איכא? תני אין
 26 לארר ביאה כלום – ולא עריך למינני נמי אין
 27 לארר חליצה כלום, דכיון דתנא אין אחר זיקא
 28 כלום – הוא הריני נמי דאן אחר חליצה כלום.
 29 ולשטא קיללא דאן חליצה נקט, או ביאה או
 30 חליצה, ותנא ירדן – דלא קני ביאה, ואף על
 31 גב ארדיי בה סיספא – משום דהדתי יבמה
 32 לשוק תיבא ליה לארריה, ומינה שטענין דאן
 33 אודי ביאה כלום, ותרואה לתנא למינני הרת;
 34 אין אודי ביאה, ואין אודי חליצה, סתמית
 35 – דקנתי: אחת שתי יבמות עשה מאמר בו
 36 ומאמר בו ערובת שני גיטין, דלא יבם עזאי –
 37 דאמר: אין מאמר ביאת מאמר יבמן בני עזאי
 38 אחת, ומתני' בשתי יבמות ריבם אחד קאי מיירי.
 39 וליטשא בתיא דרביסא למילתיא רבן עזאי
 40 איכא, קיימא דך אדקפתא אספא מריתותין.
 41 דקנתי בני יבם אחד לשתי יבמות בני שני יבמן
 42 ריבמה אחת, ומיחסיבא כלישנא קמא, דאם כן
 43 לא הוה לן לאיתורי דך אדקפתא אספא, אלא
 44 בנמרא דסיפא דלקמן, לימא מסייע ליה
 45 לשמואל – אממר, לזו חלץ לזו קאי, מרלא
 46 נקט חליצה אבעלת אממר – מסייע לשמואל
 47 דאמר: חלץ לבעלת מאמר לא נפטרסו עדה
 48 רבון רבני, נט למאמר – לא הויא חליצה
 49 מעליתא לאפוקי זיקה דהרתה, ותיבתא ריה
 50 יוסף – דאמר בחלוצין (יבמות מ"א) לא
 51 ישפוך אדם מי בורו ואחרים עריכים להם, דהא
 52 הבא דחלץ בחרתה, וקמיתא עביא, וט נגמט
 53 פוסל את שתיקן וכו' אמרין ליהלוק לקמיתא והוא דהרתה כשידה, צריכות – משמע חליצה לכל אחת, דכין חליצה שתיקן ריעה – אין אחת מןן פטרסו בחרתה
 54 וקניו סיפא: וכן שני יבמן ריבמה אחת, דאם נתן זה וזה נט עריכה חליצה משנתן, לימא מסייע ליה לרבי' כו', חבי רסיניו: נט לזו חלץ לזו לימא מסייע ליה לשמואל – מרלא
 55 נקט חליצה אבעלת אלף בחרתה – מסייע ליה לשמואל דאמר בפרק אביעשה אחין: חלץ לבעלת הגט – לא נפטרסו עדה, וליתני נמי אין אחר ביאת כלום – בספיא, דקנתי
 56 או בעל ובעל או בעל ועשה מאמר, כו, דהא משום חלץ נקט ליה – דהתם לא שייך למינני אין אחר חליצה כלום – דהא לכא חליצה, כולה בתיא – כל האוחז על החלצה עלה
 57 צרחה בלאו בעלמא, בחלוצ עמזא, שדליותו דרודו עבר, איצטריך לאשמועין – מנתיקן חלץ לזו ועשה מאמר וכו' איני כלום, דאף על גב דלאו מסייע היה נביא לא תפיס קדושין,
 58 וחספין לן בבולן כרבי עקיבא, וכן בשני יבמן ריבמה אחת, אלא לרבי שמעון בן לקיש דאמר – בפרק קמא (י"ב) כולה בתיא בכרת קאי: לבד מחלוצ בחליצה, אבל חלוצ לבני עדה
 59 וכל האוחז, כן בחלוצה כן בערה, נמי איצטריך למינני בני שתי יבמות ריבם אחת, ושני יבמין ריבמה אחת דאן אממר חליצה תוספין אחר חליצה? וליטשא סיספא – בשני
 60 יבמן ריבמה אחת, דקנתי בעל הברית שני מאמר – אין אחר ביאה חליצה, נמי איצטריך לקדושין תוספין באשת איש? רחי כנסת, וליטשא ויהי לכל רבי
 61 אלא אידי דני יבמה אחת – דאיצטריך לאשמועין אפילו לרש' לקיש דאן מאמר אחר חליצה, דהא ליהא, אבא גביא בלאו ר' לא יבנה, ואיצטריך למיטמיה כרבי
 62 עקיבא, תנא נמי כו'.

1 **הבא** על יבמות בין בשוגג בין במזיד - איבא למיטר דמזיד רוצן רוצן גזי ותינו גינהו. דרצון
 2 היינו דמכזיב למעשה, אף על גב דפשיטא הוא - קתני ליה, דהכי אורחיה ככל
 3 דבכתא. אבל בפרק שני דבבא קמא (כו.ב.) גבי "ארום מעד לעולם" קשיה: מה בין מזיד לרצון?
 4 ויש מפרשים דהכי אורחיה בין שיהא ארום שוגג ומזיד באנוס, שאנוס לעשות בין, כן שיהא
 5 ברצון.

6 **הוא** אנוס ויהא לא אנוס - דהוא רוצן רוצן ליה ויהא רוצן רוצן ליה
 7 למעקט ענינים אנוסים, דחיי רבותא טפי
 8 ויש לומר: דאגב נקט בירושא הוא שוגג אנוס
 9 מזיד - נקט נגזר הבא הוא אנוס והוא לא אנוס.
 10 אי נמי: לא קאמר הוא לא אנוס אלא ברצון.
 11 אלא הוא לא אנוס אבל מזיד או שוגג.
 12 והשתא תרידוהי לא מכווני לשם מצוה.
 13 **ולא** חילק בין ביאה לביאה - פירש בקונטרס
 14 חילק בין הטרעה לבין ביאה. ובבבא שניח
 15 פירש: ולא חילק בין ביאה לביאה - בין בדרבה
 16 לשלא בדרבה. ואין טראה לרבינו יצחק: רבין
 17 דתנא סבר ארז המערה וארז הגומם - למעלה
 18 תו למיתני ולא חילק בין הטרעה למזד ביאה?
 19 ועוד: דבמגירא (יבמות ט.ג.) מפרש "ואי רבין
 20 אשאל כורכה בדיבי לרצון, מכלל ולא חילק
 21 דרשתי אייתי שרידוהי ונראה לרבינו יצחק
 22 שהתפירסי טעו וכתבו איפכא. ומיהו, דהוא דבבא
 23 שניה אפשר לפרשו כמו הראשון בין בדרבה
 24 לשלא בדרבה, ולפירשי רבין קאתי.

25 **שאנוסוהו** נכרים ובא עליה - אין לפרש
 26 שאנוסוהו - היינו שאיננו עליו
 27 להרנו לא אם בא עליה - דאם כן מאי פריך
 28 מרבא דאמר: אין קישוי אלא לדעתו פירש: דאין
 29 תו אנוס, שקישוי עושה מרעה, ואין דוחקין אותו
 30 לבעול בקישוי. ולקובא כגון שומעין עליו
 31 לבעול בקישוי? ועוד: תמלחא דרבא אי אפשר
 32 לפרש במאימין עליו להרנו אם לא שביעול
 33 העודה מעצמו, כמו שאפשר, אלא כל ביה -
 34 ששעשה מעצמו. אפילו על ידי אנוס פרח מדת -
 35 לדעת חשיב. והאי שאנוסוהו נכרים ובא עליה
 36 קאמר - היינו שהביאנוהו עליה והדביקוהו
 37 ביבמות, ולא שבא עליה מעצמו, כמו הקפחתי
 38 יבמות ובא עליה לבסוף. והשתא פריך שפיר
 39 דאין אנוס, דקישוי לא הוי אלא לדעתו. ואנוס
 40 רבני יצחק: לא דלוקד כמאן דאין ניבא נקיה
 41 אלא בבא עליה בקישוי, מרלא מוקמי
 42 שהדביקוהו בבא עשוי. ואיבא למיטר דאין רצון
 43 סוגיא כמאן דאמר: משמש מת בעריות פטור.
 44 ולפינן קידח מעריות דאניה נקיה אלא בקישוי.
 45 ועד אומר רבני יצחק: דאנוס שפיר אפילו למאן
 46 דאמר משמש מת בעריות חיוב, ולעין יבום -
 47 בעינן ביאה דרך הקמת
 48 **אין** אנוס לערש שאין קישוי אלא לדעת -
 49 אין לפרש במאימין עליו להרנו אם לא
 50 יבא בעצמו על הטרעה - דאם כן אפילו שי קישוי
 51 שלא לדעת חפסל לא דאנוסוהו עריות דאין רצון
 52 יעבור, כדאמר בפרק "בן סורר" (סנהדרין ע"א),
 53 אלא אייתי שברסיים מדביקים אותו על הטרעה
 54 ואי אפשר לו להשמש אם לא על ידי שידרה
 55 וקאמר רבין ויש לו למסור עצמו לרצון אלא ועד
 56 שאי אפשר לו אם לא יתקשה, דאך קישוי אלא
 57 לדעת, וחשיב כעושה מעשה. אבל אם יש קישוי
 58 שלא לדעת, או שיהא ברב מוקשה, או שידרה
 59 שלא יתקשה - אין לומר דביעול עצמו, כן שיהא
 60 אנוס עושה שום מעשה, דחיי דקייק עולם,

"אבן ישראל" (שטיינזליץ)
 רש"י

1 הלן ועשה מאמר - איבם אחר ויבמה אחת קאי. דאקומיה דרצין לתמיתיה. כשלא
 2 הלן ועשה מאמר איצטרך - ליתנינן דאנוס כלום. בלאק דעתך אפיטא - אפילו לרבי
 3 קעבא. ליתור מאמר דבתי חליצה - וליבעי עז אטו ומזדוקמי חליצה, קא שבע
 4 קן ולא גזרין. אלא חלץ נתן גם - כבם אחר ויבמה אחת, למה לי כו? למאי ליתני

5 **הוא** גזל או למיסרה - הא איסורא היא
 6 וקדושתיה עליו. ולפשיטא בעל ועשה מאמר -
 7 כיבם ויבמה אחת למה לי? כשבלמה בעל נתן
 8 גם - איצטרך ליתנין אחר אחר ביאה כלום
 9 דנפקא בהאי גיטא ולא בעיא חליצה, דביאה
 10 קמייתא אפקתה ליקוח. בלאק דעתך אפיטא
 11 ליתור וזבתי ביאה - ולא תסיגי ליה בגט
 12 בלא חליצה - אטו נט חליצה, דלא
 13 לערש עז סיבגי במקום חליצה. אלא בעל
 14 ועשה מאמר - למאי קעבי איתמי? הלא
 15 אשתי היא. אלא - אייתי דתנא חלץ ועשה
 16 מאמר איצטרך ליה תנא, כדאמרן, תנא נמי כו.
 17 ושלא תחולקת בדיב תנא קאם - דמתניין,
 18 דאמר חליצה פסולה אין אחריה כלום, אבל
 19 ביאה פסולה אין אחריה כלום, ורבי נחמיה -
 20 דאמר: ארתו זו וארת זו אין אחריה כלום, ואבא
 21 יוסי בר תנן - דאמר: ארתו זו וארת זו
 22 אחריה כלום באמצע ובסוף, כדפרישנא ליה
 23 בברייתין. ביאה - דאיבא ליתנינן כדאמרן
 24 מרש פסולת (יבמות ג.ב.) אי ביאה ארת תנן
 25 היא - גיריה ביאה אחר גונט משום ביאה אחר
 26 חליצה, ולא ליתוי למיבעל אחר חליצה. ואי
 27 ביאה אחר מאמר בר חליצה ליה למיגוה
 28 כדאמר בריש פירקין (שם).

הדרן עלך רבן גמליאל

29 **הבא** על יבמות שוגג - כסבור שהיא אשתו,
 30 אלא אשת אחרת. פויר - לשם זנות, ולא
 31 לשום מצוה. אפילו - מפרש בגמרא. הפעירי -
 32 שלא נגזר ביאתו. קנה - חכה בנחלה. ויציאה
 33 ביטא אם בא להוציאה. בין ביאה לביאה - ובין
 34 ביאה בדרבה לשלא בדרבה, ובין הטרעה למזד
 35 ביאה. וכן הבא על אחת מכל החיית - באחת
 36 מכל הביאות הללו. או פסולת - לכבושה, כגון
 37 אלמנה כו. פסלה לבחונה - משום זנות.
 38 וגורשה מפסלה מתרומה דבי נשא אם היא בת
 39 בתק, דשהיה חלה. ודוקא עריות או פסולות
 40 אבל ביאת זנות ופרייה - ולא משויה לה זונה
 41 ולא פסלה מן הכהונה. דלא אשכחא תנא
 42 דפסל אלא רבי אלעזר. דאמר רבי הונא, על
 43 הפעירי אלא לשם אישות עשהה זונה. לקמן
 44 בפירקין. פסורת ונתניה - לאו אפסולה
 45 לבחונה קאי - דהא פסולה וקיימא. ולענין
 46 תרומה דבי נשא נמי איבא למיטר. ועוד, ביאת
 47 כשר מאי מנרטיא לזל אלא לענין הטרעה
 48 נקשה. ולמילק עליה האי ישראל בתריאה
 49 כסבור ביאה. **גמרא** אלא אפילו הוא שוגג -
 50 כמבא ארתה חיה. והוא מודה - לביאת
 51 זנות מכותה. דתרידוהי לא מכווני למצוה -
 52 אפילו הכי קני. אלא ביטא - שנתקשה כשהוא
 53 יטן.

הדרן עלך רבן גמליאל

29 **הבא** על יבמות, בין בשוגג בין במזיד בין באנוס בין
 30 ברצון, אפילו הוא שוגג והוא מזיד, הוא מזיד
 31 והוא שוגג, הוא אנוס והוא לא אנוס, הוא אנוסה
 32 וחיה לא אנוסה. אחר המערה ואחר המזמר - ולא
 33 חילק בין ביאה לביאה. ובן הבא על אחת מכל העריות
 34 שבתורה, או פסולות, גזון: אלקמה לבנה גדול, גורשה
 35 וחלוצה לבנה הירוש, ממורת ונתניה לישורא, בת
 36 ישורא למזור ונתנין - פסלה. ולא חילק בין ביאה
 37 לביאה. **גמרא** מאי אפילו? לא מבעיא קאמר: לא
 38 מבעיא הוא שוגג והוא קמפונה למצוה, אי ימי הוא
 39 מזיד והוא קמפונה למצוה, אלא אפילו הוא שוגג
 40 והוא מזיד, דתרידוהי לא קמפוני לשם מצוה -
 41 אפילו הכי קנה. תני רבי חייא: אפילו שניהם שוגגים,
 42 שניהם מזידים, שניהם אנוסים. אנוס דמתניתין היכי
 43 קמי? אולימא משאנוסוהו נכרים ובא עליה - והאמר
 44 רבא: אין אנוס לעריות, לפי שאין קישוי אלא לדעת.

יטן
האמר רב יהודה:
 יטן
 משום נדעה וגאורסה לפינן להם
 מרצח

הבא על יבמות, הוא אנוס והוא לא אנוס, הוא אנוסה והוא לא אנוסה

24 **הבא** על יבמות, בין בשוגג בין במזיד בין באנוס בין
 25 ברצון, אפילו הוא שוגג והוא מזיד, הוא מזיד
 26 והוא שוגג, הוא אנוס והוא לא אנוס, הוא אנוסה
 27 וחיה לא אנוסה. אחר המערה ואחר המזמר - ולא
 28 חילק בין ביאה לביאה. ובן הבא על אחת מכל העריות
 29 שבתורה, או פסולות, גזון: אלקמה לבנה גדול, גורשה
 30 וחלוצה לבנה הירוש, ממורת ונתניה לישורא, בת
 31 ישורא למזור ונתנין - פסלה. ולא חילק בין ביאה
 32 לביאה. **גמרא** מאי אפילו? לא מבעיא קאמר: לא
 33 מבעיא הוא שוגג והוא קמפונה למצוה, אי ימי הוא
 34 מזיד והוא קמפונה למצוה, אלא אפילו הוא שוגג
 35 והוא מזיד, דתרידוהי לא קמפוני לשם מצוה -
 36 אפילו הכי קנה. תני רבי חייא: אפילו שניהם שוגגים,
 37 שניהם מזידים, שניהם אנוסים. אנוס דמתניתין היכי
 38 קמי? אולימא משאנוסוהו נכרים ובא עליה - והאמר
 39 רבא: אין אנוס לעריות, לפי שאין קישוי אלא לדעת.

כדאמר ב"בן סורר" (שם) גבי אסורה דקייק עלם היתה. ועמא, משום נדעה וגאורסה לפינן להם
 מרצח

1 מורצח ורצח נופח קאמר הום דסברא הוא, דמאי חזית דרמא דרך סומקא פני כר. זה
 2 לא שייך אלא במאנסק לחוד אורח בדיים, אבל אם רוצים לזרוק על התינוק ותמקע -
 3 בזה אדרבה, איכא למיטר איפכא: מאי חזית דרמא דתריה סומקא פני כר, בין שאן חזיר
 4 בדיים, ולא הוי אלא קרקע עלם בעלמא. וזו מנחה להעיל חברי בערבא: דתריה חזיר
 5 קדמין, וקרקע דקרא - בחומר בדיים תתיב: יבי
 6 כאשר יקום איש על הרעז וגו', ודחשא רסנין
 7 בכל דוחא: מה רצח חזיר ואל יעבור. אף נשדח
 8 המאוסות חזיר ואל יעבור. פירוש: חזיר הובעל
 9 ולא נרסנין חזירא. דרקיע עלם היא. אי נמי
 10 אומר רבני תנא, דאפילו נרסנין חזירא יש לפיש
 11 דהכי קאמר: חזירא קודם דחשביה מעשה תוביא
 12 עליה את הערה. והא תאמר: במסכת עבודה זרה
 13 פריך רבי שמעאל: (גרא) ונעמד באונס אסור,
 14 ונמפרש כגון דאנסודו ואומר נרסנין מעשה לחבמה
 15 דידיה. ופריך עליה רבי יוראי: אונס דרמנא פטירה
 16 דבתיב: יזלערה אל תעשה דבר (ברמים בב)
 17 ומאי קושיא? הא קרא ידוק בקרקע עלם
 18 איירי, אבל עשה מעשה חייב למסור עצמו.
 19 דכרפישית, ומשתחה לעבודה זרה עשה מעשה
 20 דהיא, ולכא לאוקמה כשכפודו נרסנין לעבודה
 21 זרה, דאין לו משתחווה ואומר רבני תנא: דהכי
 22 פריך: אונס דרמנא פטירה מניחה - אפילו
 23 איירי, מעשה גשעה, דגוי דחייב למסור עצמו לכהן
 24 מקום אם לא מסר עצמו לא מייחדיב מיתה.
 25 ד'ולערה אל תעשה דבר' - אפילו בעשה
 26 מעשה שאמר קרא דפטוריה מניחה, ובעשית
 27 מעשה חזירי דיקשא דקרא. ועוד: רבין דאבסי
 28 ברען מייחדיב מיתה. אף על גב דלא עביד מעשה
 29 דלא אשה חייבת ברען אף על גב דאין קרקע
 30 עלם. דכי נמי כשפטר הכהן אונס מניחת את
 31 דין. וזלערה אל תעשה דבר - פטר
 32 בכל ענין, אל שנא עביד אל שנא לא עביד. ולהכי
 33 פריך: דין דפטור מניחה לא חשיב נעמד ליאסר
 34 בך בעבודה. ומחדר ליה הוים דחשיב שפיר לזאן
 35 באונס, אף על גב דפטור מניחה בדיעבד, כיון
 36 דחייב למסור עצמו.

ישן

1 אף על גב דפירש בקונטרס: משום דלא הוי
 2 בר דעתא. ודא קטן, אף על גב דלא
 3 הוי בר רעת היה קטן אי לא ומשיעיה קרא
 4 אלא טעמא משום דלא איכין קאמריה ליה, והוי
 5 כימתובין להשיח בנות' דבסמך.
 6 ובי איצטריך קרא בין בשונג בר - ואם
 7 תאמר, דא איצטריך לא צמעותין ביאה
 8 ביבמה, דלא כתיב אלא הכא ויש לומר.
 9 דמילתא לאוהו שני' נפקא. ואם תאמר, דא
 10 אכתי איצטריך לגרשה שיה לבימה: נמי -
 11 תאמר ביאה ביאה ויש לומר. וביאה דחייבי לזאן
 12 מופנה. והוה ליה מופנה מעד ארע.
 13 דמכזיבין לה - לא דוקא דקטן דמכזיב לה
 14 דאט סמךין אמר דמתכוון להשיח
 15 בבמהו הוסיח ביבמתו - קנה.
 16 שכן כיר לרבות - דאם תאמר: דבדקישין
 17 פריך דאצטריך (סבא) על לזכיר
 18 הערות דלא תפסי בהו קודשין מאחות אשתו
 19 וקאמר הוים בשלמא כולדו תינין. והכי תינין?
 20 הא איכא למפרש: מה לאחות אשה - שכן בידו
 21 לרבותו ויש לומר: ודבלאו הכי פריך שפיר. אי נמי
 22 דדוקא באשת אח חשיב שי בידו לרבות לחמרא.
 23 שכן שי בידו לרבות איסור על אחיים. אבל מה
 24 דאחות אב ואחות אם שכן איסור הבא מאילו -
 25 דהכי תינין ויש לומר: דאשת איש לא אתי, ברפריך בסמך. מה לחך שן שאר.

1 ישן לא אק - דישן לא בר דעת, ולא הוה קנינו קנין. בנתקע - שנתקעה לאשתו, ונפל
 2 מן הגג נתקע ביבמתו. חייב בארבעה דברים - בנזק וצער ורפוי ושבח, כדאמר
 3 "והיבוי" (בבא קטן פ"ב). 'פצע תחת פצע' - לרבות השונג כמור, ואונס כרעון. אבל
 4 בברכה - לא. כדמפרש לקמן, ויבמות לא קנה - ולא אכין לכיאה. שנתבונן לאשתו
 5 - ונתקעה לה. גמור - כלומר, בביאה וזר
 6 מבחילה. דא חפץ - מנחה ליבומי. וליקח
 7 שלא בירכה - לרבות שאם שב עליה שלא
 8 בירכה - קנה. במקום שמקיים את ג' רסנין
 9 עד דמכזיב לה - לשם ביאה בעולם. נק -
 10 שמן אותה כאילו היא שפחה נמורת. כמה
 11 היתה יפה ונמה היא יפה. להשיח בנות' - לא
 12 לשום ביאה מביחין. שכן מטמאה את בעלה -
 13 לרבות במיתה טמא שביה. דתובין: וזחוי נרחה
 14 עליו וטמא שבעת ימים (ויקרא א' ובי אשת
 15 אחיו לזיועל נרה היא - ואינה פוסקת. שכן בידו
 16 - לא אום לרבות נשים הרבה על אחיו איסור
 17 אשת אח. דמי בני קדוש ואולי כי אלפא -
 18 ותפשוט משה כל עריות האסורות עליו ממת
 19 אשתו. כגון אשת אב וכולתו ודמותו ואחות
 20 אשתו. אבל אמו ואחותו ובתו וכיוצא בהו, דאין
 21 בידו לרבות - מנלן? שכן איסור הבא מאילו -
 22 תפשוט מיה אמו ואחותו ובתו וכיוצא בהו, ולא
 23 תפשוט מיה עריות האסורות לו ממת
 24 קודשין. משאש אב ואחות אב ואם - וכי
 25 פרכי: מה לאחות אב ואם שכן איסור הבא
 26 מאילו - אשת אב וכו'. מה לאשת אח שכן
 27 בידו לרבות - אחות אב ואם מיתא. וזחוי הדין.
 28 הגר השה שבה, שהן אסורות עליו משום
 29 ערוה, ועשה בהו והטראה כגמרא - אף אין
 30 אבא כל הערות בהו דהו. שכן אסורין משום
 31 שאר - ותפשוט כל האסורות משום שאר. אלא
 32 אשת איש דלא משום שאר - מנא היתיה? בתי
 33 אסורין - אף זמן שארם זו היא שופעת. וכן
 34 אשת אח אף זמן שארם ביה, ויש שאפילו את
 35 מנשה אסורה לה. אשת איש יש לה היתר
 36 בחייה על ידי טו.

1 ישן לא קנה ביבמתו! אלא בנתקע - והא אמר רבה:
 2 נפל מן הגג ונתקע - חייב בארבעה דברים, ויבמותו
 3 לא קנה! אלא: כגון שנתבונן לאשתו, ותקפתו יבמתו,
 4 ובא עליה. "שניהם אנוסים" דבי רבי חיאי דהכי דמי?
 5 כגון שנתבונן לאשתו, ותקפתו נרסנין ודקום זה
 6 ביה, ובא עליה. מינא הני מילי? דתניו רבנן: "במה
 7 יבא עליה" מנחה. דבר אחר: "במה יבא עליה"
 8 בין בשונג בין במזיב, בין באונס בין ברצון. והא
 9 אפיקותיה לעזרה! לעזרה מ'ואם לא יתפוז האיש'
 10 נפקא, הא חפץ - יבם, וכי אהא קרא - בין בשונג
 11 בין במזיב בין באונס בין ברצון. מינא אידך: "במה
 12 יבא עליה" ברפיה, "ולקחה" שלא ברפיה. "ויבם"
 13 ביאה גמורה בה ואין כסף וישטר בזמן ביה. "ויבמות"
 14 בעל פרהה. דבר אחר: "במה יבא עליה" בין בשונג
 15 כו'. והא אפיקותיה לבררפה! ההוא מ'להקים לאחיו
 16 שם" נפקא, במקום שמקיים שם. וכי אהא קרא - בין
 17 בשונג בין במזיב בין באונס בין ברצון. וגפא, אמר
 18 רב יהודה: ישן לא קנה ביבמתו, דימיר קרא: "במה
 19 יבא עליה" עד דמכזיב לה לשם ביאה. והתניא: בין
 20 עד [בין ישן] בין ערה בין ישנה. והתניא: בין
 21 ערן הוא בין איש הוא. בין ערה היא בין ישנה היא!
 22 האמר רב אחי: נים ולא נים, תיר ולא תיר, כגון דקרין
 23 ליה ועגין, ולא ידע לאהדריי סברא, וכי מדקרין ליה
 24 מירב. וגפא, אמר רבה: נפל מן הגג ונתקע חייב
 25 בארבעה דברים, ויבמותו לא קנה: בנזק, בצער,
 26 בשבת, ברפוי, אבל בוישת לא מתייב, דימיר מר: אין חייב על הבושת עד שיתפונן. אמר
 27 רבא: נתפונן להשיח בכותל והשיח ביבמתו - לא קנה. להשיח בכהמה והשיח ביבמה - קנה,
 28 דהא קמכזיב לשם ביאה בעולם.
 29 שגאמרי: "ואיש אשר יושב את אשה דונה וגלה את ערוהה את מקרה הערה" מכפאן
 30 להערה מן התורה. אשכח נדה, שאר עריות מגזין? וכי מימא: גילף מגדה - ממה לגדה
 31 שכן כמטמאה את בעולה! אלא: אחיא מאשת אח, דתתיב: "ואיש אשר יקח את אשת
 32 אחיו נדה היא", וכי אשת אחיו [עלולם] נדה היא? אלא: מגדה, מה נדה בתערהה - אף
 33 אשת אח בתערהה. מה לאשת אח שכן בידו לרבות, דאי בעי מקדש ואויל כי אלפא!
 34 אלא אחיא מאחות אב ואחות אם, דתתיב: "וערות אחות אבך ואחות איךך לא תגלה פי
 35 את שאר הערה" מינא למיפרד. מה לאחות אב ואחות אם - שכן איסור הבא מאילו!
 36 מתא לא אחיא, אחיא [מתא] מ'מיתא. מתי מיתיה? מתי מאשת אח ואחות אב ואחות
 37 אם - מה לתנה, שכן אסורין משום שאר! אלא מתי מגדה ואחות אב ואחות אם - מה
 38 לתנה, שכן איסור הבא מאילו! אלא מתי מגדה ואשת אב, דימיר פרכי? מתקוף רב לה
 39 אהא בריה דרב איקא: מה לגדה ואשת אח - שכן אין להם היתר בתי אסורין, תאמר
 40 באשת איש שכן יש לה היתר בתי אסורין! אמר ליה רב אהא מופתין לרבינא: אמו
 41 נדה ואשת אח בתי אסורין הוא דאין להם היתר, אבל לאחרא מכפאן יש להם היתר? נדה
 42 ביומי

בימי

1 שבידו לרבות על עצמו - לא חשיב ביה מה
 2 לאחות אב ואחות אם שכן איסור הבא מאילו -
 3 דהכי תינין ויש לומר: דאשת איש לא אתי, ברפריך בסמך. מה לחך שן שאר.
 4 ודא דעל ידי קודשין ויש לומר: דאשת איש לא אתי, ברפריך בסמך. מה לחך שן שאר.

55 שכן כיר לרבות - דאם תאמר: דבדקישין פריך דאצטריך (סבא) על לזכיר הערות דלא תפסי בהו קודשין מאחות אשתו וקאמר הוים בשלמא כולדו תינין. והכי תינין? הא איכא למפרש: מה לאחות אשה - שכן בידו לרבותו ויש לומר: ודבלאו הכי פריך שפיר. אי נמי דדוקא באשת אח חשיב שי בידו לרבות לחמרא. שכן שי בידו לרבות איסור על אחיים. אבל מה דאחות אב ואחות אם שכן איסור הבא מאילו - דהכי תינין ויש לומר: דאשת איש לא אתי, ברפריך בסמך. מה לחך שן שאר.

1 **אלא** רמז ליבמה שאמרה בחיי בעלה גנן - דכין דשריא רחמנא אורי מיתה - אין
 2 סברא לומר דאסירא בחיי בעלה, ולא מיסתר שיהיה בא הכותב לומר דאורי עשה
 3 ודחי לא לעשה שיש בו כרת, אי אלא דמוכח קרא בדיא.
 4 **בכור** - מהו - אלא דלא ליק' וכו' ובדמא מוקשא דרבי יונה - משום דראת מקרה
 5 העדיר חביב, והנהו לא שייך בהו

6 מקור. ועוד דאפסקינהו בקרא דמלו. אי נמי
 7 משום דכור ובמהל אה חביב בדיא, אלא דרך
 8 ביאה בכך, ולדבי בפי' ארבע מיתות' (משורין)
 9 ג.ה. עריך אחרת וענש לשוכח וענש כוהן.
 10 אף על דב בעלמא לא בעי קרא לחייב האשה
 11 והשכבת **אמרו** לו מנה אשתך כו -
 12 בתלמא חזי סה, אלא קא משמע לך דאף על פי
 13 שיש ערוב, שלכא מיתות שוללת אחיה, עריך
 14 להוציא האסרות - לא גורנן דהך דשרינן אמו
 15 הך דאסין.

16 **וצרותיה** אימרונהו, אף על גב דסלקא דעתך
 17 דמוטב שיהוי' הצרות - גזירה
 18 שלא לחלוץ לעשה לא רביעית.
 19 מאשת

13 **דכתיב בעלה אסורה** ודלמיא: **לאחר מיתת בעלה - מנוה, כתיב בעלה - רשות? אי נמי:**
 14 **לאחר מיתת בעלה - אין, כתיב בעלה - לא, ולא הפא מפלל עשה? עשה! אמר קרא:**
 15 **"ואיש אשר יקח את אשת אחיו גדה היא", וכי אשת אחיו גדה היא? אלא פגדה, מה גדה,**
 16 **אף על פי שיש לה היתר לאחר מכן - בשעת איסורא בברת, אף אשת אח [נמי], אף על**
 17 **פי שיש לה היתר לאחר מכן - כתיב בעלה בברת. אלא הערה דכתיב גבי אחות אב**
 18 **ואחות אם למה ליה? למיבעא מיניה רבינא מרבא: המערה בכור, מהו? בכור - מ'משכבי**
 19 **אשה' כתיבא! אלא: הא דתרי' בהקישא מרדכי יונה - תנהו ענין להערה דכתיבא מרדכי**
 20 **אחות אב ואחות אם, ודעתא בהקישא מרדכי יונה - אהו ענין להערה דכתיבא מרדכי**
 21 **כתיבא חייב מיתות בית דין היא, מני מאי עמקא כתיב להערה דידה דין? אידי' דכתיב קרא לדרשא**
 22 **לכתוב גבי מיתת בית דין, ונילף מיתת בית דין מיתת בית דין? אידי' דכתיב קרא לדרשא**
 23 **אחי - כתיב ביה נמי הא מילתא לדרשא. מאי דרשא - דתניא: "עדות אחות אביך לא**
 24 **תגלה" בין מן האב בין מן האם. אהה אומר בין מן האב בין מן האם, או אינו אלא מן האב**
 25 **ולא מן האם? ודין הוא: חייב פאן - ותרי' פאחותו. מה אחות - ובין מן האב בין מן האם,**
 26 **אף פאן - בין מן האב בין מן האם. או כלף לדרף וזו: חייב פאן ותרי' בדרתו, מה דודתו -**
 27 **מן האב ולא מן האם, אף פאן - מן האב ולא מן האם. נראה למי דומה? דנין איסור תבא**
 28 **מאליו מאיסור תבא מאליו, ואל תוכיח דודתו - שאין איסור תבא מאליו. או כלף לדרף**
 29 **זה: דנין קרובי האב מקרובי האב, ואל תוכיח אחותו שקרובי עצמו? תלמוד לומר: "עדות**
 30 **אחות אביך לא תגלה" בין מן האב בין מן האם. "עדות אחות אבך לא תגלה" בין מן**
 31 **האב בין מן האם. למה לי למכתבא פאחות אב, למה לי למכתבא פאחות אם? אמר רבי**
 32 **אבהו: צריכי, דאי כתב רחמנא פאחות אב - ששן יש לה חיים, אכל אחות אם - אימא לא.**
 33 **ואי כתב רחמנא פאחות אם - ששן ודאית, אכל אחות אב - אימא לא, צריכא. ודרדתו,**
 34 **דפשיטא ליה לתנא דמן האב ולא מן האם, מנא ליה? אמר רבא: איתא "דודו" "דודו",**
 35 **כתיב רבא: "עדות דודו גלה" וכתיב רחמנא: "אז דודו או בן דודו יגאלנו" מה להלן מן האב**
 36 **ולא מן האם - אף פאן מן האב ולא מן האם. והתם מנלן? אמר קרא: "ממשפחתו יגאלנו",**
 37 **משפחת אב - קרובי משפחתו, משפחת אם - איה קרובה משפחתו. והרתנן: אמרו לו: מה**
 38 **אשתך, ונשא אחותה מאמה. מה, ונשא אחותה מאמה. מה, ונשא אחותה מאמה.**
 39 **מה, ונשא אחותה מאמה - מותר בראשונה ובחמישית ובתמישית ופומרות צרותיה.**
 40 **ואסור בשניה וברביעית, ואין ביאת אחת מןן פומרת צרתה, ואם בא על השניה לאחר**
 41 **מיתת הראשונה - מותר בשניה וברביעית, ופומרות צרותיה, ואסור בשלישית ובחמישית.**

1 **כיופי תליא מילתא** - אפילו אם מת האוסר, שפסקה דם בריאה ראשונה - אסורה
 2 כל בענה. כגמס תליא - אם יש לה כניס אפילו מת אחיה. אין אוסרן מתיין - אין כח
 3 באוסר להתיך, אלא דבר אחר מתיירא ימים מתירין את הגדה. ואשת אב - כשהוא
 4 ערירי. חוקש כל העריות ליה - שדרי כאן חוקשו וכו' זו לזו, ועוד נהנה בפרשת

5 עריות. חלבי בדרשאי ליפניו מולדו מגדה, וזה
 6 דכתיב גבי אשת אח - דילפניו מניה לעיל
 7 הערה לאשת אב מגדה. כתיב בעלה - אם
 8 גירשה אחיה. ואלו תבא מפלל עשה עשה -
 9 אבל כרת ליכא. משכבי אשה - וכיון דבאשה
 10 חיי העראת משכב, ממילא איסורא בכורה,
 11 דהא בכור כתיב' משכבי אשה. המערה
 12 כהנהגה - שלא נגמר ביאה. ואחות אב ואחות
 13 אם - לא מרדכי מיתות חזו, ולא כתיבא כדו
 14 ממת. ליתביחא כפמית בית דין, כגון באמו
 15 ותמות, ולמא נמי: אם אינו עני לזו, דאחיה
 16 בחיקשא דרבי יונה, ונהו עניו לכהנה. אידי'
 17 דבוליה קרא - דכתיב לאותו אב ואחות אב
 18 בפרשת קדושים חתור' לדרשא אתא. כדנתיב
 19 לקמן כתיב ביה נמי השאה, בלא עריך.
 20 לדרשא דבהמה. ערות אחות אביך - קרא

21 **דרדרי מות' קמא נקט. כי שריא אחות אביך**
 22 **בין מן האב בין מן האם. מה אחרותו בין מן האב**
 23 **בין מן האם - דכתיב "בית אבך את ברת אמך".**
 24 **מה דרדתי מן האב ולא מן האם - מה אהו**
 25 **ודדו אודי אביו מן האם ולא מן האב - אין**
 26 **איסור עליו ערה, ולקמן בעי מנלן. וזהו אין**
 27 **אחות אב עליו אפלו - אלא על ידי קדושי**
 28 **דודו, ולא תוכיח אחותו. וכיון דלא נפקא לן**
 29 **מרבא, תלמוד לומר מקרא שני בפרשת**
 30 **קדושים חתור': "ערות אחות אבך ואחות אבך**
 31 **לא תגלה", ואין עריך לדודו - כדבר החתור**
 32 **ולא תהי לה לאשמועתי אלא ענש, כדכתיב**
 33 **באשת אה ובאחותה: "איש כי יקח אחות אביו**
 34 **ואחות אמו ענש ישאו", וקרא יתיירא אה**
 35 **לרבת אחות אביו מן האם ואחות אמו מן האם.**
 36 **למה לי לכתב - האי קרא יתיירא בחתיבות?**
 37 **לכותב בראש, ויתומו אודך מניה. שיל חיים -**
 38 **דמשפתא אב קריה משפחה, דכתיב "יתלחדו**
 39 **על משפחתם לבית אבותם" (במדרג. א.) אחות**
 40 **אב ורי' - קרובת. אבל אחות אב שמת חס**
 41 **ושולדו אין זה אביו? מה להלן מן האב - אם**
 42 **אין אביו מן האב דהא - דודי קרוב לענין גאולה**
 43 **וזהו, ומצט גאולה מוטל עליו יתיר מקרובי**
 44 **האם. אין כאן - מן האב ולא מן האב. חיי**
 45 **דרסנין. משפחתו יגאלנו משפחת אב קרית**
 46 **משפחתו כו', והא דתנא אמרו לו מיה אשתך כו'**
 47 **- כגון נתיב בת לאה מיעקב, ויברכה בת לאה**
 48 **מתרונן, ושרה בת עתרון מקטורה, ורבעה בת**
 49 **קטורה מבחאל, ומלכה בת בתחאל מתנה**
 50 **דראובן נשא את מלכה, והלך למרתה וים**
 51 **אמרו לו מנה אשתך, ונשא את רבעה, שדיא**
 52 **אחותה מאמה. חזרו אמרו לו מנה רבעה**
 53 **ונשא את שרה אחותה מאמה. אמרו לו מנה**
 54 **שרה, ונשא את יוכבד אחותה מאמה. אמרו לו**
 55 **מנה יוכבד, ונשא את דעה אחותה מאמה. חזרו**
 56 **אמרו לו: כולן קדושות. מותר בראשונה -**
 57 **מגלבתא דשורה, ובשלישית - שורה. לפי שרבך**
 58 **לא דוד קדושה קדושוך, וביאהא באונס הוא.**
 59 **ומותר כשרה אחותה, דתנן (יבמות ג.א.) נשאין על האנוסה, ובחמישית - יונה, ואף על פי שדיא אחות יוכבד הרביעית, לפי שביאת יוכבד פיתוי היא, ואינה קדושוך, מפני**
 60 **השלישית דודי קדושה קדושוך, ופומרות צרותיה, - פומרות צרותיה, ואסור בשנית - פומרות צרותיה, ואסור בשנית.**

[דף י"א ע"ב]

ולצורית – יש לה חזקה.

אי זו היא חלון המצרית? כל שאין ראשו של אדם יכול ליכנס בתוכה.

רבי יהודה אומר: אם יש לה מלבן, אף על פי שאין ראשו של אדם יכול ליכנס לתוכה – הרי זו חזקה.

גמרא ריש לקיש אומר: להאריד ולהרחיב בו. רבי יוחנן אומר: לכל אותה הרוח.

והתנינו: המזחילה – יש לה רשות ארבעה אמות! אית לך מימר: כל אותה הרוח. ודכוותא, המרזב

– אין לו חזקה לכל אותה הרוח.

ותני בן: מקום המרזב פחצר – יש לו חזקה. מקום קילוחו פחצר – אין לו חזקה.

דבי רבי ינאי אומר: עד שלשה עוקין בפסא .

אמר רבי לא בשם דבי רבי ינאי: לענין טומאה איתאמרת.

רבי חזקיה בשם דבי רבי ינאי: לענין חזקות איתאמרת.

רבי יוסי בשם דבי רבי ינאי: לענין שבת איתאמרת.

[דף י"ב ע"א]

אמר רבי הושעיה: לא אמרו אלא פחצר; אבל בגגות, אפילו למעלה מארבעה אמות – מעכבו.

שמע רבי אושעיה, ותנה ביש ליה. אומר: אגא אמרית שמענתא ולא אמריה משמו, לא אמרו אלא

פחצר; אבל בגגות, אפילו למעלה מארבע אמות – מעכבו.

הלכה ט' מתני' זיו, עד טפח – יש לו חזקה ויכול למחות. פחות מטפח – אין לו חזקה ואין יכול

למחות.

גמרא רבי לא בשם רבי ינאי: זיו היוצא טפח, מוציא את אפילו פמה. למשוך פמה. נתן ברבי

הושעיה: בחולק את ביתו.

הלכה י' מתני' לא יפתח אדם חלונותיו להציר השותפין. לקח בית בַּחֲצֵר אַחֶרֶת – לא יפתחנו להציר השותפין.

בנה עלייה על גבי ביתו – לא יפתחנה להציר השותפין, אלא אם רצה, בונה חדר לפנים מביתו, ובונה עלייה על גבי ביתו ופותחה לתוך ביתו.

לא יפתח אדם להציר השותפין פתח בנגד פתח, חלון בנגד חלון.

היה קטן – לא יעשנו גדול. אחד – לא יעשנו שנים.

אכל פותח הוא לרשות הרבים, פתח בנגד פתח וחלון בנגד חלון. היה קטן – עושה אותו גדול. אחד – עושה אותו שנים:

[דף י"ב ע"ב]

גמרא חָכָא אֶת מַר: פֶּתַח בְּנֶגֶד פֶּתַח – מוֹתֵר. וְחָכָא אֶת מַר: פֶּתַח בְּנֶגֶד פֶּתַח – אָסוּר! הֵן דְּתִימֵר: מוֹתֵר – בְּמַבּוּי. וְהֵן דְּתִימֵר: אָסוּר – בְּחֲצֵר הַשּׁוֹתְפִין.

והתני: בשם שבגי חצר יכולין למחות זה על ידי זה בהציר, כך בני מבוי יכולין למחות זה על ידי זה במבוי!

אמר רבי לא: כאן – בשנתן רשות, כאן – בשלא נתן רשות. אמר רבי יוחנן: שגייא היא בגנות שניתנו להפירה.

אמר רבי נסא: והרבות לא ניתנו להיבנות?

אמר רבי יעקב בר אהא: תני תמן: הפותח חלון בכותל חצירו במעמד חבירו ארבע אמות – פותח בשמאל, נועל בימין.

הגע עצמך, שהיה עומד שם! יכיל מימר ליה: תוינא בעיית לעי.

היה מושיט לו צרורות – יכיל מימר ליה: מגהך תוינא פאו גברא.

[דף י"ג ע"א]

היו המשה פתחים זה לפנים מזה – שיעור בולן במלוא מקדוה. ודא מסייעא למאן דמרינ: בנאי חלון שהיא פתוחה לאיסטיב – לא נעשית אלא להכניס את האורה. מפנין שאין לה חוקה, אינה מביאה את המומחה.

הלכה י"א מתני' אין עושין חלל תחת רשות הרבים. בורות שיהיו ומערות. רבי אליעזר מתיר, כדי שתהא עגלה מהלכת ומעינה אבנים. אין מוציאין זיוין ופוצצטראות לרשות הרבים, אלא אם רצה, בונים לתוף שלו ומוציא. לקח חצר ובה זיוין ופוצצטראות – הרי זו בחוקתה.

גמרא נפלו, ומבקש לבנות – רבי יוחנן אמר: ויתר. ריש לקיש אמר: לא ויתר.

מתניתא מסייעה לדיו, ומתניתא מסייעה לדיו. מתניתא מסייעה לרבי יוחנן – מי שהיתה דרך הרבים עוברת בתוף שדהו, ונמלה ונתן להן מן הצד, מה שנתן – נתן, ושלו – לא הגיע.

מתניתא מסייעה לריש לקיש – לקח חצר ובה זיוין ופוצצטראות ונפלו – בונה אותן בחוקתן.

הדרן עלון פירק חזקת הפתים

פירק רביעי

הלכה א' מתני' המוכר את הבית – לא מכר את היציע אף על פי שהיא פתוחה לתוכו. ולא את החדר שלפנים ממנו. ולא את הגג בזמן שיש לו מעקה גבוה עשרה טפחים.

רבי יהודה אומר: אם יש לו צורת הפתח, אף על פי שאינו גבוה עשרה טפחים – אינו מכור.

גמרא רבי נהום בשם רבי הויה בר בא: והוא שיהא בה ארבע על ארבע על רום עשרה. ובלבד במקורה ובמגופה.

אמר לון רבי וירא: כל הדין פירושא הפרש לכון רבי הויה בר אבא?

ולא את הגג בזמן שיש לו מעקה גבוה עשרה טפחים. סוף דבר מעקה? היו אחורי בתים מקיפין אותן? היו שם עמודים וכלונסיות על גביהן?

נישמעינה מהדא, רבי יהודה אומר: אם יש לו צורת פתח, אף על פי שאינו גבוה עשרה טפחים – אינו מכור. אמרין: והוא שיש שם מעקה גבוה עשרה טפחים.

[דף י"ג ע"ב]

הלכה ב' מתני' ולא את הבור, ולא את הדות, אף על פי שכתב לו עומקה ורומה.

וצריך ליקח לו דרך; דברי רבי עקיבה. ותכמים אומרים: אינו צריך ליקח לו דרך. ומודה רבי עקיבה, בזמן שאמר לו הוין מאלו – שאינו צריך ליקח לו דרך.

מכרן לאחר – רבי עקיבה אומר: אינו צריך ליקח לו דרך. ותכמים אומרים: צריך ליקח לו דרך.

גמרא לאיזה דבר כתב עומקה ורומה? שאם רצה להשפיל – ישפיל. להגביה – יגביה.

רבה בר רב הונא בשם רב: הלכה פרי עקיבה דידן – דהוא רבנן דרבי חייה.

רבי זעירא, רב ירמיה בשם רב: הלכה פרי עקיבה דרבי חייה – דהוא רבנן דרבבא.

תמן אמרין: אדמוזן – ורבי עקיבה. אמר רבי לא: בסתם תלוזין.

מה נן קיימי? אם דבר פריא שיש לו דרך – כל עמא מודי שאין צריך ליקח לו דרך! אם דבר פריא שאין לו דרך – כל עמא מודי שהוא צריך ליקח לו דרך!

אזלא פי נן קיימי; בסתם, רבי עקיבה אומר: אינו צריך ליקח לו דרך. ותכמים אומרים: צריך ליקח לו דרך.

הלכה ג' מתני' המוכר את הבית – מכר את הדלת; אבל לא המפתח. מכר את המפתח – מכר את הקבועה; אבל לא את המיטלטלת. מכר את האיסקרוביל; אבל לא את הקלת. מכר תנור, מכר פיריים. בזמן שאמר לו: "הוא וכל מה שבתוכו" – הרי פולן מכורין.

גמרא פיני מתניתא: מכר את המפתח והקוקה; אבל לא את הקבועה!

הלכה ד' מתני' המוכר את החצר – מכר בתים שיהיו ומערות; אבל לא את המטלטלין. בזמן שאמר לו: "הוא וכל מה שבתוכה" – הרי פולן מכורין.

בין דך ובין דך, לא מכר את המרחץ ולא את בית הבד שבתוכה.

רבי לעזר אומר: המוכר את החצר – לא מכר אלא אוירה של חצר.

גמרא רבי יצחק שאל: על דעתיה דרבנן, מכר לו חצר סתם – מכר בתים בורות שיהיו ומערות אכל לא המטלטלין, או, מכר לו אפילו המטלטלין?

[דף י"ד ע"א]

רבי יצחק שאל: על דעתיה דרבני לעזר, מכר לו חצר סתם – לא מכר אלא אויר החצר. בזמן שאמר לו: "היא וכל מה שבתוכה" – מכר בתים בורות שיהיו ומערות, אכל לא המטלטלין! או, אפילו המטלטלין?

אמר רבי יוחנן: ואנא אייתייה מדבית לוי, הוה שם הנזירות פתוחות לפנים – מכורות. פתוחות לחוץ – אין מכורות. לפנים ולחוץ – אלו ואלו מכורות.

הלכה ה' מתני' המוכר את בית הבד – מכר את הים, ואת המפל, ואת הבתולות. אכל לא מכר את הפיריים, ולא את הנגל, ולא את הקורה. בזמן שאמר לו: "הוא וכל מה שבתוכו" – הרי פולן מכורין.

רבי לעזר אומר: המוכר את בית הבד – מכר את הקורה.

גמרא פל עצמו, אם אין לו קורה – אינו קרוי בית הבד. ותימר אכן ומאן תנייה רבי אלעזר! דתני בשם רבי אלעזר: המוכר את בית הבד – מכר את הנקבין, ואת האסירין, ואת המפרכות, ואת הריחים התחתונה. אכל לא את העליונה, ולא את השקין, ולא את הפרצופין שבתוכו.

בזמן שאמר לו: "הוא וכל מה שבתוכו". בין כך ובין כך – לא מכר היציעין והשכזין והחרותין שבתוכו.

הלכה ו' מתני' המוכר את הפרחין – לא מכר את הנסרים, ולא את הפפסלים ואת הפילניות. בזמן שאמר לו: "הוא וכל מה שבתוכה" – הרי פולן מכורין. בין כך ובין כך – לא מכר את המגורות של מים, ולא את אוצרות של עצים.

גמרא תני: המוכר את הפרחין – מכר בתים הפנימין והיציעים, ובסלקי, וקמין, ובית האורירין. אכל לא את המנדלין, ולא את היורה.

רבי שמעון בן אלעזר אומר: מקום תפילן – מכור, ומקום האוריר – אינו מכור. בזמן שאמר לו: "היא וכל מה שבתוכה".

אף על פי שאמר לו: "היא וכל מה שבתוכה" – בין כף ובין כף לא מכר את המגורות של מים שמשלשמש בהן בין בימות החמה בין בימות הגשמים. ולא בית הכנסת של עצים.

אמר לו: "היא ומשמשיה אני מוכר לך" – הרי פולן מכורין.

הלכה ז' מתני' המוכר את העיר – מכר בתים, בורות שיהיו ומערות, מרחצאות, ושוככות, ובית הכדים, ובית השלחין. אבל לא את המטלטלין. בזמן שאמר לו: "היא וכל מה שבתוכה" – אפילו היו בה בהמה ועבדים – הרי פולן מכורין.

רבן שמעון בן גמליאל אומר: המוכר את העיר – מכר את הסנטר.

גמרא תני: המוכר את העיר, רבן שמעון בן גמליאל אומר: המוכר העיר – מכר את הסנטר, אבל לא האיקמונס. בזמן שאמר לו: "היא וכל מה שבתוכה".

אף על פי שאמר לו: "היא וכל מה שבתוכה" – בין כף ובין כף לא מכר לא את שורה, ובנותיה, והתרשים המוקצין ממנה, והביכרין של חיה ושל עופות ושל דגים.

שורה – בוייה. בנותיה – בופרניה.

חולק פנים ובגדה, אית תניי תניי מכורין, ואית תניי תניי אינן מכורין.

אמר רב חסדא: מאן דמר: מכורין – את שהן בתחומה. ומאן דמר: אינן מכורין – את שאינן בתחומה.

[דף י"ד ע"ב]

הלכה ח' מתני' המוכר את השדה – מכר את האבנים שהן לצורכה, ואת הקנים שפפרם שהם לצורכו, ואת התבואה שהיא מחוברת לקרקע, ואת מהיצת הקנים שהיא פחותה מבית רובע, ואת השומרה שאינה עשויה בטיט, ואת ההרוב שאינו מורכב, ואת בתולת השקמה.

אבל לא מכר לא את האבנים שאינן לצורכה, ולא את הקנים שפפרם שאינן לצורכו, ולא את התבואה שהיא תלושה מן הקרקע.

בזמן שאמר לו: "היא וכל מה שבתוכה" – הרי פולן מכורין.

בין כך ובין כך – לא מכר לא את מחיצת הקנים שהיא בית רובע, ולא את השומירה העשויה כמיט, ולא את החרוב המורקב, ולא את סדן השקמה, לא את הבור, ולא את הגת, ולא את השוקב, בין הריבין בין שלימון.

וצריך ליקח לו דרד; דברי רבי עקיבה. וחקמים אומרים: אינו צריך ליקח לו דרד! ומודה רבי עקיבא, בזמן שאמר לו: 'הוין מאלו' – שאינו צריך ליקח לו דרד.

מכרן לאחר – רבי עקיבא אומר: אינו צריך לקח לו דרד. וחקמים אומרים: צריך ליקח לו דרד! בפה דברים אמורים? במוכר, אבל בנותן מתנה – נותן את פולין!

האחיז שחלקו, זכו בשדה – זכו בכולן.

המחזיק בנכסי הגר, החזיק בשדה – החזיק בכולן.

המקדיש את השדה – הקדיש את פולן.

רבי שמעון אומר: המקדיש את השדה – לא הקדיש אלא החרוב המורקב ואת סדן השקמה.

גמרא דבית רבי ינאי אמרי: במחולקין לגנבים.

רבי חייה רובה שאל: היו שם חליות מחולקות לכרות?

רבי יצחק בר טבליי שאל: היו שם טבליות של שיש מחולקות לפתלין?

רב יודן בר רבי ישמעאל שאל: היו שם מלבנין מחולקות לחלונות?

רבי חייה בשם רבי יוחנן: יש שם ערוגה שהיא ששה על ששה, ויש לה שם בפני עצמה – אינה מכורה.

אמר רבי יוחנן: הקונה סדן שקמה בתוך של חבירו – מחולקת רבי ישמעאל בר רבי יוסי ורבנן. רבי ישמעאל בי רבי יוסי אומר: קנה קרקע, ורבנן אמרו: לא קנה.

רבי חייה בר ווא שאל: מכר לו כל האילן ושייר לו סדן שקמה, על דעתיה דרבי ישמעאל בי רבי יוסי – קנה קרקע, על דעתיה דרבנן – לא קנה קרקע.

רבי יצחק בר טבליי שאל: מכר לו כל האילן וזית שבמקום פלוני – כל זיתים שיש שם מכורין!

רבי יודן בי רבי ישמעאל שאל: הקונה שלשה ביתי קנים, קנה ארז גדול שבארץ ישראל?

במה דברים אמורים? במוכר, אבל בנותן מתנה – נותן את כולם. מה בין מוכר ומה בין נותן מתנה?

[דף ט"ו ע"א]

רבי בא בר טבליי בשם רב: שכן דרף הנותן מתנה להיות נותן בעיון יפה.

רבי שמואל בר נחמן בשם רבי יונתן: שכן דרף הלוקחות להיות מדקדקין.

ומה ביניהון? הקדש. מאן דמר: שכן דרף הנותן מתנה להיות נותן בעיון יפה, אף המקדיש – בעיון

יפה מקדיש. ומאן דמר: שכן דרף הלוקחות להיות מדקדקין, מה אומר במקדיש?

[רבי לעזר שאל: על כל התורה הושבנה, או על הראשונה הושבנה?]

נישמענה מהדא: האהין שהלקו – יש להן דרף זה על גבי זה.

ואית דבעי מימר: כן אומר רבי לעזר: האהין שהלקו, זכו בשדה – זכו בכולן.

המחזיק בגיכמי הגר – קנה. החזיק בשדה – החזיק בכולן.

הקדיש את השדה – הקדיש את כולן.

רבי שמעון אומר: המקדיש את השדה – (לא) הקדיש החרויב המורכב ושלקמה הישנה, מפני שיונקין

משל הקדש.

מפני ששייר לו דרף, אם לא שייר לו דרף, אף הן יונקין משל הקדש.

הדרן עלה המוכר את הבית

[דף ט"ו ע"ב]

פרק המישי

הלכה א' מתני' המוכר את הפסגה – מכר את התורן, ואת הנס, ואת ההוגין, ואת כל הפנהיגין

אותה. אבל לא מכר לא את העבדים, ולא את הפרצופין, ולא את האנתיקי. בזמן שאמר לו: "היא

וכל מה שבתוכה" – הרי כולן מכורין.

מכר את הקרון – לא מכר את הפרדות. מכר את הפרדות – לא מכר את הקרון. מכר את הצמד – לא מכר את הבקר. מכר את הבקר – לא מכר את הצמד.

רבי יהודה אומר: הדמים מודיעין. ביצד? אומר לו: מכור לי צמדך במאתים זו, הדבר ידוע שאין הצמד במאתים זו! והדמים אומרים: אין הדמים ראיה!

המוכר את החמור – לא מכר בליו. נחום המדי אומר: מכר את בליו. רבי יהודה אומר: פעמים מכורין, ופעמים אינן מכורין. ביצד? היה חמור לפניו וכליו עליו, אומר לו: "מכור לי חמורך זה" – בליו מכורין. "חמורך הוא" – אין בליו מכורין.

המוכר את החמור – מכר את הפניה. מכר פרה – לא מכר את בנה.

מכר אשפות – מכר זיבלה. מכר בור – מכר מימיו. מכר שובך – מכר יונים. מכר פגורת – מכר דבורים.

הלוקח פירות שובך – מפריה בריכה הראשונה. פגורת – נמל שלשה נהילין ומסרם.

חלות דבש – מניח שתי חלות. זיתים לקוץ – מניח שתי גרופיות.

גמרא תני: המוכר את הפינה – מכר את האסקלה ובור הפנים שבתוכו, אבל לא מכר היצעין, והעובין, והאיסקופה, והפיצית. כומכום אומר: מכר דוגית.

תנאים שהתנה יהושע – רבי לוי בן בירי בשם רבי יהושע בן לוי: ארבעה.

[דף ט"ז ע"א]

מלקטין עשבים מפל מקום, חוץ משדה תלתן שאסורין משום גזל.

תמן תנינן: וכן תלתן שהעלת מיני עשבים – אין מהיבין אותו לנכשו! ביני מתניתא: אין מהיבין אותו לעקור.

בתנאי יהושע את מר: מלקטין עשבים מפל מקום, חוץ משדה תלתן שאסורין משום גזל, תדא אמרה, שאינו רוצה בהן!

אמר, תמן – משורען לעמיר. ברם הכא – שורעו לזרע.

מה התנה יהושע, לעוברי עבירה?

רבי שמואל בר נחמן בשם רבי יונתן: שהיא רוצה בהן כילו עקורין ומונחין מפניו!

ומר בשדה פָּרַם! דמר רבי ינאי: כָּל הַסְּפָחִין – אָסוּרִין, חוּץ מִן הָעוֹלָם בְּשֵׂדֶה בּוֹר, וּבְשֵׂדֶה נִיר, בְּשֵׂדֶה פָּרַם, וּבְשֵׂדֶה זֶרַע.

בשדה בור – דְּלֹא מִשְׁגַּח עָלֶיהָ.

בשדה ניר – דוּ בְּעֵי מִתְקַנָּה חֲקִלְיָה.

בשדה פָּרַם – שְׂלֵא לְאָסוּר אֵת פָּרְמוֹ.

בשדה זֶרַע – שְׂאִינּוּ רֹצֵחַ בְּהֵן. וְאִם תֹּאמַר רֹצֵחַ בְּהֵן, כְּאִילוּ עֲקוּרִין וּמוֹנְחִין לְפָנָיו.

תַּמּוֹן תְּנִינִן: הַמוֹצִיא מֵת בְּתַחֲלִיחַ מוֹשֶׁלֶךְ בְּדַרְכּוֹ – נוֹמְלוֹ וְאֵת תְּבוּסָתוֹ.

אָמַר רַב חֲסֵדָא: זֹאת אוֹמְרָת, מֵת מִצְוָה – מוֹתֵר לְפָנָתוֹ, דְּתַנִּינִן: נוֹמְלוֹ וְאֵת תְּבוּסָתוֹ.

וּכְמָה? רַבִּי שְׂמוּאֵל בְּשֵׁם רַבִּי יוֹנָתָן: עַד שְׁלֹשָׁה אֲצַבְעוֹת, עַד מְקוֹם שְׂמוּהֵל יוֹרֵד!

[דף ט"ז ע"ב]

אָמַר רַבִּי זְעִירָא: לֹא מִסְתַּבְּרָא, דְּלֹא, מֵת מִצְוָה – אָסוּר לְפָנָתוֹ. שְׂאִם אוֹמַר אֵת: מוֹתֵר לְפָנָתוֹ, אֵילוּ, הוּאִיל וּמֵאֲבָדִין כָּל תְּשֻׁדָה – לֹא כָּל שֶׁבֶן שְׂמוּתֵר לְפָנָתוֹ? מִמַּה דְּפְשִׁיטָא לְתַנָּא: מֵת מִצְוָה – אָסוּר לְפָנָתוֹ, לְפֹם בֶּן צְרִיד מִתְנִיתָא.

אָמַר רַב חֲסֵדָא: אֲתִיָּא כְּמֵאן דְּמַר: מֵת מִצְוָה מוֹתֵר לְפָנָתוֹ? אֲנִי אוֹמַר: בְּשִׁבְלֵי הָרְשׁוּת נִקְבַּר. וְהֵשׁ לֹמַר שְׂמָא מֵת מִצְוָה הֵיחָד? וְאִין מִיתֵי מִצְוָה מִצְוִיין וּמוֹטְלִין.

בְּשִׁבְלֵי הָרְשׁוּת. מִשְׁתִּיעֶקֶר הַתְּבוּאָה – עַד שֶׁתֵּרַד רַבִּיעָה שְׁנִיָּה.

וְלוֹקְחִין נְטִיעוֹת מִכָּל מְקוֹם, חוּץ מִשָּׁל זֵית וּמִשָּׁל גָּפֶן. זֵית מִן הַחֲדָשׁ שְׁבַחְדֵּשׁ, וּמִן הַיִּשָּׁן שְׁבַחְדֵּשׁ. אָבֵל אִם הֵיחָד עֲשִׂיחָה כְּמִין טַרְגוּל, אֲפִילוּ מִן הַחֲדָשׁ שְׁבַחְדֵּשׁ – אָסוּר.

רַבִּי תַנְחוּם דְּכַפַּר גִּזְוֹן בְּשֵׁם רַבִּי לְעֶזֶר בִּי רַבִּי יוֹסִי: אַרְבַּעָה!

מִלְקָטִין עֲשִׁבִין מִכָּל מְקוֹם, וּבְלֶבֶד שְׂלֵא יִשְׂרָשׁוּ.

וּפּוֹנִים לְאַחוּרֵי הַגְּדֵר. רַבִּי לְעֶזֶר בִּי רַבִּי יוֹסִי בְּשֵׁם רַבִּי תַנְחוּם: עַד מְקוֹם שְׂמֹתְעֻשׁ וְאִין קוֹלוֹ נִשְׁמָע.

ורועין בהורשין.

אפילו שבט יהודה בשבט נפתלי, ונותנין לנפתלי מלא חבל לדרומו של ים, שנאמר (דברים לג, כג):
 ים ודרום ירשה. דברי רבי יוסי הגלילי.

רבי עקיבה אומר: ים – זה ים של ממכו. ודרום – זה ים של טבריה.

ומסתלקין לצדדין. רב יהודה בשם רב: אפילו שדה מליאה פרבוס.

מה? נותן דמים, או לא? מן מה דמר רב יהודה: אפילו מליאה פרבוס, הדיא אומר, נותן דמים.

אמר רבי לא: מפיון דמר רב יהודה: אפילו לשדה מליאה פרבוס, הדיא אומר: אין נותן דמים!

ואינו יכול לרחוק את עצמו יותר מדאי? נישמעינה מהדיא: מעשה ברבן גמליאל ורבי יהושע שהיו
 מהלכין בדרך, וראו את יהודה בן פפוס משתקע וקא כנגדן. אמר רבן גמליאל לרבי יהושע, מי זה
 שפראה עצמו באצבע? אמר לו: יהודה בן פפוס הוא, שכל מעשיו לשום שמים.

רבי שמואל בשם רבי יונתן: הרוצה לבנות עיר בתחילה – נותנין לו ארבעה דרכים לארבע רוחות
 העולם.

רבי חנינה בעי קומי רבי מנא:

[דף י"ז ע"א]

מה? מארבע אמות עד שמנה, או משמנה עד שש עשרה? אמר לו: משמנה ועד שש עשרה, כדי
 שיהא קרוז הולך, וקרוז בא.

הלכה ב' מתני' הקונה שני אילנות בתוך של חברו – הרי זה לא קנה קרקע. רבי מאיר אומר: קנה
 קרקע. הגדילו – לא ישפה. העולה מן הגזע – שלו. ומן השרשים – של בעל הבית. ואם מתו – אין
 לו קרקע.

קנה שלשה – קנה קרקע. הגדילו – ישפה. העולה מן השרשין – שלו. ואם מתו – יש לו קרקע.

גמרא דבי רבי ינאי אמרי: הרוצה את הצל – זה שורש. הרוצה את החמה – זהו גזע.

רבי חמא בר עוקבה בשם רבי יוסי: העולה משרשיו ומגזעו – זהו שורש. מגזעו ולא משרשיו – זהו אילן.

אמר רבי יוחנן: הקנה שלשה אילנות – קנה קרקע שביניהן, ותהפיקן, והוצה להן כמלוא אורה וסלו.

אמר רבי לעזר: ודרך אין לו, ומלוא אורה וסלו יש לו הוצה לו?

הלכה ג' מתני' המוכר את הראש בבהמה גסה – לא מכר את הרגלים. מכר את הרגלים – לא מכר את הראש.

מכר את הקנה – לא מכר את הכבד. מכר את הכבד – לא מכר את הקנה.

אבל בבהמה דקה, מכר את הראש – מכר את הרגלים. מכר את הרגלים – לא מכר את הראש. מכר את הקנה – מכר את הכבד. מכר את הכבד – לא מכר את הקנה.

גמרא רבי יצחק שאל: מכר חצי הראש – מכר חצי הרגלים? מכר חצי קנה – מכר חצי כבד?

מכר חצי קנה – נישמעיקה מהדא: מכר לו יד כמות שהיא, ראש כמות שהוא, בני מעיים כמות שהן – נותנן לפהו, ואינו מנכה לו מן הדמים. לקחן במשקל – נותנן לפהו, ומנכה לו מן הדמים!

הלכה ד' מתני' ארבע מידות במוכרים. מכר לו חיטים יפות, ונמצאו רעות – הלוקח יכול לחזור בו. רעות, ונמצאו יפות – המוכר יכול לחזור בו.

[דף י"ז ע"ב]

רעות ונמצאו רעות, יפות ונמצאו יפות – אין אחד מהן יכול לחזור בו.

שחמתית ונמצאת לבנה, לבנה ונמצאת שחמתית. עצים של זית ונמצאו של שקמה, של שקמה ונמצאו של זית. זין ונמצא חומין, חומין ונמצא זין – שניהם יכולין לחזור בהן.

המוכר פירות לחבירו, משך ולא מדד – קנה. מדד ולא משך – לא קנה. אם היתה פיקח – שוכר את מקומו.

הלוקח פשתן מחבירו – הרי זה לא קנה עד שימלטנו ממקום למקום. ואם היתה במחורבן לקרקע ותלש כל שהוא – קנה.

המוכר וין ושמון לחבירו, והוקרו או שהוולג, עד שלא נתמלאת המידה – למוכר. משנתמלאת המידה – ללוקח.

היה פטור ביניהן, נשברה החבית – נשברה לפרטור.

חייב להטיף לו שלש טיפין. הרבינה ומוצת – הרי זה של מוכר.

והתנווני – אינו חייב להטיף לו שלש טיפין.

רבי יהודה אומר: בלילי שבת עם השיכה – פטור.

גמרא והיכי? אם בשעתה המידה למוכר – חזקה למוכר. אם היתה ללוקח – חזקה ללוקח!

רבי יהודה בשם שמואל, רבי לא בשם רבי יהודה ברבי: ביני מתניתאי: בשעתה המידה לאדם אחר.

תני: רבי יודה אומר: לילי שבת עם השיכה – פטור, מפני שהוא רשות. וחקמים אומרים: בין כך ובין כך – חייב. מאי טעמא? אומר רבי יודן: אם שכיר הוא, בא בשכרו (שמות כב).

הלכה ה' מתני' השולח את בנו אצל התנווני ומדד לו באיפר שמו, ונתן לו את האיפר. שבר את הצלוחית ואיבד את האיפר – התנווני חייב. ורבי יהודה פטר, שעל מנת בן שילחו.

ומדין חכמים לרבי יהודה, בזמן שהצלוחית ביד התינוק ומדד התנווני לתוכה – התנווני פטור.

הפיטון מקנה מידותיו – לשלשים יום. ובעל הבית – אחת לשנים עשר חדש.

רבן שמעון בן גמליאל אומר: הילוף הדברים.

התנווני מקנה את מידותיו – פעמים בשבת, וממחה את משקלותיו – פעם אחת בשבת, ומקנה מאזנים על כל משקל ומשקל.

אמר רבן שמעון בן גמליאל: במה דברים אמורים? בלח, אכל ביבש – אינו צריך, וחייב להכריע לו ספה.

[דף י"ח ע"א]

היה שוקל לו עין בעין – נתן לו גירומים, אחד לעשרה – בלח, ואחד לעשרים – ביבש.

מקום שנתהגו למוד בדיקה – לא ימוד בגפה. בגפה – לא ימוד בדיקה. למחוק – לא יגדוש. לגדוש – לא ימחק.

גמרא אמר רבי בא בר מפול: בעשירות – חייב להכריע לו טפה.

כתיב (ויקרא יט, לו): מאזני צדק אבני צדק – מיכן אמרו חכמים, כל מצוה שמתן שכרה בצידה – אין בית דין מוזהרין עליה.

יהיה לה (שם) – מנהג לה אנגרמוס על פה, ותימר הכן?!

אמר רבי בון בר חיי: ביני מתניתא, כל מצוה שמתן שכר בצידה – אין בית דין נענשין עליה.

רב, מנייה ריש גלותא אנגרמוס, והוה מחי על מכילתא, ולא על שיעוריא. חכשיה ריש גלותא.

עאל רב קרנא גביה, אמר ליה: אנגרמוס שאמרו – למידות ולא לשיעורין! אמר ליה: והא תנית: אנגרמוס – למידות ולשיעורין! אמר ליה: פוק, אמר לון: אנגרמוס שאמרו – למידות ולא לשיעורין. נפק ואמר לון: בר נש דתנה בכשה דאחינו, חכשין ליה?!

הדרן עלה פרק המוכר את הספינה

פרק שישי

הלכה א' מתני' המוכר פירות לחבירו, ולא צימחו, אפילו זרע השתן – אינו חייב באחריותו. רבן שמעון בן גמליאל אומר: זירעוני גינה שאינן נאכלין – חייב באחריותן.

המוכר פירות לחבירו – הרי זה מקבל עליו רובע מינופת לפאה. תאנים – מקבל עליו עשר מתליעות למאה.

מרתף של זון – מקבל עליו עשר קוסמות למאה. קנקנים בשרון – מקבל עליו עשר פיתסאות למאה.

המוכר זון לחבירו ונתחמיין – אינו חייב באחריותו. ואם יודע שיינו מחמיין – הרי זה מקח טעות.

אם אמר לו: "זון מבושם אני מוכר לך" – חייב להעמיד לו עד עצרת. "ישן" – משל אשתקד. "מיושן" – משל שלש שנים.

[דף י"ח ע"ב]

גמרא תני: המוכר פירות לחבירו ולא צימחו, אפילו זרע פשתן – אין חייב באחריותו. ואם התנה עמו מתחילת הזרע – חייב באחריותו.

מהו נותן לו? דמי זרעו. ויש אומרים: נותן לו דמי יציאותיו.

הכא – מקבל עליו. ברם תמן – ימעט.

הכא – ובלבד מנופת. ברם תמן – מין.

הכא – ובלבד בדרך מנעו. ברם תמן – ובלבד בדרך משואו.

הכא – רבי שמעון מודה. ברם תמן – רבי שמעון אומר: שני מיניו הן ואין מצטרפין.

רבי חייב בר פא שאל: סאה הימין שנפלה לתוך מאה של חולין, כהן וישראל מהו שיחלקו את השבח?

רבי יצחק בר טבליי שאל: סאה של הימין שנפלה לתוך מאה של שעורים, מוכר ולוקח מהו שיחלקו את השאר?

אמר רבי בון בר חייב: נישמעיינה מתדא, הבורר צורות מתוך כרייו של חבירו – חייב לשפות לו.

רבי בון בר כהנא אומר: באומר: צבור ואקנה. אבל אם היו צבורין משעיה ראשונה – לא בדא.

תני: "מאה חביות אני מוכר לך" – חייב להעמיד לו יין יפה ברוב היין הנמכר באותו מקום.

"מאה חביות יין אני מוכר לך" – חייב להעמיד לו יין יפה ברוב היין הנמכר באותו חנות.

[דף י"ט ע"א]

"מאה חביות אלו אני מוכר לך" – אפילו חומץ הגיעו.

רבי חייב בר ווו: בשתיי הפנקנים ללוקח, יכיל מימר ליה: לשתייה מכרתיו לך.

בדק חבית להיות מפריש עליה והולך, עד שלשה ימים – ודאי. מיפן והילך – ספק.

רבי סימון בשם רבי יהושע בן לוי: שלשה ימים הראשונים – ודאי יין. האחרונים – חומץ. אמצעיים – ספק.

מִסְכַּת כָּלִים קָמָא פְּרָק שְׁלִישִׁי

א. הִבִּיא שְׁבָרִי כָּלִי חָרַס וְדַבְּקָן זֶה לְזֶה וְעֵשָׂאן תְּנוּרָה, וְעֵשָׂה לְהֵן טַפְּלָה בֵּין מִבְּפָנִים וּבֵין מִבְּחוּץ, וְהִסִּיקוּ, אָף עַל פִּי שְׁאִין בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד כְּשַׁעוּר - כְּלָן מִטְּמְאִין בְּמַגֵּעַ וּבְאֹוִיר. הֵקְנוּנִים הַגְּדוּלִים שֶׁטַּפְּלוּם בִּיבּוּלוֹת וּבְאֶדְמָה - הָרִי אֱלוֹ הֵן חֲבוּר. הַטְּבִילָן - הָרִי זֶה חוֹצֶצֶת עָלָיו. חָרַשׁ שֶׁטַּפְּלוֹ לֵהִיּוֹת מִבְּשָׁל - הָרִי זֶה אֵינוֹ חֲבוּר. הֵקְרִין שֶׁטַּפְּלָן לֵהִיּוֹת זוֹפֶת בֵּהֵן - הָרִי אֱלוֹ חֲבוּר. מוֹדִים חֲכָמִים לְרַבִּי מֵאִיר וּלְרַבִּי שְׁמַעוֹן בְּמַחֵם שֶׁטַּפְּלוּ עַד מְקוֹם שֶׁהָאוּר שׁוֹלֵט בּוֹ - שֶׁהוּא חֲבוּר, וְעַד מְקוֹם שְׁאִין הָאוּר שׁוֹלֵט בּוֹ - שְׁאִין חֲבוּר. הַטְּבִילָה - אֵין חוֹצֵץ עָלָיו. בְּהַדוּק הַקְּרוּיָה הַבְּרִיאָה - הָרִי זֶה חֲבוּר. הַטְּבִילָה - הָרִי זֶה אֵינוֹ חֲבוּר. הַטְּבִילָה - אֵינָה חוֹצֶצֶת עָלָיו. כְּשׁוֹת שְׁלֶקְטָן - הָרִי זֶה אֵינוֹ חֲבוּר. הַטְּבִילָן, צוֹאָה שְׁעַל הַפֶּסֶא - אֵינָה חוֹצֶצֶת עָלָיו. הָאֶבֶר וְהַבְּשָׂר הַמְּדוּלְדָלִין בְּאֶדָם - הָרִי אֱלוֹ אֵינָן חֲבוּר. טַבַּל - אֵין חוֹצֵצִין עָלָיו.

ב. הַזֶּפֶת, חֲבוּר בְּכָלִי מִתְּכוֹת בְּדָבָר הָרְאוּי לָהּ, אֲבָל דְּבָר שְׁאִין רְאוּי לָהּ - הָרִי זֶה אֵין חֲבוּר. הַטְּבִילוֹ - הָרִי זֶה חוֹצֶצֶת. מִיֶּצֵד? קִתּוֹן הַנֶּבֶק וְעֵשָׂאוּ בְּזֶפֶת - הָרִי זֶה אֵינוֹ חֲבוּר. הַטְּבִילוֹ - הָרִי זֶה חוֹצֶצֶת עָלָיו. אֲבָל חֲבִית שְׁנוֹקְבָה וְעֵשָׂאוּ בְּכַעַץ, וּבְקִנְטָרִין, וּבְגַפְרִית, וּבְזֶפֶת, וּבְסִיד, וּבְגַפְסִית - חֲבוּר, וּשְׁאֵר כָּל הַדְּבָרִים - אֵינוֹ חֲבוּר. וְרַבִּי עֲקִיבָה מִטְּמֵא בְּשָׁל עֵץ, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מֵינוּ.

ג. עֲרֵכָה גְּדוּלָה שֶׁל חָרַס, אָף עַל פִּי שְׁבָאָה בְּמַדָּה - טְמֵאָה. נִפְתַּחְתָּה - בְּמוֹצֵיא זֵיתִים, אָף עַל פִּי שֶׁהוּא מִטָּה עַל צִדָּה וְלֹשׁ בָּהּ - טְהוּרָה, שְׁמַתְחֵלָה לֹא לְכַךְ נַעֲשִׂית.

ד. הַמִּבִּיא אֲרָנוֹת, וְתַנּוּרִין, וְסַפְלִים, וְכָלִי חָרַשׁ - מִחוּצָה לְאֶרֶץ לְאֶרֶץ, עַד שֶׁלֹּא הוֹסְקוּ - טְמֵאִין מִשׁוּם אֶרֶץ הָעַמִּים, וְטְהוּרִין מִשׁוּם כָּלִי חָרַשׁ. הוֹסְקוּ - טְמֵאִין מִשׁוּם כָּלִי חָרַשׁ וְטְהוּרִין מִשׁוּם אֶרֶץ הָעַמִּים, נִמְצְאָתָּה אֹמֵר: בְּשַׁעַת שֶׁהָן טְמֵאִין מִשׁוּם אֶרֶץ הָעַמִּים - טְהוּרִים מִשׁוּם כָּלִי חָרַשׁ, וּבְשַׁעַת שֶׁהֵם

טְמֵאִים מִשׁוּם כָּלִי חָרַשׁ - טְהוּרִים מִשׁוּם אֶרֶץ הָעַמִּים. הִבִּיא עֶפֶר מִמְּקוֹם הַטְּמֵאָה וְנִבְלוּ בְּמִקּוֹם הַטְּהוּרָה, אוּ מִמְּקוֹם הַטְּהוּרָה וְנִבְלוּ בְּמִקּוֹם הַטְּמֵאָה - טְמֵא. נִבְלוּ עַל גְּבִי הַסֶּלַע, אֶפְלוּ בְּמִקּוֹם הַטְּהוּרָה - טְמֵא. הַלִּבָּן לְבָנִים בְּבֵית הַפֶּרֶס בְּמִקּוֹם הַטְּמֵאָה - טְמֵא. בְּמִקּוֹם הַטְּהוּרָה - טְהוּר. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר: אֶפְלוּ לְבָנָה מִבֵּית הַפֶּרֶס מִמְּקוֹם הַטְּמֵאָה - טְהוּר. שְׁלֵא אָמְרוּ אֱלֵא גוֹשׁ כְּבָרִיתוֹ. חֲזַקַת חָרַסִין הַנִּמְצְאִין בְּכָל מְקוֹם - טְהוּרִין, חוּץ מִן הַנִּמְצְאִין בְּבֵית הַיּוֹצֵר, מִפְּנֵי שְׂרָבָן מִן הַגִּסְטְרָאוֹת. חָרַשׁ שֶׁפָּרַשׁ מִדְּפָנָה שֶׁל חֲבִית, וּמִן דְּפָנָה שֶׁל קִדְרָה. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֱלֵעָזָר אָמַר מִשֵּׁם רַבִּי מֵאִיר, וְכֵן הָיָה רַבִּי יְהוּדָה אָמַר כְּדָבְרֵינוּ: כְּדָרְךָ קִבְּלָתָהּ - טְמֵאָה. שְׁלֵא כְּדָרְךָ קִבְּלָתָהּ - טְהוּרָה. נִטְלָה הָאֵזֶן וְנִשְׁבַּר הַחֲדוּד; רַבִּי יְהוּדָה מִטְּמֵא, וְחֲכָמִים מִטְּהוּרִין, שְׁכָלִי שֶׁטְהוּר שְׁעָה אַחַת - אֵין לוֹ טְמֵאָה לְעוֹלָם.

ה. חֲבִית שֶׁנִּפְתַּחְתָּה וּמִקְבֵּל עַל דְּפָנָה, אוּ שְׁנַחֲלָקָה כְּמִין שְׁתֵּי עֲרֻבוֹת. רַבִּי יְהוּדָה מְטַהֵר וְחֲכָמִים מִטְּמֵאִין, שְׁמַתְחֵלָה לְכַךְ נַעֲשִׂית, לֵהִיּוֹת מִטָּה עַל צִדָּה וּמוֹצֵיא מִהּ שְׁבָתוֹכוֹ לְצִדְדֵין, וְאֵם הֵייתָ גִסְטְרָא - הָרִי זֶה טְהוּרָה, שְׁלֵא אָמְרוּ שִׁירִין לְשִׁירִין אֱלֵא שִׁירִין לְכָלִים. אֵיזוֹ הִיא גִסְטְרָא? כָּל שְׁנִסְדָּקִים אֲזוּנִיה, וְאֶפְלוּ אַחַת מֵהֵן נִסְדָּקָה לְמִטָּה מֵאֲזוּנִיה, אָף עַל פִּי שְׁאֲזוּנִיה קִימּוֹת - הָרִי זֶה כְּגִיסְטְרָא. וְאֵם מִתְחֵלָה עֵשָׂאָה יָד שֶׁל אֲזוּנִים - נְדוּנָת כְּחֲבִית, הֵייתָ מִטָּה עַל צִדָּה כְּמִין קִתְּדָרָא הוּא הַדְּבָר כָּל הַמִּתְקַבֵּל עִמָּה, מִים בְּשַׁעַת שֶׁהוּא מַעְרָה מִשְׁקִין לְתוֹכָהּ - מִטְּמֵא בְּמַגֵּעַ וּבְאֹוִיר, כָּל שְׁאִין מִקְבֵּל עִמָּה מִים בְּשַׁעַת שֶׁמַּעְרָה מִשְׁקִין לְתוֹכָהּ - מִטְּמֵא בְּמַגֵּעַ, וְאֵין מִטְּמֵא בְּאֹוִיר.

ו. שׁוּלֵי הַקְּרָפָאוֹת וְשׁוּלֵי הַקֶּסוֹם הַצִּידוֹנִיִּים, וְכָלִי חָרַשׁ שְׁשׁוּלָיו חָדִים וּכְדָבְרֵי רַבִּי נֶתָן. הַקּוֹן וְהַקּוֹד הַבְּבִילִי שֶׁנִּסְדָּקוּ מִלְּמַעְלָה וּמִקְבֵּלִין כְּשַׁעוּר מִלְּמַטָּה, אָף עַל פִּי שְׁאֵינָן יְכוּלִין לִישֵׁב שְׁלֵא מִסְּמִכִין טְמֵאִין, שְׁלֶכְךָ נַעֲשׂוּ מִתְחֵלְתָן. שׁוּלֵי כָּלִי עֲצִים וְכָלִי זְכוּכִית

וְכָלֵי עֵצִים, קָרְטִיסִין שְׁפָן וְעֵשָׂאן וּמְקַבְלִין
 כָּל שֶׁהֵן – טַמְאִין. הִיָּה שְׁוֹת, מִן הַשֶּׁפֶה
 הַפְּנִימִית וְלַפְּנִים הַיְמָנָה וְלַחוּץ – טְהוּרָה.
 כָּלֵי חֶרֶשׁ מְקַבְלִין טַמְאָה מִשְׁתַּגְּמַר
 מְלֹאכְתָּן; דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר:
 מִשִּׁיֵּצְרָפוּ בַכֶּבֶשׂ. צִרְפָן, אֶפְלוּ בַגֶּפֶת –
 טַמְאָה, וְאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ שְׁמָא מַצָּה מִשְׁקִין,
 וּמִשֵּׁם רְשׁוֹת עִם הָאָרֶץ אֵין חוֹשֵׁשׁ לָהֶן,
 וְחִבְרָתָהּ, אֶפְלוּ בָּא לְאַחַר שְׁלֹשָׁה יָמִים
 וְנוֹטֵל.

ז. גֵּלָה חֶפְאִין וּמַצָּא אֶבֶק עַל גְּבִי כֶּלֶם – הָרִי
 זֹו נוֹטֵל. נִטֵּל אֶחָד מֵהֶן בְּרִשׁוֹת בְּעִם הָאָרֶץ,
 מְקוֹם שֶׁמִּשְׁקָעִין אֶת הַנְּאוֹת, בְּטִיט הַלְבָּן,
 וְהַחֵבֶר עוֹמֵד עַל שְׁקוּעוֹ, וְעִם הָאָרֶץ עוֹמֵד
 עַל הָעַמּוּד – אֵינוֹ טַמְא אֲלָא אוֹתוֹ עַמּוּד
 בְּלַבָּד. חֵבֶר עוֹמֵד מִלְּמַעְלָה וְעִם הָאָרֶץ
 עוֹמֵד מִלְּמַטָּה וְשׁוֹלָה וְנוֹתֵן לוֹ, וְעִם הָאָרֶץ
 נֶאֱמָן לוֹמֵר: "לֹא טַמְאֲתִי", מִפְּנֵי שֶׁהוּא
 בְּחֻזְקַת הַמִּשְׁתַּמֵּר.

מסכת כלים קמא פרק רביעי

א. תְּנוּרָה שֶׁל לְבָנוֹת, תַּחֲלָתוֹ בְּכָל שֶׁהוּא,
 וְשִׁירֵיו בְּרָבוֹ, שְׂרָבֵי מֵאִיר אוֹמֵר: תַּחֲלָתוֹ
 אֲרַבְעָה וְשִׁירָיו אֲרַבְעָה. תְּנוּרָה, מֵאִימְתִי
 מְקַבֵּל טַמְאָה? מִשְׁהוֹסֵק כְּדֵי לְאִפּוֹת בּוֹ
 סַפְגִּינִין. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: רוֹאִין אֶת הָעֵצִים
 שֶׁהוֹסֵק בָּהֶן, כְּאֵלוֹ הוֹסֵקוֹ לְאַחַר רִדִּית הַפֶּת.
 רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר מִשֵּׁם רַבִּי
 יוֹחָנָן: טְפִילַת הַתְּנוּרָה, עַד כַּמָּה חֵבֶר לַתְּנוּרָה?
 עַד כְּדֵי צִרְדָּה! וְכַמָּה הוּא צִרְדָּה? בַּתְּנוּרָה –
 טַפַּח, וּבַפִּירָה שְׁלֹשׁ אֲצָבָעוֹת.

ב. שֶׁלֵּשׁ אֲבָנִים שֶׁחִבְרָן זֹו לְזוֹ, וְעֵשָׂאן תְּנוּרָה
 וְעֵשָׂה לָהֶן טַפְלָה, בֵּין מִבְּפָנִים וּבֵין בַּחוּץ –
 מְטַמְּאוֹת בְּמַגֵּעַ וּבְאֹוִיר; דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר.
 רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: מִבְּפָנִים מְטַמְּאוֹת בְּמַגֵּעַ
 וּבְאֹוִיר, וּמִבַּחוּץ מְטַמְּאוֹת בְּמַגֵּעַ וְאֵין
 מְטַמְּאוֹת בְּאֹוִיר. חִבְרָן לַתְּנוּרָה וְלֹא חִבְרָן זֹו
 לְזוֹ – מְטַמְּאוֹת. חִבְרָן זֹו לְזוֹ וְלֹא חִבְרָן לַתְּנוּרָה
 – הָרִי הֵן פִּירָה. חֶפֶר בְּאָרֶץ וְעֵשָׂה לָהֶן טִירָה –
 טְהוּרָה, וְטִירַת פִּירָה – טְהוּרָה.

ק דג, תְּנוּרָה שֶׁהִסִּיקוּ לְהִיּוֹת צוֹלָה בּוֹ – טַמְא.
 לְהִיּוֹת טוֹמֵן בּוֹ אוֹנִין שֶׁל פְּשִׁתָּן – טְהוּר
 שְׁאֵינוֹ עוֹשֶׂה מְלֹאכָה בְּגוּפוֹ. תְּנוּרָה שֶׁהִסִּיקוּ
 עַד שֶׁלֹּא נִגְמְרָה מְלֹאכְתָּהּ; רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר:
 טְהוּר. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: זֶה הִיָּה מַעֲשֵׂה
 בַתְּנוּרֵי כֶּפֶר סִיגָנָא, וְהִיָּה רַבָּן גַּמְלִיאֵל
 מְטַמֵּא וְחֻכְמִים מְטַהְרִין. מִפְּנֵי מַה מוֹסֵף
 תְּנוּרָה שֶׁל נַחְתוּמִין טַמְא? מִפְּנֵי שֶׁהוּא סוֹמֵךְ
 עָלָיו שְׁפוּד שֶׁל צֵלִי. וְרַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר:
 מִפְּנֵי שֶׁהוּא תוֹלָה, יוֹרֵד בְּשְׁפוּד וְנוֹתְנָה
 עָלָיו. רַבָּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר מִשֵּׁם
 רַבִּי יוֹחָנָן הַסַּנְדְּלָר: מוֹסֵף תְּנוּרָה – טַפַּח,
 מוֹסֵף יוֹרָה שֶׁל שׁוֹלְקֵי זֵיתִים – טַפְּחִים, וְאֵינוֹ
 מְטַמֵּא בְּאֹוִיר אֲלָא כִּנְגֵד הַמוֹסֵף. וּמֵאִימְתִי
 הוּא מְטַמֵּא? מִשִּׁיתְחִיל לְשׁוֹלְקוֹ.

ד. תְּנוּרָה הַנֶּתֶן בּוֹ עֶפֶר עַד חֲצִי, מַעֲפָר
 וְלִמְטָה – מְטַמֵּא בְּמַגֵּעַ, מַעֲפָר וְלִמְעָלָה –
 מְטַמֵּא בְּאֹוִיר; דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. וְחֻכְמִים
 אוֹמְרִים: אֵין חוֹלְקִין כָּלֵי חֶרֶס אֲלָא כִּלְהָ
 מְטַמֵּא בְּאֹוִיר. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: מַעֲפָר וְלִמְטָה
 מְטַמֵּא בְּמַגֵּעַ, מַעֲפָר וְלִמְעָלָה מְטַמֵּא בְּאֹוִיר;
 דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים: אֵין
 חוֹלְקִין, אֲלָא כִּלְהָ מְטַמֵּא בְּמַגֵּעַ וּבְאֹוִיר.
 אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: בְּמַה דְּבָרִים אֲמוּרִים?
 בְּזִמְן שְׁנֵתָן בּוֹ עֶפֶר, וְאַחַר כֶּךָ הִסִּיקוּ. אֲבָל
 הִסִּיקוּ וְאַחַר כֶּךָ נִתֵּן בּוֹ עֶפֶר – כִּלּוֹ מְטַמֵּא
 בְּמַגֵּעַ וּבְאֹוִיר. וּמוֹדָה רַבִּי יְהוּדָה לְחֻכְמִים:
 בַּתְּנוּרָה שְׁנֵתָנוּ עַל פִּי הַבוּר, אוֹ עַל פִּי הַדּוֹת
 וְנִתֵּן שֵׁם אֲבָן וּמְרַחוֹ בְּטִיט מִן הַצִּדְדִּין,
 שֶׁהוּא טַמְא, וְחֻכְמִים אוֹמְרִים: בֵּין כֶּךָ וּבֵין
 כֶּךָ טַמְא.

ה. תְּנוּרָה שֶׁחֲצָצוּ לְשָׁנִים, וְהִסֵּק אֶחָד מֵהֶן
 וְנִטְמָא, הוּא טַמְא וְחֵבֶר טְהוּר. בְּשִׂרְץ – כִּלּוֹ
 טַמְא. וְהַעֲבִי שְׁבִינִיָּהֶן – כִּלּוֹ טַמְא. הוֹסֵקוּ
 שְׁנֵיהֶן וְנִטְמָא אֶחָד מֵהֶן, רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר
 מִשֵּׁם רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי: חוֹלְקִין אֶת עֵבִיו.
 הַמִּשְׁמֵשׁ אֶת הַטַּמְא – טַמְא. וְהַמִּשְׁמֵשׁ אֶת
 הַטְּהוּר – טְהוּר. בְּמַה דְּבָרִים אֲמוּרִים? בְּזִמְן
 שֶׁחֲצָצוּ וְאַחַר כֶּךָ הִסִּיקוּ, אֲבָל הִסִּיקוּ וְאַחַר
 כֶּךָ חֲצָצוּ – מְטַמֵּא בְּמַגֵּעַ וּבְאֹוִיר. נִטְמָא אֶחָד
 מֵהֶן בְּמִשְׁקָה – הָרִי חֵבֶר טְהוּר.

על פי שמקבל טמאה על דפנותיו כשעור - טהור.

ט. תנור, מאימתי טמא? משיסיקנו כדי לאפות בו ספגנין. ורבי שמעון מטמא מיד. רבן שמעון בן גמליאל אומר משם רבי שילא: הטיחו בטרה ונטמא, מאימתי טהרה? אמר רבי חלפתא איש כפר חנניא: שאלתי את שמעון בן חנניא ששאל את בנו של רבי חנניא בן תרדיון, ואמר משיסיענו ממקומו. ובתו אומרת: משפשו את חלוקו, כשנאמרו דברים לפני רבי יהודה בן בבא, אמר: יפה אמרה בתו מהוא.

י. תנור של מתכת שעשה לו טפלה, ועשה לו מוסף, וחלקו לשנים ונטמא אחד מהן באויר - הוא טמא וחברו טהור. נגע בו השרץ מתוכו - הוא מטמא במגע ובאויר, וחברו מטמא במגע ובאויר. וטפלה טהורין. נגע בו השרץ מאחוריו - כלו מטמא מגע אחד ופוסל אחד. נגע בו כזית מן המת מאחוריו - כלו מטמא מגע שנים ופוסל אחד, ואוירו מטמא אוכלין ומשקין וידים, מפני שנעשה אב הטמאה ומטמא את גופו דברי רבי. רבי ישמעאל ברבי יוסי אומר משם אביו: אינו מטמא אוכלין ומשקין וידים, שאין כלי חרש מטמא מאחוריו. נקב, נפגם נסדק ועשאו בטיט, אפלו כל שהוא טמא, נפל השרץ לאוירו - כלו מטמא במגע ובאויר. נפל לתוכו שלא באהל - כלו מטמא אוכלין ומשקין וידים, בין מתוכו ובין מאחוריו. כללו של דבר: שהוא טמא משום כלי חרש נדון משום כלי חרס משום כלי מתכות - נדון משום כלי מתכות. מרחו בטיט בין מבחוץ בין מבפנים - טהור. רבי יהודה אומר: מבפנים, אם להטיחו בפני עצמו - טהור. ואם לאו - טמא, בין כך ובין כך - טמא משום כלי מתכת. כירה של מתכת שעשה לה מגור, ועשו לה פטפוטים - טהורה. מרח בטיט, בין מבפנים ובין מבחוץ - טהורה. רבי יהודה אומר: מבפנים, אם יכול להטיחו לעמד בפני עצמו

ו. תנור שנחלק לשנים, ואפלו כל שהוא, ואפלו מבית האמן - טמא לפי שאי אפשר לכוון.

ז. תנור של סדקין שנתן הסדק כלפי הזוית, ומרחו בטיט מן הצדדין, רבי נתן מטמא, מפני שזוית מחברתו. וחכמים מטהרין. דף של תנור שנתנו בזוית להיות אופה בו - טהור. ואם יש בו רב תנור - טמא. תנור של סדקין שעשה טפלה לכל אחד ואחד, ומקום הסדקים מגלה - טמא. נתן חול לצורות - טהור. כפרן טיט על גבי הסדק - טמא. חרש על גבי סדק - טהור. מרחו בטיט מלמעלה, או שעשה לו מעלה מבחוץ - טמא. מפני שהטפלה עושה את כלו אחד. נתן עליו טיט חרסית אדמה, סיד וגפסית, אפילו כל שהוא, ואפילו מבית האמן - טמא. זפת וגפרית, שעוה ושמרים, בצק וגללין. וכן דבר שאין עושין בו תנורים - טהור. כללו של דבר: כל דבר שאין עושין בו תנורים - אין מחבר את הסדקין.

ח. תנור שבא מחתך מבית האמן, עשה למודין ונתן עליו - טהור. מרחו בטיט טמא - נטמא. סלק את הלמודין - טהור. החזירן לו - טהור. מרחו בטיט - מקבל טמאה, ואין צריך להסיקו, שכבר הסק משיסיקנו כדי לאפות בו ספגנין. ורבי שמעון מטמא מיד. תנור של חלונות, שכל אחת ואחת פחותה מארבעה טפחים, והיתה בהן אחת שיש בה ארבעה טפחים - היא מטמאה במגע ובאויר, והשאר מטמאות במגע ואין מטמאות באויר. תנור של חליות שכל אחת ואחת פחותה מארבעה טפחים, והיתה בהן אחת שיש בה ארבעה טפחים, היא מטמא במגע, ואין מטמא באויר והשאר טהור. רבן שמעון בן גמליאל אומר: הרוצה לעשות לו תנור בטרה - מביא תנור של סדקים, ומביא תנור של חרש ומלבישו מבחוץ, ונותן חול או צורות ביניהם, ואף על פי שעשה טפלה לחיצון - טהור. פייטים שקירו לו ועשאו תנור ועשה לו טפלה מבחוץ, אף

– טהורה, ואם לאו – טמאה משום כלי מתכות.

מסכת כליים קמא פרק חמישי

א. שלשה מסמרים, שלש יתדות, שלשה פטפוטין שנתן בארץ, וחברן בטיט להיות שופת עליהן את הקדרה – טמאה. ורבי יהודה מטהר עד שיחברם זה לזה בטיט. ומודה רבי יהודה, שאם נתן על גבי האבן, וחברן לה – שהיא טמאה, מפני שהאבן מחברתן.

ב. שלש אבנים שחברן זו לזו, ולא חברן בקרקע, חברן בקרקע ולא חברן זו לזו – טמאות. ורבי יהודה מטהר, עד שיחברם זו בזו בקרקע, וכמה היא חברון בטיט? כל שהוא.

ג. שתי אבנים גדולות, שתי חליות של צמוד, שהתקינן להיות שופת עליהן יורה גדולה, או מיחס גדול – אינו טמא אלא צרף, וכמה הוא צרף? מקום שפיתה טפח שתי חביות, שני הלפסין ושתי קדרות כירה, ונטמא ביניהן – מטמא במגע ובאור, ותוכן טהור, והעבי שביניהן חולקין המשמש את הטמא – טמא, והמשמש את הטהור – טהור. רבי יהודה אומר: עליו ועל היין, אם נטל הכתל והיין עומד בפני עצמו – טהור. ואם לאו – טמא.

ד. כירה שנותנה על גבי הטיף של אבן – אינו טמא אלא צרף. וכמה הוא צרף? רבי שמעון בן גמליאל אומר משם רבי יהודה: צרף שלש אצבעות. רבי נתן אומר: אם נטלת כירה והטיף עולה עמה – חבור. ואם לאו – אינו חבור. רבי אלעזר ברבי שמעון אומר: אם מטה את הטיף וכירה עומדת – הרי זה חבור, ואם לאו – אין חבור.

ה. הקלתות של בעלי בתים שנפחתה – הרי זו טהורה. וכמה היא שעורה? בפזור גחלין. חצר הבירה; רבי שמעון אומר: נטמאת הבירה – נטמאת החצר. נטמאת החצר – לא נטמאת הבירה. ואם הייתה חלקה – טהורה.

רבי יהודה אומר: נטלת כאחד – טמאה. אם לאו – טהורה.

ו. בית הבד ובית הטבילים, ובית הגר הבנויים בבירה – תוכן נדון כאחורי כירה. בית היוצא מן הבירה עד שלש אצבעות – טמא, פחות מכן – טהור. דברי רבי מאיר. ורבי שמעון מטהר. כסאו שעשאו דכין, אף על פי שמשתמש בו – טהור. היה טמא ועשאו דכין – טמא, עד שיקבענו במסמר. דכין של מתכת של בעלי בתים, אף על פי שהטיט שוקע בו – טהור. עשה לו פטפוטים – טמא. כורת של תבן של בעלי בתים העשויה ככפיפה, אף על פי שהטיט שוקע לתוכה – טהורה, עשה לה פטפוטין טמאה, דכין של אולירין אף על פי שעשה לו פטפוטין – טהור. שלא נעשה אלא לשמש עם הקרקע.

ז. ארבעה פטפוטי כירה, שנטלו שנים מהן. אלקסון שנים – השניים מטמאין במגע ובאור, מפני שהוא שופת עליהן את האלפס ואת הקדרה; דברי רבי מאיר. ורבי שמעון מטהר, שהיה רבי שמעון אומר: כל פטפוטי כירה – אין מטמאים במגע.

מסכת כליים קמא פרק שישי

א. אין כלי חרש מטמא אלא באב הטמאה ומשקין. כל שאב הטמאה בשעתו, ובא להקל עליו, אפלו בביאת מים – מטמא אחד לפסל אחד. אין מטמא אדם וכלי חרש. כל שאב הטמאה בשעתו לא הקל עליו אלא בביאת מים, לטמא אחד ולפסל אחד – הרי זה מטמא אדם וכלי חרש, כל המטמא אדם – מטמא כלי חרש, חוץ מן המשקין. כל שכלי חרש מטמא מתוכו – מטמא מאחוריו ואין טמאה לכלי חרש אלא מאורו. ובהסט על גבי האבן מסמא – אינו מטמא אלא אוכלין ומשקין וידיים.

ב. כורת פחותה פקוקה בקש ומשלשלת לאור תנור. ושרץ בתוכה, התנור – טמא. שרץ בתנור – אוכלין שבתוכה טמאין. ורבי אלעזר מטהר. אמר רבי אלעזר: מקל וחמר, אם מצלת היא מיד אהל המת החמור

- אינו דין שתציל מיד כלי חרש הקל? אמר רבי יוחנן בן נורי: נמתי לו לרבי אליעזר, אם הצילו אהלין מיד אהלין באהל המת, שפן חולקין אהלין, יצילו אהלין מיד אהלין באהל השרץ, שאין חולקין כלי חרש. אמר רבי יוסי: נמתי לו לרבי יוחנן בן נורי, תמה אני, אם קבל המד רבי אליעזר תשובה, אלא תשובה לדבריהם, אם הצילו אהלין מיד אהלין באהל המת, שפן הוא עושה טפח על טפח בבית טהור, יצילו אהלין בשרץ שפן הוא עושה טפח על טפח בכלי חרש טמא. אמר רבי: היא תשובת רבי יוסי היא תשובת רבי יוחנן בן נורי. הכל מצילין מיד כלי חרש אפילו כלי גללים כלי אבנים וכלי אדמה, חוץ מן האדם. כיצד? טהור שהיו אוכלין ומשקין לתוך פיו, והכניס ראשו לאויר תנור - טמא ומטמא, ואין חוששין שמה מחברים במעין. הסגוס והרדיד שהיו נתונים על פי התנור, משוקעין לתוכו. שרץ בתוכו - התנור טמא. שרץ בתנור - אוכלין שבתוכן טמאים. אין לה שהוא מציל מיד כלי חרס אלא כלים, שיש להן תוך, כלגון, הסל, והקפה, והחמת.

ג. הסל והקפה והחמת שהיו נתונים בתנור, ופיהן למעלה מן התנור, השרץ בתוכן - התנור טהור. שרץ בתנור - אוכלין שבתוכן טהורין. נקבו ועשאן בטיט, שרץ בתוכן - התנור טמא. שאין צמיד פתיל לטמאה, שרץ בתוכו - אוכלים שבתוכה טמאין.

ד. חבית שהיא משקעת בתנור ופיה למעלה מן התנור, השרץ בתוכה - תנור טהור. שרץ בתנור - אוכלין שבתוכה טהורין. נקבה ועשאן טיט, שרץ בתוכה - תנור טמא, שאין צמיד פתיל לטמאה. שרץ בתנור - אוכלין שבתוכה טהורין. ואם עשאן בזפת - התנור טהור, שהזפת חבור לה, ושאר כל הכלים שעשאן בזפת - אין הזפת חבור להן.

ה. חבית שהיא נתונה על פי התנור, פיה לצד זה ושוליה לצד זה, השרץ בתוכה - התנור טהור. שרץ בתוכה - אוכלין שבתוכה טהורין. היתה דופנה מעבה

לתוכה, שרץ בתוכה - תנור טמא. שרץ בתנור - אוכלין שבתוכה טמאין. קדרה שהיא מלאה אוכלין ומשקין, ומקפת צמיד פתיל ונתונה בתוך התנור, שרץ בתנור - אוכלין ומשקין שבקדרה הוי טמאין - התנור טמא, שאין צמיד פתיל לטמאה. כלי שטרף שהוא מקף צמיד פתיל ונתון לתוך התנור - הרי זה טמא. שכל שאינו מציל באהל המת, אינו מציל באהל השרץ.

ו. שלשה דברים מצילין באהל המת: הבלועין וצמיד פתיל ואהלין. יש בבלועין שאין צמיד פתיל ואהלין, יש בצמיד פתיל ואהלים שאין בבלועין. הבלועין מצילין על הטהורין מלמטה ואין מצילין על הטמאין מלמטה. הבלועין אין מטמאין במשא הזב, וצמיד פתיל ואהלין מטמאין במשא הזב. החמת והכפישה שנפחתו במוציא רמוגין, אף על פי שבטלו מתורת הכלים - מצילין באהל השרץ.

ז. השרץ שהיא נתונה בתנור ופיה למעלה מן התנור, ועצם כשעורה כרוך בסבי או בנר, ונתון בתוכה - היא טהורה והתנור טהור, בא שהורו ואחז בו והעלהו - מטמא ונטמא החמת, חזרה החמת וטמאה את התנור.

ח. שני תנורים זה על גבי זה, וחבית משקעת ביניהן, ופיה בעליון ושוליה בתחתון, שרץ בחבית - התנור טהור, שרץ בתחתון - אוכלין ומשקין שבחבית טהורין. שרץ בעליון - אוכלין ומשקין שבחבית כנגד אוירו של עליון - טמאין. תנור ששפתיה שופעות לתוכו ונפלו שם משקין, משם רבי נחמיה אמרו: מביא אמה או מחק של מתכת ונותנה עליו, הימנו ולפנים - טמא. הימנו ולחוץ - טהור. שפתיו שופעות לאחוריו - נדון כאחורים. רבי אחא אומר משום רבי עקיבה: עין של תנור שעשאן בעפר או בצורות - אינה מביאה טמאה לתנור, אלא בפותח טפח. מן הסתומה ולפנים - מטמא במגע ובאור. מן הסתומה ולחוץ - מטמא במגע ואין מטמא באור.

ט. כור של נפחין שהוא עומד בארץ, וחברו בטיט להיות שופת עליהן את הקדרה - טמא ואינו טמא, אלא המשמש את הצרף. כירה שנתנה על גבי ארבה העליונה, אף על פי שהוא שופת עליה את הקדרה - טהורה. עשה לה פטפוטיין - טמאה. פורגא - הרי זו טהורה, שלא נעשית אלא לשמש עם הקרקע. רבי מאיר אומר משם רבן גמליאל: אם יש לה לזבז - טמאה. רבי יהודה אומר משם רבן גמליאל: אם יש לה ספונאות. רבי יוסי אומר משם רבן גמליאל: אם יש לה שפיות, וכלן שם אחד הן. גפת שנעשית בטרהרה, ונפלה לאויר התנור, אפלו בשעת הסיקו - טהור, ושנעשית בטרהרה, ונטמאת, נפלה לאויר התנור, בשעת הסיקו - טמא. שלא בשעת הסיקו - טהור. ורבי שמעון מטהר, רבי אלעזר בן רבי שמעון אומר: בית שמאי מטמאין ובית הלל מטהרין. במה דברים אמורים? בחדשה, אבל בישנה - הכל מודין שהיא טהורה. ואי זו היא ישנה? לאחר שנים עשר חדש. אבא יוסי בן דוסאי ורבי יוסי בן המשלם אמרים: נגבה - לאחר שלושים יום. לא נגבה - אפלו לאחר שנים עשר חדש.

י. פתילה שהיא מלאה משקין טמאין, ונגבו מבחוץ, ונפלו לאויר התנור, בשעת הסיקו - טמא. שלא בשעת הסיקו - טהור. אבל ספוג - בין כך ובין כך טמא, מפני שהוא עשוי להכניס. רבי מאיר מטמא בגמי, מפני שאיגראמין בודקין את היין. רבי יוסי מטמא בגמי, מפני שהרופא נותנו על גבי המכה, שהוא מוצץ את הליחה.

ב. שרץ שנשטמא באפרו של תנור, למטה מנחושתו של תנור - טהור, מפני שיש לו במה יתלה, מחט או טבעת שנמצאו באפרו של תנור - טמא, מפני שאין לו במה יתלה. רבי שמעון אומר: כעין שני שעורין מן האמצע נכנס, ומן הצד אינו נכנס.

ג. כיצד בודקין כלי חרס לידע אם אינו ככונס משקה? היה ממלא ערבה מים ונותן את הקדרה לתוכה, ואם לא כנסה בידוע שאינו ככונס משקה. רבי יהודה אומר: בתחלה היה כופף את הקדרה לתוך ערבה ונותן לתוכה מים, ואם לא כנסה, בידוע שאינו ככונס משקה, היה נותנו על גבי האור, והאור מעמידו - בידוע שאינו ככונס משקה, אין האור מעמידו - בידוע שהוא ככונס משקה. רבי יוסי אומר אם נותנו על גבי הרמץ והרמץ מעמידו בידוע שאינו ככונס משקה, אין הרמץ מעמידו בידוע שהוא ככונס משקה.

ד. עצמות והעופות וגולמי כלי מתכות וכלי עץ מצילין צמיד פתיל. ורבי יוסי מוסיף אכסי קמטרא, ומקף, חקק שבבקעה ושבורה והמיעף שבחבית - אין מצילין צמיד פתיל, ואם בהן טפח על טפחים - מצילין.

ה. חבית שכפאה על הפתיל ומרח שפתותיה על הכתל - מצלת על מה שבתוכה ועל מה שכנגדה בכתל. כפאה ומרח שפתותיה עם הקרקע - מציל על מה שבתוכה, ועל מה שכנגדה בקרקע. רבי אלעזר אומר: כפוי על פיו אינו מציל, ומודה רבי אלעזר בשני פסין ושתי קדרות שכפאן זה על גבי זה, ומרחן בטיט מן הצדדין - אין מצילין בצמיד פתיל, ואם היה

א. מחט וטבעת שנמצאו במגופה של חבית, בצדה של חבית, אם היו טמאין - לא טמאו את החבית, ואם היו טהורים - אין החבית מצלת עליהן באהל המת, נמצאו למעלה משפתה של חבית כנגד תוכה של חבית, אף על פי שהטיט צף תחתיהן, אם היו טמאין - לא טמאו את החבית, ואם היו טהורין - חבית מצלת עליהן

מסכת פלים קמא פרק שביעי

א. מחט וטבעת שנמצאו במגופה של חבית, בצדה של חבית, אם היו טמאין - לא טמאו את החבית, ואם היו טהורים - אין החבית מצלת עליהן באהל המת, נמצאו למעלה משפתה של חבית כנגד תוכה של חבית, בין שהטיט צף תחתיהן ובין שאין הטיט צף תחתיהן, אם היו טמאין - לא טמאו את החבית, ואם היו טהורין - חבית מצלת עליהן

כלי קטן ואין בו טפח על טפח וכפוי על פיו - אינו מציל.

בקרקע, ואפלו קבעו במסמר, מלאו סיד וגפסית; רבי שמעון בן גמליאל מטהר.

ו. אין מקיפין בקסטרון מפני שהוא פתיל ואינו צמיד, ואם עשאו לחזיק - הרי זה מציל. כפיתין של מוריס שנפתית עם השפה ושפתותיהן נראין, אף על פי שהטיט שוקע לתוכן מלא זרת - אינן מצילין, שכל מי שאינו מציל באהל המת באהל השרץ. רבי יהודה אומר: אין צמיד פתיל מבפנים. וחכמים אומרים: יש צמיד פתיל מבפנים. כיצד? חבית שנקבה וסתמוה שמרים. רבי יהודה אומר: אינה מצלת. וחכמים אומרים: מצלת. נתקלפה והזפת שלה עומד. רבי יהודה אומר: אינה מצלת. וחכמים אומרים: מצלת.

י. שולי המחצין ושולי הפחתין וקרקות הכלים ודפנותיהן מאחריהן - אין ממלאין בהן, ואין מקדשים בהן, ואין מזין בהן, ואין מצילים בצמיד פתיל, ואין מצילין מיד כלי קרדסן. שפן ועשאן כלים - ממלאין בהן, ומקדשין, ומצילין בצמיד פתיל, ומצילין מיד כלי חרס, ומקבלין טמאה מכאן ולהבא; דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים: כל כלי חרס, שמאחר שעה אחת אין לו טמאה לעולם. שולי כלי עץ, כלי עצם וכלי זכוכית - אין ממלאין בהן ואין מקדשין בהן, ואין מזין בהן, ואין מצילין בצמיד פתיל, ואין מצילין מיד כלי חרס. קירדסן, שפן ועשאן כלים - ממלאין בהן ומקדשין בהן, ומזין מהן, ומצילין בצמיד פתיל, ומצילין מיד כלי חרס. שברי כלי חרס שמקבלין אפלו כל שהן - ממלאין בהן, ומקדשין בהן, ומזין מהן - אין מצילין בצמיד פתיל, אבל מצילין מיד כלי חרס. שברי כלי מתכות חזרו לטמאתן הישנה, גולמי כלי מתכות - הרי הן ככלים אלא שהן טהורין.

מסכת כלים מציעא פרק ראשון

א. רבן שמעון בן גמליאל אומר: לא כל טמאה אלא לטמאת נפש. רבי שמעון אומר: אפלו כלי מתכת שהיה טמא טבול יום וטמא מת, וחזר להיות טבול יום. העושה כלי מן העקל שהוא עשוי להכביד בו את הספינה, ומכלי גדול שעשאו לגבות בו את המכס; רבי מאיר מטמא וחכמים מטהרין. רבי יוסי אומר: העושה מן הקציצות - טמאין. רבי יוחנן בן נורי אומר: העושה כלים מן הגרודות - טמאין. אמר רבי אלעזר: ברבי יוסי: לא נחלקו בית שמאי ובית הלל על המסמרות, שידוע שנעשה מן הכלים שהן טמאים, ועל המסמרות שלא ידוע שנעשים מן הכלים שהן טהורין, על מה נחלקו? על הסתם, שבית שמאי מטמאין ובית הלל מטהרין.

ז. עין של תנור שעשה לה למודים מבפנים. רבי יהודה אומר: אינה מצלת. וחכמים אומרים: מצלת. כפישה שנתן בה טיט עד חציה, והשקיע בה את הכלים, רבי יהודה אומר: אינה מצלת. וחכמים אומרים: מצלת. כפאה על פי החבית ומרח דופנותיה עם דפנות החבית - מצלת על מה שבחבית ועל מה שבינה לחבית. רבי יוסי ברבי יהודה אומר: על שבחבית אינה מצלת עד שימרח עם השפה. החמת מעור הדג, והניר שהלביש בה את החבית, וצרף למטה - הרי זה מצלת. עור הדג והניר שהלביש בהן את החבית וצדדן למטה, אף על פי שמרח בטיט מן הצדדין - אינן מצילין.

ח. קדרה שכפאה על פי חבית, ומרח שפתותיה עם דפנות החבית - מצלת על מה שבחבית, ועל מה שבינה לחבית, נתנה כדרכה וטמאה - אין כלי טמא חוצץ.

ט. שני לפסין ושתי קדרות שכפאן זו על גב זו - העליון כנוס, אף על פי שמרח בטיט מן הצדדין - אינן מצילין, שכל שאינו מציל באהל המת - אינו מציל באהל השרץ. משפך - אינו מציל; דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים: מציל בכסוי. ואין טהרה לכלי חרס אלא שבירתו, ואפילו חברו

ומוריד בו קנה לבסיס - טהור. ורבי שמעון בן גמליאל מטהר. עשאו כבעץ ובקסטרוז - חבור לטמאה ולהזאה. תקעו - חבור לטמאה ואין חבור להזאה. נוטל ונותן - אינו חבור, לא לטמאה ולא להזאה. הרחוש שנפרץ, ושנטל עוקצו - טהור, נשתירו בו אונקליות מכאן ומכאן - טמא, קטלא שחליות של אלמוג אחוזות באונקלאות של מתכת - הרי אלו טהורות, שאין עשויות אלא לחזוק. נתפרקה. כל אחת ואחת טהורה בפני עצמה. רבי אליעזר אומר: צינורא של כוס, טהורה בפני עצמה.

ד. כל הפרצופות טמאין ופרצוף הדקה - טהור. מנעל שלו של מתכת - הרי זה טמא טמא מת. כל החותמות טהורין, ואינו טמא אלא חותם של מתכת, שחותמין בו בלבד. קמיע של מתכת - הרי זה טמא טמא מת. נתפרק - התחתון טמא, והעליון - טהור. עור שכורף בו את הקמיע - טמא, פשטו - טהור. מטמא ומטהר אפלו עשרה פעמים. פסלין שהוא כותב עליו את הקמיע - טהור. ספת הימנו ונעשה חוליא לתכשיט - טמאה. אפטט שיש בו מתכת - הרי זה טמא טמא מת. כל תכשיטי בהמה, כגון השירים הנזמים והקטלאות והטבעות - טהורין, ואין טמא אלא זוג המשמיע קול לאדם. העושה זגין למכתשת ולעריסה ולמטפחות הספרים, ולמטפחות התינוקות - טהורין. עשה לה הענבילין - טמאין. נטלו ענביליהן - טהורות. זוג של דלת - טהור, של בהמה - טמא. זוג של דלת שעשאו לבהמה - טהור, ושל בהמה שעשאו לדלת, אפלו חבור בקרקע ואפלו קבעו במסמר - טמאה.

ה. חזקת זגין הנמצאין בכל מקום - טהורין, חוץ מן הנמצאים בכרכין, מפני שרבן של דלתות הן. אמר לאמן: עשה לי שני זגין, אחד לדלת ואחד לבהמה, עשה לי שתי מחצלות: אחת לשכיבה ואחת לאהליו. עשה לי שני סדינין: אחד לצורות ואחד לאהליו - הרי אלו טמאין, עד שעשה שפירש. ורבי שמעון מטהר עד שעשה

ב. העושה כלים מן הגרוטאות, בין משל הארץ ובין משל חוץ לארץ - טמאין. רבי יהודה אומר: העושה כלים מן הגרוטאות של חוץ לארץ - טהורים. כלים הטהורין שאנכן באנף הטמא - טהורין. העושה כלים מן האנף הטמא - טמאין. קרדם שעשאו מן הטמא ועשפו מן הטהור - טהור. עשאו מן הטהור ועשפו מן הטמא - טמא, הכל הולך אחר עושה מלאכה. עשאו מן הטהור, אף על פי שחסומיתו מן הטמא - טהור. קיתון שעשאו מן הטמא ושוליו מן הטהור - טהור. עשאו מן הטהור ושוליו מן הטמא - טמא, הכל הולך אחר המקבל. בירת שעשאה מן החלמא ושוליה מן הגללין - טהורה. עשאה מן הגללין ושוליה מן החלמא - הכל הולך אחר השולים; דברי רבי. רבי נתן אומר: עד שיהו שולים מקבלין. החלמא והגללין שטרפן זה בזה ועשה מהן כלים, אם רב מן הטמא - טמא, ואם רב מן הטהור - טהור, מחצה על מחצה; רבי אליעזר אומר: שורפין עליהן את התרומה ואין חבין עליהן על טמאת מקדש וקדשיו. אמר רבי יוסי: בא רבי יוחנן בן נורי אצל רבי חלפתא. אמר לו: מה אתה אומר בפיקה של מתכת. אמר לו: טמאה. אמר לו: אף אני אומר כן, אלא שעקיבה מטהר.

ג. קלוסטרוא; רבי טרפון מטמא וחקמים מטהרין. וברוריא אומרת: שומטה מן הפתח זה ותולה בחברו בשבת, כשנאמרו דברים לפני רבי יהושע, אמר: יפה אמרה ברוריא. סמפוניא מצפה - טהורה. עשה בית קבול כנפים - טמאה, ואינו טמא אלא המשמש את הצרף. חליל המצפה - טהור, עשה בו בית קבול כוסות - טמא, ואין טמא אלא המשמש את הצרף. והכוסות שלו - טמאין, ואינן חבור לו. היתה מצופית של מתכת, כלי חבור למצבות, חצוצרת של פרקים - הרי זו טמאה. נתפרקה, העליונה טמאה והתחתונה טהורה. מסמר שהוא מוציא בו הפתילה, ומלקחים שהוא ממעך בו הפתילה - טמאין. מסמר שהוא מעלה

מתכת, בין מקבלות ובין שאין מקבלות - טמאה. ושל עץ, ושל עצם, ושל זכוכית, מקבלות - טמאות. ושאין מקבלות - טהורות. חברה לקנה, וקנה לטורטני - כלו חבור אחד. פיקטו שיש בה בית קבול שמן - טמאה. בית קבול נר - טהורה, ואינו מטמא אלא המשמש את הצרף, תמירות שלה של מתכת, בין מקבלות בין שאין מקבלות - טמאות, ושל עץ, ושל עצם, ושל זכוכית, מקבלות - טמאות. ושאין מקבלות - טהורות.

ד. מגורה שיש בה בית קבול שמן - טמאה. בית קבול נר - טהורה. ואינו טמא אלא המשמש את הצרף. ומסמר שהוא תולה בו את המשפכים - טהור. והמשפכים טמאין, ואין חבור לו. אקונביאות שבמגדלים, שבקנפות, והסופין והסטיין שלהם - הרי אלו טהורין, שאינן עשויות אלא לנוי. אנקלי של שדה - טמאה, ואם היתה באה במדה - טהורה. אמר רבי יהודה: מפני מה של רוכלין שלפניו טמאה? מפני שהוא תולה בה, ושל אחריו - טהורה, מפני שהיא עשויה לשמירה. כסוי טני של מתכת, של בעלי בתים, רבן גמליאל מטמא וחכמים מטהרין. ושל עץ - טהור. הויה משקע עד חציו ועד שלישו - טמא, מפני שהוא ככסוי קבאי, פחות מכן - טהור, מפני שהוא ככסוי קמטרא. ומפני מה דלת שבמגדל של רופאים טמאה? מפני שהוא נותן עליה איספלינאות, ותולה בה את המספרים. רבי יוסי ברבי יהודה אומר: מפני שהוא מעצב עליה את התינוק. אמרו לו: אם כן, תהא טמאה מדרס.

ה. ואלו הן גולמי כלי מתכות שהן טהורין: כל שהוא עתיד לשוף, ולגרר, ולכרפב, לשבץ, ולהקיש בקורנס. היו מחסרים כן, אוגן ואזן ויד - טהורים. מחסרים כסוין - טמאין. ואלו הן היתוכים: אלו שהחונני מנער בהן את הקורה. אלו הן הפרכין: אלו הקבוע בקירום, גולת חנוני שכלה מסמרים, אפילו כלם של עץ ואחת של מתכת -

שיפריש. אבל אמן שהוא עושה, ומניח זגין לבהמה, לדלתות ומחצלות לשכיבה, ומחצלות לאהליו, סדיניו לצורות, וסדיניו לאהלים, אם רב מן הטמא - טמא, עד שיפריש לטהרה. אם רוב מן הטהור טהור עד שיפריש לטמאה.

מסכת פלים מציעא פרק שני

א. טבעת שהוא חוגר בה את מתניו, ומקשר בה בין כתפו - טהורה. ואין טמא אלא טבעת של אצבע בלבד. טבעת, בין חקוקה ובין שאינה חקוקה - טמאה, ומצפה - טהורה. אמר תלמיד אחד מתלמידי גליל העליון לפני רבי אליעזר: שמעתי שחולקין בין טבעת לטבעת. אמר לו: שמא לא שמעת אלא לענין שבת, שהיוצא בחקוקה - חיב, ושאין חקוקה פטור. מחט, בין נקובה ובין שאין נקובה - טמאה, ומצפה - טהורה. עוד אמר תלמיד אחד מתלמידי גליל העליון לפני רבי אליעזר: שמעתי שחולקין בין מחט למחט. אמר לו: שמא לא שמעת אלא לענין שבת, שהיוצא בנקובה - חיב, ושאין נקובה - פטור.

ב. שלשלת דוסקאות - הרי זו טהורה, ושל משוחות - הרי זו טמאה, מפני שממתיח בה את אהליו. ושל קופלאות ושל שאר כל הכלים, המשמש את הטמא - טמא, והמשמש את הטהור - טהור. שלשלת הפיטונות - טמאה, מפני שהיא עשויה לכפיתה של בעלי בתים, אם התקינה לשמירה - טמאה. רבי יוסי אומר: אחד החוט, ואחד השלשלת, ואחד המשיתה. היו שנים או שקשר חלזון בראשה - טמאה.

ג. קנה מאזנים של סרוקות יש בו אונקיות ואין בו אונקלאות, יש בו אונקלאות ואין בו אונקיות - טמא. פרשו - טהור, וכשהוא מחברן - חבור לטמאה ולהזאה. דלוסקת הנעול, וכן קלוסטרא הנעולה - חבור לטמאה ואין חבור להזאה. טורטיני שיש בה בית קבול מעות - טמאה, ואינו טמא אלא המשמש את הצרף. הכיפים שלו של

טְמֵאָה, וְשֶׁל בְּעָלֵי בָתִּים, אֶפְלוּ כָלֶם שֶׁל מַתְכַּת וְאַחַת שֶׁל עֵץ, שֶׁלֹּא נַעֲשִׂית אֶלָּא לְשֵׁמֶשׁ עִם הַקְּרָקַע. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יְהוּדָה אוֹמֵר מִשּׁוּם רַבִּי שְׁמַעוֹן: מִסְמַר הַגְּרוּעַ – טְהוֹר, שֶׁלֹּא נַעֲשֶׂה אֶלָּא לְשֵׁמֶשׁ עִם הַקְּרָקַע. אָמַר רַבִּי נִתָּן: לֹא נִחְלְקוּ רַבֵּן גַּמְלִיאֵל וְחֻכְמַיִם עַל תְּלוּי מַגְרֻדוֹת שֶׁל אוֹלֵי־יָרִיךְ שֶׁהוּא טְהוֹר, שֶׁלֹּא נַעֲשֶׂה אֶלָּא לְשֵׁמֶשׁ עִם הַקְּרָקַע, עַל מַה נִּחְלְקוּ? עַל סְפוֹת שֶׁל מַתְכַּת שֶׁל בְּעָלֵי בָתִּים הַעֲשׂוּיָה כַּמְפָּה, שֶׁרַבֵּן גַּמְלִיאֵל מְטַמֵּא, מִפְּנֵי שְׁעָבָדִים מִתְגַּדְּרִים בָּהּ. וְחֻכְמַיִם מְטַהְרִים. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: לֹא נִחְלְקוּ רַבֵּן גַּמְלִיאֵל וְחֻכְמַיִם עַל טְבֵּלָא שֶׁנִּחְלַק לְשָׁנִים, וְאַחַד מֵהֶן גְּדוֹל כִּשְׁנַיִם בַּחֲבֵרוֹ, שֶׁהַגְּדוֹל טְמֵא וְהַקָּטָן טְהוֹר, עַל מַה נִּחְלְקוּ? עַל שֶׁאֵין אֶחָד מֵהֶן גְּדוֹל כִּשְׁנַיִם בַּחֲבֵרוֹ, שֶׁהַשָּׁנִים שְׁוִין, שֶׁרַבֵּן גַּמְלִיאֵל מְטַמֵּא וְחֻכְמַיִם מְטַהְרִין.

1. מִסְמַר שְׁעָקְמוּ לוֹ לִהְיוֹת פּוֹתַח וְנוֹעַל – טְמֵא. הַתְּקִינוּ לְשִׁמְרָה – טְהוֹר. הַתְּקִינוּ לְמַנְעוּל אוֹ לְמַחְרִים – טְהוֹר. נִתְּנוּ בַּחֲרִמַשׁ שֶׁלֹּא יִשְׁמַט, הַמְּסִיט – טְמֵא. וְרַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל מְטַהֵר. נִתְּנוּ בְּרַחִים שֶׁל יָד אוֹ בְּרַחִים שֶׁל חֲמוֹר – טְמֵא. צִינּוּרוֹת הַתּוֹפְסוֹת אֶת הַרַחִים מִלְּמַעְלָה – הָרִי אֵלוֹ טְהוֹרוֹת, שֶׁאֵין עֲשׂוּיּוֹת אֶלָּא לְחֻזּוֹק. הַסְּדוּר וְהַסְּדָן שֶׁל מַתְכַּת – טְמֵאִים. מִשְׁקָלוֹת שֶׁנִּשְׁתַּבְּרוּ, אִף עַל פִּי שְׁמַחֲזִירֵן וְשׁוֹקֵל בָּהֶן – טְהוֹרִים. יַחַד מֵהֶן לְחֻצָּאֵי לִיטְרִין, שְׁלִישֵׁי לִיטְרִין, רִבְעֵי לִיטְרִין – טְמֵאִים. וְאֵלוֹ הֵן גּוֹלָמֵי כְּלֵי עֵץ שֶׁהֵן טְמֵאִים: כָּל שֶׁהוּא עֲתִיד לְשׁוֹף, לְגַרְד לְכַרְכַּב, לְטוֹל בְּטוֹנָס. הֵיוּ מְחֻסְרִים כֵּן, אוֹגֵן, אֶזְנֵי וְיָד – טְמֵאִים. מְחֻסְרִים חֲטִיטָה – טְהוֹרִים. סָאָה שֶׁהוּא עֲתִיד לְגוֹד מִלְּמַטָּה – טְמֵאָה. מִלְּמַעְלָה – טְהוֹרָה. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: כְּלֵי עֵץ אֵין מְקַבְּלִים טְמֵאָה עַד שֶׁתִּגְמַר מְלֶאכְתָּהּ, וְסָאָה – מְשִׁיקֶשׁר בָּהּ אֶת הַמְּשִׁיחּוֹת כָּל גּוֹלָמֵי כְּלֵי עֵץ טְמֵאִים חוּץ מִשְׁל פְּרִשָׁע, מִפְּנֵי שֶׁהֵם מְחֻסְרִים שְׁלִיקָה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: הַעֲוֶשֶׂה כְּלִים מְגַפּוֹ שֶׁל זֵית – טְהוֹרִים, מִפְּנֵי שֶׁהֵן מְחֻסְרִים שְׁלִיקָה, וּמְמִירִים אֶת מַה שֶּׁבָּהֶם.

א רעוואלוציע אין הפצת ספרי ברסלב!

טויפילס דעם רבינ'ס רצון:

איר מעגט עוסק זיין אין אנדערע פרנסות אויך נאר דאס
זאלט איר זען תמיד צו טאן אן צו טרענקען בייער...

נעמט א חלק אין
די נייע מאסיווע
"בית הדפוס" פון

קרן הדפסה
היכל הקודש
ברסלב

בשורה טובה ומשמחת!

שוין יעצט
דא צו באקומען
אפגעשיקט יעדע וואך

צו אייער טיר

אויף די פאסט

די שטארק אויפגעכאפטע
וועכנטליכע קונטרסים

עצתו אמונה

הערליכע בריוו, שאלות

ותשובות אין אלע אקטועלע

נושאים אין טאג טעגליכן לעבן.

געשריבן דורכן ראש ישיבה
הרה"ג ר'

יואל רוטה

שליט"א

רופט אדער טעקסט

718•387•2691

קח
הכל
הקודש

אדער שיקט א אימעיל צו subscribe@kerenhadfusa.org

<p>24</p>	<p>ראשון Sunday</p>	<p>כג 23</p>	<p>אסרו ח, חג לעומר עלות השחר _____ 4:52 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:53 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:13 שקיעה _____ 7:44 בבלי: יבמות מוח • ירושלמי: בבא בתרא יב • תוספתא: כלים קמא ג נ"ך: מלאכי ב-ג • רמב"ם: שאר אבות הטומאה ה</p>
<p>25</p>	<p>שני Monday</p>	<p>כד 24</p>	<p>ט לעומר עלות השחר _____ 4:50 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:52 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:13 שקיעה _____ 7:45 בבלי: יבמות מט • ירושלמי: בבא בתרא יג • תוספתא: כלים קמא ד נ"ך: משלי א-ב • רמב"ם: שאר אבות הטומאה ו</p>
<p>26</p>	<p>שלישי Tuesday</p>	<p>כה 25</p>	<p>י לעומר עלות השחר _____ 4:49 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:51 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:12 שקיעה _____ 7:47 בבלי: יבמות נ • ירושלמי: בבא בתרא יד • תוספתא: כלים קמא ה נ"ך: משלי ג-ד • רמב"ם: שאר אבות הטומאה ז</p>
<p>27</p>	<p>רביעי Wednesday</p>	<p>כו 26</p>	<p>יא לעומר עלות השחר _____ 4:47 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:50 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:11 שקיעה _____ 7:48 בבלי: יבמות נא • ירושלמי: בבא בתרא טו • תוספתא: כלים קמא ו נ"ך: משלי ה-ו • רמב"ם: שאר אבות הטומאה ח</p>
<p>28</p>	<p>חמישי Thursday</p>	<p>כז 27</p>	<p>יב לעומר עלות השחר _____ 4:46 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:50 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:11 שקיעה _____ 7:49 בבלי: יבמות נב • ירושלמי: בבא בתרא טז • תוספתא: כלים קמא ז נ"ך: משלי ז-ח • רמב"ם: שאר אבות הטומאה ט</p>
<p>29</p>	<p>ששי Friday</p>	<p>כח 28</p>	<p>יג לעומר עלות השחר _____ 4:45 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:49 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:10 שקיעה _____ 7:50 בבלי: יבמות נג • ירושלמי: בבא בתרא יז • תוספתא: כלים מציעא א נ"ך: משלי ט-י • רמב"ם: שאר אבות הטומאה י</p>
<p>30</p>	<p>שב"ק Shabbos</p>	<p>כט 29</p>	<p>אחרי, מבה"ח, יד לעומר, פרק א עלות השחר _____ 4:43 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:48 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:10 שקיעה _____ 7:51 בבלי: יבמות נד • ירושלמי: בבא בתרא יח • תוספתא: כלים מציעא ב נ"ך: משלי יא-יב • רמב"ם: שאר אבות הטומאה יא</p>

מברכים חודש אייר המולד: זינטאג פארטאגס 20 מינוט און 1 חלק נאך 5

דאס זאגן תהלים איז מסוגל צו ברענגען רעגן. "תהלים" איז די ראשי תיבות
 פון ל' מטר ה' שמים ת' שנתה מ'ים.

(ספר המדות אות קנ"ה סימן ד')